

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Studijní program: 6208 B Ekonomika a management
Studijní obor: Řízení a ekonomika podniku

**Cestovní ruch a rekreace ve vybrané oblasti
Šumavského podhůří**

Vedoucí bakalářské práce
RNDr. Josef Navrátil, Ph.D.

Autor
Martina Pyroutková

2011

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Katedra obchodu a cestovního ruchu
Akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Martina PYROUTKOVÁ**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Řízení a ekonomika podniku**

Název tématu: **Cestovní ruch a rekreace ve vybrané oblasti Šumavského podhůří**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Zhodnocení současného stavu cestovního ruchu ve vybrané oblasti Šumavského podhůří. Posouzení struktury předpokladů rozvoje cestovního ruchu ve vybrané oblasti. Zhodnocení struktury současných návštěvníků vybrané oblasti. Identifikace témat vhodných k optimalizaci využití oblasti cestovním ruchem a rekreací. Práce je zahrnuta do řešení výzkumného záměru ZF JU MSM 600 7665806.

Metodický postup:

1. Studium literatury
2. Sběr a utřídění sekundárních a primárních dat
3. Analýza nabídky a poptávky
4. Návrh témat k optimalizaci

Rámcová osnova:

1. Úvod. 2. Literární rešerše. 3. Cíle a metody. 4. Výsledky. 5. Diskuse. 6. Závěr. 7. Seznam pramenů a použité literatury. 8. Přílohy.

Rozsah grafických prací: dle potřeby
Rozsah pracovní zprávy: 30 - 40 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

GOELDNER, CH. R., RITCHIE, J. R. B. *Tourism: Principles, Practices, Philosophies. 11th Edition.* New York: Wiley, 2008.

HORNER, S., SWARBROOKE, J. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času.* Praha: GRADA Publishing, 2003.

MARIOT, P. *Geografia cestovného ruchu.* Bratislava: Akadémia, 1983.

RITCHIE, J. R. B., CROUCH G. I. *The Competitive Destination: A Sustainable Tourism Perspective.* Oxon: CABI Publishing, 2003.

Vedoucí bakalářské práce: **RNDr. Josef Navrátil, Ph.D.**
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Datum zadání bakalářské práce: **15. února 2009**

Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2010**

prof. Ing. Magdalena Hrašanková, CSc.
děkanka

ČESKÁ UNIVERZITA
ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13
370 05 České Budějovice

Ing. Kamil Pícha, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 16. března 2009

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Cestovní ruch a rekreace ve vybrané oblasti šumavského podhůří“ vypracovala samostatně s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 sb. v plném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly, v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb., zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne .....

Martina Pyroutková

Poděkování

Děkuji vedoucímu práce za přípravu pracovních materiálů zveřejněných v kurzu Moodle EF JU v ČB „Navrátil – Bakalářská práce 2011“ a umožnění jejich využití v textu mé bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala správci hradu Helfenburk za vstřícnost, Jakubovi Novákovi za pomoc při grafickém zpracování, rodině a Monice Zukalové za podporu.

OBSAH

1	Úvod	1
2	Literární rešerše	2
2.1	Cestovní ruch	2
2.2	System cestovního ruchu	5
2.3	Předpoklady cestovního ruchu	6
2.4	Účastník cestovního ruchu	8
2.5	Vybraná oblast	11
3	Cíle a metody	14
3.1	Cíle a hypotézy	14
3.1.1	Hlavní cíl:	14
3.1.2	Dílčí cíle a hypotézy:	14
3.2	Data a metody	14
3.2.1	Předpoklady cestovního ruchu	15
3.2.2	Návštěvníci	19
4	Výsledky	36
4.1	Diverzifikace struktury předpokladů cestovního ruchu	36
4.1.1	Fyziognomie (přírodní předpoklady)	36
4.1.2	Kultura (kulturně historické předpoklady)	41
4.1.3	Akce	46
4.1.4	Zábava	46
4.1.5	Superstruktura	47
4.1.6	Vhodnost území pro provozování aktivit	49
4.2	Rovnoměrnost rozmístění předpokladů cestovního ruchu	50
4.3	Návštěvníci atraktivit oblasti	53

4.3.1	Image.....	53
4.3.2	Zažívané emoce na lokalitách.....	56
4.3.2	Vnímání lokalit.....	61
4.3.3	Motivace k návštěvě.....	66
4.3.4	Aktivity provozované v rámci cesty.....	71
	Návrhy optimalizace využití území cestovním ruchem.....	76
4.4	Potenciální možnosti dalšího rozvoje cestovního ruchu.....	76
4.5	Doporučení pro praxi.....	78
5	Závěr.....	79
6	Summary.....	80
7	Seznam pramenů a použité literatury.....	82
8	Seznam tabulek.....	93
9	Seznam obrázků.....	94
10	Seznam příloh.....	97
11	Přílohy.....	98

1 ÚVOD

„Šumava vždy zaujímala v českém srdci zvláštní místo. Je více než pouhým pohořím na hranicích naší země, je pojmem, který se úzce dotýká našeho cítění. Řada dějů se váže k tomuto hraničnímu hvozdu, pramení zde Vltava, potemněle se leskne hladina jezer, stromy vyrůstají na místech prastarých pralesů, lidé většinou respektují řád přírody“ (Anděra & Zavřel, 2003).

Mezi nejatraktivnější části Šumavy rozhodně řadíme i oblast Prachaticka. Nachází se v malebné krajině, v níž se rozprostírá Prachatická hornatina. Toto území je bohaté na přírodní krásy i na historické památky. Milovníci sportů zde mohou provozovat pěší turistiku a cykloturistiku. Na své si přijdou i vodáci, pro které je zde k dispozici řeka Blanice, která je sjízdná v délce 83 km, ale jen několik málo dní v roce.

Cílem bakalářské práce je zhodnocení současného stavu cestovního ruchu v dané oblasti. Zaměřím se na strukturu předpokladů rozvoje cestovního ruchu a jejich rozmístění. Pro danou destinaci je důležité znát svého zákazníka a jeho potřeby. To pak usnadňuje jejich uspokojení. Proto se budu dále zajímat o strukturu současných návštěvníků a pokusím se zjistit jejich zažívané emoce, vnímání lokality, motivaci k návštěvě a další kritéria, která mi budou nápomocna v mé práci. Závěrem své práce podám doporučení, jak zvýšit návštěvnost tohoto krásného území, které si naši pozornost právem zaslouží.

Mým cílem je, aby tato práce byla přínosná nejen pro pracovníky z oboru, ale i pro potencionální návštěvníky.

2 LITERÁRNÍ REŠERŠE

2.1 Cestovní ruch

Obecně se cestovní ruch definuje jako krátkodobý přesun lidí na jiná místa, než jsou místa jejich obvyklého pobytu, za účelem pro ně příjemných činností (Horner & Swarbrooke 2003, s. 53).

Cestovní ruch je spojován s využitím volného času, poznáváním a rekreací. Zahrnuje aktivity osob, které cestují a pobývají v místech mimo jejich obvyklé prostředí (bydliště) po dobu nepřesahující jeden rok. V převážné většině případů za účelem vyplnění volného času. Všeobecnými rysy cestovního ruchu jsou: změna místa, dočasnost pobytu, nevýdělečná činnost v navštívené zemi (Francová 2003, s. 12).

Cestovním ruchem rozumíme způsob uspokojování potřeb lidí v oblasti rekreace, turistiky, lázeňské léčby a kultury, pokud k němu dochází mimo běžné prostředí ve volném čase obyvательства. Je to přemístění osob z místa trvalého bydliště do místa cestovního ruchu a čerpání služeb spojených s pobytem v tomto místě za jiným účelem než výdělečným (Kunešová & Nedvěďová, 1992).

Goeldner a Ritchie (2009) vycházejí ze čtyř rozdílných perspektiv: turista, firmy poskytující turistické zboží a služby, správa dané komunity nebo oblasti, společnost. Na základě těchto čtyř rozdílných pohledů sestavili definici cestovního ruchu: „Tedy, cestovní ruch můžeme definovat jako procesy, činnosti a výsledky vyplývající ze vztahů a vzájemného působení mezi turisty, poskytovatele cestovního ruchu, správou komunity, společností a okolím prostředím, které se podílejí na získávání a hostování návštěvníků“ (Goeldner & Ritchie 2009, s. 6).

Za mezník v definování cestovního ruchu i pro jeho statistické sledování lze považovat Mezinárodní konferenci o statistice cestovního ruchu, pořádanou v červnu 1991 Světovou organizací cestovního ruchu (WTO) v kanadské Ottavě. Cestovní ruch je definován jako činnost osoby, cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí (mimo místo bydliště) a to na dobu kratší než je stanovena, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě (Malá et al. 2002, s. 10).

V roce 1992 byl na summitu v Riu identifikován cestovní ruch & cestování jako jeden z klíčových sektorů ekonomiky, který by mohl vést k pozitivnímu přispění k dosažení udržitelného vývoje (World tourism organization, 1999).

Základní typy cestovního ruchu podle motivace k účasti:

- *Rekreační cestovní ruch* – který představuje nejširší účast obyvatelstva na cestovním ruchu. Je realizován obvykle ve vhodném rekreačním prostředí, jehož příznivé účinky jsou využívány v zájmu reprodukce fyzických a duševních sil člověka. Rekreační cestovní ruch neznamena jen pasivní odpočinek, ale obvykle je spojen s aktivním pobytem v přírodě a uplatněním celé řady sportovních aktivit, her, zájmů, zálib, koníčků, včetně takových, jakými je např. zahrádkaření, houbaření, kutilství apod. Určitým specifickým typem rekreačního cestovního ruchu je i chataření a chalupaření (Indrová et al. 2004, s. 18).
- *Sportovní cestovní ruch* – je charakteristický pobyt ve vhodném přírodním prostředí, avšak s aktivním vykonáváním různých sportovních činností, které obvykle předpokládají určitou fyzickou kondici. Jde např. o turistiku, která může být pěší, horská, vodní, cykloturistika nebo mototuristika, ke které patří kempování a karavanning (Hesková et al. 2006, s. 23).
- *Kulturně poznávací cestovní ruch* – je zaměřený především na poznávání historie, kultury, tradic a zvyků vlastního i jiných národů. Plní významnou výchovně vzdělávací funkci a přispívá k rozšíření kulturně společenského rozhledu obyvatelstva (Malá et al., 2002). Zahrnuje: návštěvní cesty, účast na kulturních akcích, vzdělávací cesty a pobyty pro vlastní další vzdělávání (semináře, kursy...) (Jakubínová et al., 1999).
- *Lázeňský cestovní ruch* – Motivem k cestě je potřeba léčení určité choroby. Volba místa je ovlivněna přírodními léčivými zdroji, které se v něm vyskytují. Požadavky na ubytování, stravování a ostatní služby jsou také podřízeny cíli, tj. léčení určité choroby (Kunešová & Nedvědová, 1992).

Specifický cestovní ruch:

- mládežnický, - důchodců, - kongresový, - mototuristika, - sportovní lov, - rybolov,
- městský, - venkovský, - rodinný, - gastronomický, - chatařský a chalupářský,
- karavanový, - náboženský, - incentivní a další (Hesková,1997).

Cestovní ruch dle místa realizace

Domácí cestovní ruch – při němž účastníci nepřekračují státní hranice své země. Je to cestovní ruch domácího obyvatelstva na území jejich státu.

Zahraniční cestovní ruch – při kterém vždy dochází k překračování hranic.

- Výjezdy občanů dané země do zahraničí, v tom případě hovoříme o zahraničním *cestovním ruchu pasivním*.
- Příjezdy zahraničních návštěvníků do dané země, a v tomto případě hovoříme o zahraničním *cestovním ruchu aktivním*.
- Specifickou součástí příjezdového cestovního ruchu je *tranzitní cestovní ruch*, který je představován průjezdem zahraničních účastníků cestovního ruchu přes území určitého státu s tím, že vlastní cíl účasti na cestovním ruchu je realizován na území dalšího státu.

Typy cestovního ruchu dle délky pobytu

- *Krátkodobý* – charakteristický krátkou dobou pobytu (zpravidla do 3 přenocování).
- *Dlouhodobý* – s pobytem, jež zahrnuje více jak 3 přenocování, nikoli však více než 6 měsíců v domácím cestovním ruchu a více než jeden rok v cestovním ruchu zahraničním. (Malá 1999, s. 23)

2.2 Systém cestovního ruchu

Crouch a Ritchie dělí faktory vnějšího prostředí na šest základních skupin: ekonomie, technologie, ekologie, politika, právní vývoj, sociálně-kulturní otázky a měnící se demografické prostředí (Ritchie & Crouch, 2003).

- *Ekonomické prostředí* – Jde zejména o pozitivní anebo negativní vlivy ekonomického růstu, nezaměstnanosti, inflace, stability měny a úrokové míry (Hesková et al. 2006, s. 16). Kvantifikovaný vztah cestovního ruchu a ekonomiky lze vyjádřit řadou ukazatelů, např. podíl služeb cestovního ruchu na tvorbě HDP, výdaje obyvatelstva na služby spojené s turistikou, výše devizových příjmů ze zahraničního obchodu, podíl pasivního cestovního ruchu, saldo ze zahraničního cestovního ruchu (Ryglová 2005, s. 16).
- *Technologické prostředí* – K významným technologickým faktorům patří rozvoj dopravy. Ke snížení ceny přepravy vede: rychlost, kapacita, šetrnost k palivům, bezpečnost a produktivita technologie (Ritchie & Crouch, 2003).
- *Ekologické prostředí* – masový rozvoj cestovního ruchu může ohrozit kvalitu přírody v oblastech velké koncentrace cestovního ruchu, uplatňování zásad trvale udržitelného rozvoje ekonomiky a rozvoje a obnovy kvality venkovského prostředí, péče státu o životní prostředí (Ryglová 2005, s. 16).
- *Politické prostředí* – které ovlivňuje rozvoj cestovního ruchu, tvoří zejména mírové podmínky v jednotlivých státech a ve světě jako celku. Významné je odstraňování bariér v podobě cestovních formalit (Hesková et al. 2006, s. 17). Základní politické skutečnosti světového charakteru i místního významu (vnitropolitická situace – stabilita), charakter politického systému (teror a násilí, systém politických stran, vytvoření Evropské unie volný pohyb osob a kapitálu...) (Ryglová 2005, s. 16).
- *Sociálně-kulturní* – dosažená životní úroveň, životní styl, fond volného času (Ve společnostech s vysokou životní úrovní dochází k posunu volného času člověka na přední místo) (Ryglová 2005, s. 17).
- *Demografické prostředí* – představuje příležitosti i hrozby pro cestovní ruch v dlouhodobém horizontu. K nejčastějším problémům patří: stárnutí populace, zvyšující se úroveň vzdělání, zvyšování příjmů domácností, což pak vede k snižování volnočasových aktivit (Ritchie & Crouch, 2003).

Mimo makroprostředí se musíme také zabývat mikroprostředím, které se tvoří z dodavatelů, prostředí, konkurentů, zprostředkovatelů a veřejností (Ritchie & Crouch, 2003).

2.3 Předpoklady cestovního ruchu

Vznik cestovního ruchu, jeho intenzita a rozmístění je podmíněno existencí řady skutečností společenského, geografického a technického charakteru, které nazýváme předpoklady nebo podmínky cestovního ruchu (Šprincová 1981, s. 23). Ty můžeme rozdělit do tří základních skupin: lokalizační, selektivní a realizační předpoklady.

Lokalizační předpoklady

Hodnocení lokalizačních předpokladů cestovního ruchu bylo jedním z prvních klasických přístupů tradiční geografie cestovního ruchu, zejména v 50. a v 60. letech minulého století. Např. jeden ze zakladatelů moderní geografie rekreace v USA, D. C. Mercer, viděl hlavní úkoly v hodnocení krajiny pro rekreaci, angličtí geografové studovali lokalizační faktory přímořských oblastí a středisek, francouzští a němečtí geografové podobně lokalizační faktory pro rozvoj příměstské rekreace (Toušek et al. 2008, s. 309).

Lokalizační předpoklady vyjadřují schopnost krajiny poskytovat hodnoty vhodné pro jednotlivé formy cestovního ruchu. Všechny přírodní složky působí ve vzájemné interakci v daném rekreačním prostoru. Z prostorového hlediska se sleduje rekreační prostředí ve střediscích cestovního ruchu a ve velkých městech. Hlavní členění lokalizačních předpokladů je na přírodní, kulturně-historické a ostatní (Mirvald et al., 1994).

Lokalizační podmínky cestovního ruchu mají ve vztahu k jeho rozvoji druhotný význam. Rozhodují o funkčním využití konkrétních oblastí pro cestovní ruch z hlediska jejich přírodních možností, charakteru a kvality společenských podmínek a atraktivit.

Podmínky přírodního charakteru: přírodní podmínky a atraktivity, klimatické poměry, hydrologické poměry, reliéf a morfologické poměry, flóra a fauna.

Podmínky společenského charakteru: např. kulturně historické památky různého typu, kulturní zařízení, sportovní atraktivity a akce, jež se často soustřeďují do míst jejich konání

velký počet zájemců. (např. olympijské hry, různá sportovní mistrovství, býčí zápasy, karnevaly – Rio de Janiero apod.) (Ryglová 2005, s. 17).

Selektivní (stimulační) faktory

Selektivní nebo také stimulační faktory stimulují vznik a rozvoj cestovního ruchu ve funkci poptávky a mohou být vymezeny také jako faktory povahy. Rozlišujeme faktory objektivní a subjektivní (Ryglová 2005, s. 16).

Jedním ze závažných problémů v geografickém výzkumu je výzkum hranic a prahových hodnot, tzv. „*potenciálu rekreativity obyvatelstva*“, tj. kvantitativní a kvalitativní zjištění současného stavu a prognóza rekreačních nároků obyvatelstva. Metodická základna zde vychází v odhalování vztahů mezi jednotlivými prvky socioekonomické sféry, tj, kvantifikace vazeb mezi industrializací, urbanizací, socioekonomickou a demografickou strukturou obyvatelstva, životní úrovní, životním prostředím na jedné straně a rekreací na straně druhé (Toušek et al. 2008, s. 313).

Selektivní předpoklady dokumentují způsobilost obyvatelů zúčastnit se na cestovním ruchu. Proto skupinu selektivních předpokladů tvoří ty komponenty komplexu předpokladů cestovního ruchu, které z rozličných aspektů určují kdo, resp. Jak často se zúčastňuje na cestovním ruchu. Tím podmiňují kvantitativní a kvalitativní selekci obyvatelstva (Mariot 1983, s. 89).

Realizační předpoklady

Realizační podmínky mají dominující postavení pro konečnou fázi uskutečňování různých forem cestovního ruchu, umožňují oblasti (střediska) cestovního ruchu dosáhnout (pomocí dopravy) a využít (prostřednictvím ubytovacích, stravovacích i jiných zařízení). Svou kapacitou tvoří „nabídkový strop“ pro využití možností lokalizačních podmínek. Služby, které poskytují přímo cestovnímu ruchu, tvoří mnohdy jen část z jejich souhrnné kapacity (Hrala 1996, s. 23).

Z komplexu předpokladů cestovního ruchu, které slouží jako východisko pro analýzu jejich vlivů na utváření a určování úloh krajinných struktur, patří k této skupině komunikační předpoklady a materiálně-technická základna cestovního ruchu (Mariot 1983, s. 89).

2.4 Účastník cestovního ruchu

Účastníkem je podle definice Světové organizace cestovního ruchu (WTO): Každá osoba, která pobývá přechodně mimo místo svého bydliště. Za předpokladu, že se daná osoba účastní některého druhu a formy cestovního ruchu. A to např.:

- pro zábavu, za účelem vyřízení rodinných záležitostí, pro zlepšení zdravotního stavu
- jede se zúčastnit různých akcí (sportovních, náboženských, konference apod.)
- za účelem vyřizováním určitých záležitostí (soukromých i obchodních) (Francová 2003, s. 18).

Existuje názor, že turista je někdo, kdo si kupuje zájezd jako balíček předem sestavených služeb, zatímco cestovatel je člověk, který si svojí dovolenou plánuje sám zcela nezávisle. Vzniklo mínění, že cestovatel je ve srovnání s turistou cosi lepšího nebo nadřazenějšího. Proto mnozí lidé, kteří kupují balíčky, chtějí i přesto sami sebe vidět jako cestovatele. Pracovníci marketingu, zejména v menších cestovních kancelářích, jim v tom vycházejí vstříc a prodávají jim představu, že jejich produkt není balíček, ale naopak jde o „volný program“ pro nezávisle se rozhodující cestovatele. Zákazník tak kupuje představu o sobě samém, která je jeho přáním, nikoli realitu (Horner & Swarbrooke 2003, s. 65).

Účastníky cestovního ruchu můžeme rozdělit do různých skupin, podle kritérií. Mezi nejznámější rozdělení patří Cohenova typologie (Cohen 1979 in Horner & Swarbrooke 2003, s. 65).

- *Organizovaný masový turista* je turista, který si kupuje dovolenou jako balíček služeb, volí některou populární destinaci, většinou jede společně se skupinou přátel a často tráví většinu dovolené v hotelu nebo jeho bezprostředním okolí.
- *Individuální masový turista* je člověk, který si kupuje volnější balíček umožňující větší svobodu pohybu, například letecký zájezd kombinovaný s použitím pronajatého automobilu. Obvykle se drží vyjetých cest, ale příležitostně se pustí i do odvážnějších akcí.

- *Turista – průzkumník* (objevitel) si plánuje své cesty sám, záměrně se vyhýbá kontaktům s jinými turisty a pokouší se seznamovat s místními obyvateli. Nicméně chce přitom mít určitou úroveň komfortu a bezpečnosti.
- *Turista – tulák* se chce stát součástí místní komunity, i když dočasně. Tento turista nemá žádný předem připravený itinerář a snaží se distancovat od jakékoli formy cestovního ruchu.

Další známá je Smithova typologie (Smith 1995 in Horner & Swarbrooke 2003, s. 66). Identifikoval sedm typů turistů: objevitelé, elitní turisté, nekonvenční turisté, neobvyklí turisté, nastávající masoví turisté, masoví turisté, charteroví turisté.

Segmentace trhu (segmentation) představuje rozčlenění trhu do homogenních skupin, které se vzájemně liší svými potřebami, charakteristikami a nákupním chováním, je možno na ně působit modifikovaným marketingovým mixem (Jakubíková, 2009).

- *Demografická segmentace* – demografické údaje jsou dobře dostupné, a proto se v marketingu ve velkém měřítku používají k segmentaci trhů.
- *Socioekonomická segmentace* – tato skupina proměnných, kterou lze také sloučit s demografickou nebo psychografickou, zahrnuje příjmy, povolání, vzdělání a společenskou třídu. V různých zemích byly vytvořeny různé techniky usnadňující využití socioekonomických údajů v marketingu jako základny pro segmentaci. Vychází se zde ze zásady, že povolání, vzdělání a společenská třída určují, které produkty bude zákazník kupovat.
- *Geografická segmentace* – Na potřeby má vliv geografické umístění sídla. Některé produkty mohou být zacíleny na národní, jiné mezinárodní tržní segmenty.
- *Psychografická segmentace* – tato metoda segmentace je založena na myšlence, že postoje a názory jednotlivců diktují jejich zákaznické chování. Pokouší se sloučit lidi, do skupin na základě sdílených postojů a názorů. Nejčastěji uváděný typ psychografické segmentace se týká životního stylu. Například skupina „ekologicky uvědomělých“ pravděpodobně bude mít zájem kupovat produkty podporující trvale udržitelný rozvoj.

- *behavioristická segmentace* – obsahuje následující pohledy na trh: důvody k nákupu, očekávané výhody, postoj k produktu, postavení uživatele (Horner & Swarbrooke 2003, s. 76).

Pokud vyjdeme ze známé Maslowovy pyramidy, patří cestovní ruch sám o sobě do nejvyšších vrstev, ačkoliv zasahuje do všech vrstev ostatních. „Čím trvaleji jsou potřeby uspokojovány, tím více ztrácejí na své motivační síle pro nějaké jednání a tím silnější se jeví potřeba dosáhnout úrovně vyšší, která se předtím nejevila téměř vůbec pocíťována jako naléhavá kategorie“ (Parmová 2003, s. 10).

Některé zákazníky zřejmě motivuje potřeba nových zážitků. Možná se snaží vypadat módně nebo je prostě nudí dosavadní nabídka produktů cestovního ruchu a služeb pro využití volného času. Jejich ochota platit špičkové ceny za nové zážitky vede některé nepravděpodobné organizace k nabídce ještě nepravděpodobnějších produktů, které mají uspokojit tuto poptávku. Naopak zase jiní lidé se snaží využít svůj volný čas k tomu, aby se naučili něčemu novému, což je pro organizace příležitost k vytváření nových produktů. (např. malovat, vařit, mluvit cizími jazyky, potápět se a řadu dalších dovedností (Horner & Swarbrooke 2003, s. 88).

2.5 Vybraná oblast

Přitažlivá oblast Šumavy skrývá podmanivé kouzlo krajiny hlubokých hvozdů, místy pralesovitých a divokých, jinde prostoupených tajemnými tůněmi slatí či prosluněnými pasekami. Horská klenba Šumavy se zvolna sklání do Čech, přikřeji do Bavorska a Rakouska. Člení se na širé rovnoběžné hřbety s plochými temeny, z nichž ční jednotlivé vrcholky, často s pokryvem kamenitých sutí. Hraniční pásmo tvoří rozvodí mezi přítoky Vltavy a Dunaje. Odlehlý kraj byl vždy řídce osídlen, a snad i proto zde není přírodní prostředí tolik narušeno lidskou činností. V podhůří přibývá luk a polí, samoty se shlukují do vesnic a městeček se starobylými kostelíky a mlýny. Dnes je Šumava atraktivním cílem letní turistiky i zimních sportů (Šlachta et al., 2004).

Vybraná oblast se rozkládá na území Prachaticka a Strakonicka. Mezi nejvýznamnější obce na tomto území patří: Prachatice, Netolice, Bavorov, Vlachovo Březí, Volary a Husinec.

Prachatice – jedno z našich nejkrásnějších a nejlépe zachovalých renesančních měst vděčí za svůj vznik a rozkvět výhodné poloze na jedné z nejfrekventovanějších středočeských obchodních cest, Zlaté stezce.

Prachatičtí jsou si toho dodnes dobře vědomi a věnují tomu bývalému zdroji bohatství města každoročně koncem června vzpomínkové slavnosti, při nichž centrum Prachatic se alespoň na krátký čas obléká do renesančního šatu, náměstí se mění na středověké tržiště plné hudby, tanců, šermířů a kejklířů a ulicemi opět procházejí průvody soumarů (David & Soukup 1999, s. 252).

Nedaleko Prachatic se v bujném zelení skrývá zřícenina hradu *Hus*. Údolí Blanice je v tomto úseku velmi malebné, stříbropěnná řeka si v ostrých zákrutách s hukotem razí cestu mezi strmými zalesněnými stráněmi a mezi stromovím co chvíli probleskne rozervaná skalní stěna nebo ojedinělý bizarní kámen. K civilizaci je tu zdánlivě velmi daleko a k uchu poutníka doléhají jen uklidňující zvuky přírody – šumění řeky, melodická píseň větru v korunách stromů a ojedinělý skřek dravce, kroužícího vysoko v nebeském blankytu. Zbytky hradu nalezneme na skalnatém ostrohu, který ze tří stran velmi těsně obtéká Blanice. Jen na severní straně byl areál hradu spojen se zbytkem horského hřebenu, který se odtud táhne na

sever a severovýchod až téměř ke Křišťanovickému rybníku s půvabným malým veřejným tábořištěm starého stylu (Kubů, 2000).

Netolice –Mezi několika rybníky leží pošumavské město Netolice. Historické centrum bylo v roce 1994 prohlášeno za městskou památkovou zónu. Památky města představuje asi 3 km dlouhý malý okruh pěší naučné stezky s názvem Historická krajina Netolicka (Kocourek 2004, s. 230).

Slavnou tradici má v Netolicích rybníkářství. Okolní rybníky pamatují slavné rytíře – místního rodáka Štěpánka Netolického (kolem r. 1460 – 1539) i Jakuba Krčína z Jelčan. S Netolicemi je spojen i chov koní, zejména těžkých tažných (David & Soukup 1999, s. 207).

Nedaleko Netolic se v blízkosti několika rybníků nachází krásný renesanční zámek *Kratochvíle*, který zde pro Viléma Rožmberka vystavěl italský stavitel Baltazar Maggi z Arogn. Ne nadarmo začal s jeho stavbou jeden z nejznámějších českých rybníkářů Jakub Krčín – okolní, dříve bažinatá krajina, je dnes plná rybníků, které můžeme při procházce k zámečku využít k odpočinkovému pikniku (Podhorský 1999, s. 44).

Bavorov - „, Kdyby byl Bavorov, co jsou Vodňany...“ zpívá se v jedné známé lidové písničce. Co vedlo jejího autora k úvaze o přemístění tohoto jihočeského městečka, nevíme. Ostatně, Bavorov je zjevně se svou polohou spokojen. Leží v hezkém údolí řeky Blanice na trase starodávné Zlaté stezky již od poslední třetiny 13.stol., kdy jej založil Bavor III. ze Strakonice a dal mu do vínku své jméno.Od 14. století patřilo městečko Rožmberkům, což dodnes dokládá městský znak s rožmberskou růží. Hrad, založený spolu s obcí, později beze stop zmizel. Na svém místě však zůstal poutní kostel Nanebevzetí P.Marie, vystavěný v 60.-80. letech 14.stol. Janem z Rožmberka, jedna z nejvýznamnějších gotických rožmberských staveb (David & Soukup 1999, s. 8). Asi 6 km západně od města pak stojí zřícenina hradu *Helpenburk*, založeného Rožmberky r. 1355 a opuštěného na konci 16.století, jeho věž byla upravena na rozhlednu (Tesaříková & Sládková 2002, s. 37). Nikdy nebyl dobyt, dokonce ani husity. V roce 1593 jej Petr Vok z Rožmberka prodal městu Prachatice. Od té doby je už uváděn jako pustý. Později byl ještě ve vlastnictví Eggenberků a Schwarzenbergů (Pohorecký 2001, s. 44).

Vlachovo Březí – Původně vladycké sídlo bratří z Březí v malebné pošumavské krajině 8 km severně od Prachatic, poprvé zmiňované r. 1274, dnes městská památková zóna. Z rodu vladyků z Březí pocházel kněz, který pokřtil Jana Husa. Vlach Malovec se připojil ke stížnému listu do Kostnice. V roce 1538 Ferdinand I. povýšil ves na městys, městem je od roku 1868 (David & Soukup 1999, s. 358).

Volary– Město Volary vzniklo v nadmořské výšce 760 m na jihovýchodním okraji Boubína. Osada zde byla založená již v roce 1354 a měla zajistit odpočinek a nocleh soumarům, kteří tudy procházeli po Zlaté stezce z Pasova do Prachatic. Jednalo se o největší a nejvýznamnější soumarskou osadu na české straně této velmi frekventované obchodní cesty. Název má původ ve slově waldaere, znamenající obyvatele lesa (Kocourek 2004, s. 208).

Husinec–Město a příjemné letovisko na řece Blanici 5 km severozápadně od Prachatic je poprvé zmiňováno roku 1359. Husinec zprvu náležel hradu Hus, ale ve 14. století byl rozdělen mezi dvě panství a od 16. století náležel k panství Vimperskému. Husinec je rodným místem Mistra Jana Husa, jeho rodný dům je upraven na památník s expozicemi zaměřenými na život a dílo slavného kazatele a reformátora pro evropské dějiny. Domek stejně jako Husův pomník od K. Lidického z roku 1958 jsou národními kulturními památkami (David & Soukup 1999, s. 90).

3 CÍLE A METODY

3.1 Cíle a hypotézy

3.1.1 Hlavní cíl:

Zhodnocení současného stavu cestovního ruchu ve vybrané oblasti (Navrátil, 2011b).

3.1.2 Dílčí cíle a hypotézy:

C1: Posouzení struktury předpokladů rozvoje cestovního ruchu ve vybrané oblasti.

H1.1: Ve vybrané oblasti existuje diverzifikovaná struktura předpokladů cestovního ruchu.

H1.2: Předpoklady cestovního ruchu jsou ve vymezené oblasti rozmístěny nerovnoměrně.

C2: Zhodnocení struktury současných návštěvníků vybrané oblasti.

H2.1: Existují rozdíly v návštěvnických charakteristikách mezi skupinami návštěvníků.

C3: Identifikace témat vhodných k optimalizaci využití oblasti cestovním ruchem a rekreací.

H3.1: Ve vymezené oblasti existují možnosti rozvoje cestovního ruchu (Navrátil, 2011b).

3.2 Data a metody

Bibliografické záznamy, bibliografický soupis a citační odkazy na tištěné materiály se drží pravidel daných časopisem *Tourism Management*. Bibliografické záznamy elektronických materiálů jsou založena na ČSN ISO 690-2. Tabulky a grafika jsou vypracovány podle pravidel daných Americkou psychologickou asociací (APA Style). Metodika vypracování bakalářské práce je převzata podle pokynů vedoucího práce ze studijního materiálu Kostra bakalářské práce (Navrátil, 2011b).

3.2.1 Předpoklady cestovního ruchu

Hodnocení předpokladů cestovního ruchu v této bakalářské práci vychází z modelu konkurenceschopnosti destinace (Goeldner & Ritchie, 2009, s. 442) na jehož základě analyzuje primární předpoklady motivace k návštěvě destinace, označované jako jádrové zdroje a atraktivita (Ritchie & Crouch, 2003, s. 68, Navrátil 2011b).

Jádrové zdroje a atraktivita představují součást modelu, charakterizující primární složky destinace. Jsou to faktory, které jsou klíčovými motivátory pro navštívení dané destinace. Zatím co pro ostatní komponenty je hlavní úspěch a ziskovost, jsou to právě hlavní zdroje a atraktivita, jež jsou základními příčinami, proč perspektivní návštěvníci upřednostňují jednu destinaci před jinými. Tvoří je následující skupiny předpokladů (upraveno podle Ritchie & Crouch, 2003, Navrátil 2011b):

A. Fyziognomie

1. předpoklady dané atmosférou – charakterizované klimatickými oblastmi a kvalitou ovzduší,
2. předpoklady dané hydrosférou – dané existencí vodních útvarů v krajině a jejich kvalitou, hodnotitelnými atraktivitami jsou: pramen, pramen minerální vody, ponor/vyvěračka, vodopád, povrchové vody využívané ke koupání
3. předpoklady dané litosférou – charakterizované geomorfologií (typologií reliéfu), hodnotitelnými atraktivitami jsou: propast, krasový závrt, osamělá skála, osamělý balvan, skály,
4. předpoklady dané biosférou – charakterizované vegetačním pokryvem a výskytem živočichů, hodnotitelnými atraktivitami je výskyt maloplošně a velkoplošně chráněných území,
5. předpoklady dané krajinou – charakterizované využitím půdy podle údajů ČSÚ, hodnot koeficientu ekologické stability (KES), hodnotitelnými atraktivitami je místo výhledu, KES (Navrátil, 2011b).

B.Kultura

Zahrnuje veškeré hodnoty vytvořené lidmi ve specifických podmínkách vymezeného území (Mariot, 1983, s. 133).

Základem je charakteristika předpokladů ve smyslu výjimečnosti podle následující struktury (upraveno podle Ritchie & Crouch, 2003, s. 116): jazyk, náboženství a vzdělávání, tradice, odívání, gastronomie, řemesla, umění, architektura, historie. Hodnotitelnými nehmotnými atraktivitami je výskyt dějišť historických událostí a míst života významných osobností. Hodnotitelnými hmotnými atraktivitami jsou především historické památky mající charakter turistické superstruktury: poutní kostel, klášter, kaple, židovská památka, hrad, zámek, tvrz, hradiště, zřícenina hradu či jiné památky, pomník významné osobnosti, pomník významné události, boží muka, kříž, smírčí kříž, historický hřbitov, vysídlené vesnice v pohraničí, hraniční kámen, památky lidové architektury, městská památková rezervace. Technické památky byly převzaty (JČK) z vrstvy lokalizace technických památek (Katedra cestovního ruchu, 2006).

C.Akce

Struktura je charakterizovaná a hodnocena na základě metodiky uváděné Bínou (Bína, 2002, s. 3), která byla upravena do typů: kulturní akce, obchodní a podnikatelské akce, sportovní akce, vzdělávací a vědecké akce, církevní akce (Navrátil, 2011b).

D.Zábava

Struktura vycházející z přehledu zábavních zařízení, mezi které v českém prostředí cestovního ruchu patří především tematické parky, aquaparky, offparks, apod., na nižší geografické úrovni pak i herny a kasina a noční podniky vůbec (Navrátil, 2011b).

E.Superstruktura

V rámci superstruktury je posuzována:

1. materiálně-technická základna cestovního ruchu – charakterizovaná existencí základních a doplňkových zařízení cestovního ruchu: ubytovací zařízení, stravovací

zařízení, turistická/informační/návštěvnická centra; hodnotitelným ukazatelem je počet a struktura ubytovacích zařízení

2. zařízení umělých atraktivit - charakterizovaná existencí zařízení původně primárně určených k volnočasovým aktivitám s významem pro cestovní ruch, hodnotitelným ukazatelem je počet muzeí, skanzenů, galerií, divadel, hvězdáren a planetárií a existence dalších zařízení: rozhledna, ZOO, lyžařský můstek, jezdeckví, veřejné koupaliště, krytý bazén, lanovka, vlek, sjezdovka, agroturistika, golfové hřiště, tenisový kurt, lázně, půjčovna lodí, horolezecké stěny (Navrátil, 2011b).

F.Aktivita

Možnost provozování aktivit cestovního ruchu je posouzena podle metodiky uváděné Bínou (Bína, 2002, s. 3).

Hodnotitelé atraktivity byly zpracovány do prostorově lokalizované databáze v prostředí JANITOR J/2 (Pala, 2008) na základě studia sekundárních zdrojů (Albatros Hotels& Resort, 2011; Antee s.r.o., 2011; BAZA graphic, 2004-2011a; Beskydy s.r.o., 2011; Blanský les – Netolicko, 2011a; Blanský les – Netolicko, 2011b; Castles.cz, 2011a; Castles.cz, 2011b; Cesty krajem s.r.o., 2011; Český internet s.r.o., 2001-2011a; Český internet s.r.o., 2001-2011b; Český internet s.r.o., 2001-2011c; Český internet s.r.o., 2001-2011d; Český internet s.r.o., 2001-2011e; Čížek, 1995-2011a; Čížek, 1995-2011b; Čížek, 1995-2011c; Čížek, 1995-2011d; Družba Vodňany, 2009; Hlaváčová, 2011; Hotel Koruna Prachatice, 2011; Hubertus Prachatice, 2010; Hurt, 2011; Chlumecký, 2011a; Chlumecký, 2011b; Andineo s.r.o., 2011a; Andineo s.r.o., 2011b; Internet Trading s.r.o., 2011; iŠumava, 2011a; iŠumava, 2011b; iŠumava, 2011c; jezdeckýklub.estranky.cz, 2007; Kis Prachatice, 2011; Knesl, 2011; Mach, 2005; Miton.cz, 2011; Město Vodňany, 2011a; Město Vodňany, 2011b; Město Vodňany, 2011c; Město Vodňany, 2011d; Město Vodňany, 2011e; Město Vodňany, 2011f; Město Vodňany, 2011g; Město Vodňany, 2011h; Město Vodňany, 2011i; Město Vodňany, 2011j; Město Vodňany, 2011k; Město Vodňany, 2011l; Město Vodňany, 2011m; Mikroregion Vlachovo Březí, 2011; Navrátil, 2011a; Navrátil, 2011b; Paseo s.r.o., 2011; Pension, 2011; Penzion Helena, 2011; Penzion Prachatice, 2009; Prachatice, 2011a; Prachatice, 2011b; Prachatice, 2011c; Prachatice, 2011d; Prachatice, 2011e; Prachatice,

2011f;Prachatice, 2011g;Prachatice, 2011h;Prachatice, 2011i;Prachatice, 2011j; Průvodce ČR,2011; Sorm L. & spol., 2011a;Sorm L. & spol., 2011b; Sportovní zařízení Prachatice, 2011; Starý zámek Libějovice, 2009; Šumavské cyklotrasy, 2010; Tesscy, 2011; TravelGuide.cz, 2007; Topinfo, 2008-2011; Ubytování Vodňany, 2009; Zvláště chráněná území (§14): PP Hrádeček, 2010; Zvláště chráněná území (§14): PP Irů Dvůr, 2010; Zvláště chráněná území (§14): PR Kralovické Louky, 2010; Zvláště chráněná území (§14): PP Koubovský rybník, 2010; Zvláště chráněná území (§14): PR Libín, 2010; Zvláště chráněná území (§14): PP Mastnice, 2010; Židovské památky, 2011; 4page.cz, 2010).

Data byla ukládána do čtyř vrstev (Navrátil, 2011b):

- fyziognomie – polygony, do atributové tabulky byly zaznamenávány (název, typ atraktivit – jeskyně, pramen, pramen minerální vody, ponor, vyvěračka, vodopád, propast, krasový závrť, osamělá skála, osamělý balvan, les, rašeliniště, louka, skály, živočich, rostlina; kód MCHU, kód chráněného území podle ÚSOP, charakter, odkaz na zdroje informací.)
- *kultura* – body, do atributové tabulky byly zaznamenávány (název atraktivit, typ atraktivit – poutní kostel, klášter, židovská památka, přístupný hrad, přístupný zámek, přístupná tvrziště, hradiště, pomník významné osobnosti – události, boží muka, kříž, smírčí kříž, historicky významný hřbitov, muzeum, skanzen, vysídlené vesnice v pohraničí, galerie, dějiště historické události, místo života významné osobnosti, hraniční kámen, lidová architektura, městská památková rezervace, divadlo, veškeré rozhledny, strom s obrazem, místo rozhledu; dále se rozlišovaly památky technického charakteru – špýchary a sýpky, pivovar, vodní mlýn, pila, kolárna, rybník, přehrada, kašna, vodojem, přečerpávací stanice, vodárenská věž, vodní kanál, silniční most, železniční most, lodní přístav, železniční trať, rýžoviště, uhelný důl, rudný důl, huť na neželezné kovy, hamr, kovárna, strojírna, cihelna, sklárna, porcelánka, keramická továrna, papírna, lázeňský dům, městské opevnění, liniové opevnění; dále se uváděla sezóna, kdy je atraktivita přístupná; otevírací doba; charakter atraktivit; webové stránky; zdroj informací.), včetně údajů k muzeím, skanzenům, galeriím a divadlům,
- *ubytovací zařízení* – body, do atributové tabulky byly zaznamenávány (název atraktivit,typ - apartmány, hotel, chalupa, chata, chatka, chatky, farma, hostel, hotel,

kemp, konferenční centrum, motel, motorest, penzion, rekreační zařízení, rodinným dům, roubena, statek, tábořiště, ubytování v soukromí, ubytovna; adresa; počet lůžek; počet pokojů; charakter; webové stránky; zdroj informací.)

- *ostatní superstruktura* – body, do atributové tabulky byly zaznamenávány (název atraktivity, typ atraktivity – lyžařský můstek, jezdeckví, veřejné koupaliště, krytý bazén, lanovka, vlek, sjezdovka, agroturistika, golf, tenisový kurt, lázně, půjčovna lodí, ZOO, horolezectví, hvězdárny a planetária, koncentrace OIR, sportovní rybolov mimo ČSR; charakter atraktivity, webové stránky, zdroj informací.).

3.2.2 Návštěvníci

K dalším analýzám vedoucím k naplnění cíle práce byla data získána řízenými rozhovory prováděnými do standardizovaného formuláře (dotazníku). Jednotlivé části byly sestaveny vedoucím práce taktéž podle požadavků projektů Katedry obchodu a cestovního ruchu (Navrátil, 2011b).

3.2.2.1 Dotazníkové šetření

Dotazování bylo prováděno na třech lokalitách ve vymezeném území na základě rozhodnutí vedoucího práce. Mezi mé lokality spadaly: Zámek Kratochvíle, zřícenina Hus a Helfenburk.

Zámek Kratochvíle se nachází asi 2 km od města Netolice. Historie zámku sahá až do druhé poloviny 16. století. Jedná se spíše o renesanční zámek, který sloužil jako lovecké letní sídlo posledních Rožmberků. Šetření jsem prováděla na nádvoří, kde návštěvníci čekali na další prohlídku zámku. Zde jsem byla závislá na návštěvních hodinách.

Zřícenina Hus, její umístění je skryto mezi obcemi Mynárovice a Blažejovice, nedaleko obce Zbytiny v záhybu říčky Blanice pod Panským vrchem. Jedná se o celkem rozsáhlou historickou památku, která není tak vyhlášená, jako předchozí lokalita. Přístup k této památce je pouze pěšky. I přes obtížnější přístupnost, je tato lokalita turisticky hojně navštěvována. O vyplnění dotazníků jsem požádala návštěvníky přímo při prohlídce zříceniny, odkud je krásný výhled na řeku Blanici. Zbytky hradu jsou volně přístupné,

nevybírání se zde žádné vstupné. Informace o zřícenině je možné obdržet v kempu Křišťanovický rybník, který se nachází cca 2 km od hradu.

Hrad Helfenburk, se nachází asi 6,5 km od Bavorova nedaleko obce Krajníčko. Rozsáhlá zřícenina gotického hradu byla založena roku 1355 Rožumberky. Hrad má dobře zachovalé obranné valy a dvě věže, které jsou dnes již zpřístupněny a upraveny jako rozhledny. Tak jako u zámku Kratochvíle jsem i zde byla závislá na návštěvních hodinách.

Provést náhodný výběr vzorku mezi účastníky tak, aby jej šlo označit za náhodný (Ferjenčík 2000), je v cestovního ruchu prakticky nemožné (Navrátil et al. 2010b). Použitý výběr lze označit za nahodilý. Jeho statistická věrohodnost byla posílena způsobem výběru konkrétních respondentů – dotazování bylo prováděno o víkendech i v pracovních dnech a přístupováno bylo vždy k 5. návštěvníku. Dotazování bylo prováděno, dokud nebylo dosaženo stanoveného počtu dotazníků na každé lokalitě – 64. Dotazování probíhalo osobně v období červenec a srpen 2009.

3.2.2.2 Dotazovací nástroj

Ke zjištění aktuálního stavu poptávky bylo využito standardizovaného dotazovacího nástroje pro návštěvníky atraktivit cestovního ruchu (Navrátil, 2011). Pro každé místo byla zjišťována jeho **image** s využitím nestrukturovaného nástroje (Hsu et al., 2004). Respondenti byli vyzváni, aby uvedli jediné slovo nebo slovní spojení, které je napadne ve spojení s navštíveným místem (Navrátil, 2011a).

Emoční složka postojů návštěvníků k navštívenému místu byla zjišťována na základě standardizovaných sedmičlenných škál sémantického diferenciálu uváděných Mehrabianem a Russellem (Mehrabian & Russell, 1974). Jsou jimi: *svobodný – omezený, bdělý- ospalý, spokojený – sklíčený, dominantní – podřízený, přeplněný – nenaplněný, ovládající – ovládaný, nabuzený – nenabuzený, šťastný – nešťastný, potěšený – naštvaný, povzbuzený – uvolněný, důležitý – bezvýznamný, uvolněný – znuděný, rozrušený – otupěný, uspokojený – neuspokojený, ovlivňující – ovlivněný, vzrušený – klidný, plný naděje – zoufalý, divoký - líný.* Respondenti byli požádáni, aby uvedli míru do jaké na ně dané místo v dané škále působí. Do dotazovacího nástroje byly emoce zařazeny v náhodném pořadí (Navrátil, 2011a).

Základní měřicí nástroj emoční složky postojů byl doplněn konfirmačním měřicím nástrojem na standardizované sedmičlenné škále sémantického diferenciálu s vypovídací schopností o vnímání konkrétního místa (Findlay & Sparks, 2002). Ten je složen z:

Uspořádané - neuspořádané, maloměřítkové - velkoměřítkové, řídké - husté, souvislé - nesouvislé, srovnatelné - odlišné, jednoduché - složité, normální - překvapivé, nenaplněné - přeplněné, symetrické - asymetrické, běžné - vzácné, známé - nové, jednotvárné - rozmanité, vzdálené - blízké, stejnorodé - různorodé. Taktéž tyto škály bylyřazeny v náhodném pořadí (Navrátil, 2011a).

Dalším významným sledovaným konceptem byly **motivy** k návštěvě daného místa. Motivy byly určeny vedoucím práce na základě studia literatury a zahrnují jak motivy „pull“, tak motivy „push“:*Bavit se; Byl jsem k tomu donucen (rodinou, zaměstnavatelem); Být na místě, kde nebyli známí; Být s rodinou; Být s přáteli; Dozvěděl jsem se, že toto místo je zajímavé; Jde o chráněné území/památkový objekt; Je to blízko k našemu ubytování/domovu; Je to na cestě, kterou jsme si naplánovali; Je tu klid; Je tu zábava; Místo je kulturně/umělecky zajímavé; Místo je přírodovědecky zajímavé (rostliny, živočichové); Místo je přístupné; Místo je spojeno se zajímavou historií; Místo leží v zajímavé krajině; Možnost být tím, čím opravdu jsem; Možnost duchovního prožitku při kontaktu s přírodou, kulturou, historií, krajinou; Na místě jsou zpřístupněny informace (naučnou stezkou, informační tabulí, průvodcem); Na místě vzpomínat na "staré dobré časy"; Navštívit zajímavá místa; Něčemu se naučit; Nedělat nic a jen relaxovat; Po cestě si o zážitcích povídat s přáteli; Potkávat nové lidi; Poznávat nová místa; Prostředí je zde příjemné; Protože to je ... (podle lokality buď –zámek Kratochvíle, zřícenina Hus a hrad Helfenburk); Relaxovat fyzickou rekreační činností; Uvolnit se od stereotypu každodenního života a práce; Zažít dobrodružství; Změnit prostředí* (Navrátil, 2011a).

Respondenti byli požádáni, aby u každého motivu na 5-ti stupňové Likertově stupnici označili míru významu každého motivačního prvku k aktuální návštěvě (1 = zcela nevýznamný, 2 = spíše nevýznamný, 3 = nedokážu se rozhodnout, 4 = spíše důležitý, 5 = velmi důležitý důvod) (Navrátil, 2011a).

Význam jednotlivých **rekreačních aktivit** v rámci aktuálního pobytu byl sledován na bance aktivit používaných vedoucím práce při výzkumech cestovního ruchu (Navrátil et

al.,2010b). Banka zahrnuje: *cykloturistika, hry s dětmi, nakupování, návštěvy historických zajímavostí (hrady, zámky, atd.), návštěvy muzeí, galérií, historických slavností apod., odpočinek, pěší turistika, pozorování přírody, pracovní aktivity, rekreačně sportovní aktivity (koupání, tenis, atd.), wellness aktivity a lázeňské procedury a zábava (včetně návštěv zábavních zařízení a akcí)* (Navrátil, 2011a).

Respondenti byli požádáni, aby u každé aktivity uvedli na 5-ti stupňové škále jak často se jednotlivým aktivitám věnovali (1 = nevěnuji se, 2 = věnuji se ojedinele, 3 = věnuji se občas, 4 = věnuji se často, 5 = věnuji se především) (Navrátil, 2011a).

Dotazník byl doplněn dotazy na obvyklá **segmentační kritéria**.

- Z **geografických segmentačních kritérií** bylo použito dotazu s otevřenou možností odpovědi na místo trvalého bydliště, jež umožnilo zpracování odpovědí podle počtu obyvatel místa bydliště a vzdálenosti místa původu návštěvníka.
- U **demografického segmentačního kritéria** byly zjišťovány dotazy s výběrem odpovědí na pohlaví (muž, žena) a věk respondenta (18-25 let; 26-35 let; 36-45 let; 46-55 let; 56-65 let; 66-75let a nad 75 let).
- V **socioekonomickém segmentačním kritériu** byly použity dotazy s uzavřenou možností odpovědí, zjišťovalo se: vzdělání (základní, střední bez maturity, střední s maturitou, vyšší odborné, vysokoškolské) a fáze životního cyklu (žiji s rodiči; svobodná/-ý nebo rozvedená/-ý nežijící s rodiči; bezdětní novomanželé nebo pár; rodina s nejmladším dítětem do 6 let; rodina s nejmladším dítětem nad 6 let; děti odrostlé, ale na nás závislé; naše děti jsou na nás nezávislé; hlava rodiny je již v důchodu; osamělý pracující vdovec/vdova; osamělý vdovec/vdova v důchodu), která nebyla limitována počtem odpovědí.
- U **behavioristického segmentačního kritéria** byl zjišťován vztah k cestování, kam patří: délka dovolené, opakovanost návštěvy – zda tuto lokalitu navštívili poprvé (ano, ne), typ cestování (výlet během dovolené, služební cesta, návštěvy příbuzných a známých, cesta na dovolenou nebo z dovolené, exkurze, výlet z domova, jiné) a s kým toto místo respondenti navštívili (sám/-a, s rodinou, s přáteli).

Dále se zde zjišťoval respondentův vztah k životnímu prostředí (dávám přednost výrobkům šetrným k životnímu prostředí. Dobrovolnický pracuji

pro organizace starající se o životní prostředí. Sám aktivně vyhledávám informace o ochraně životního prostředí. Domácí odpad třídím.) Ke každému tvrzení byla přiřazena číselná škála (1-5, kde 1- to jsem přesně já, 5- to se mnou nemá nic společného).

A nakonec u **psychografické segmentace** byla zjišťována preference výběru dovolené (nejlevnější nabídku uspokojující jen Vaše minimální nároky, nabídku nejvyšší kvality, nabídku pro Vás nejlepšího poměru kvalita/cena).

3.2.2.3 Zpracování výsledků

Ke zpracování a analýze dat bylo potřeba nejdříve převést dotazníky do elektronické podoby. Pro zpracování výsledků byl použit program MS Excel a Statistica.

Dalším důležitým krokem je uspořádání získaných informací. K tomu se používají:

Četnosti – charakterizují strukturu statistického souboru z hlediska zkoumaného statistického znaku.

Absolutní četnost – udává, kolikrát se hodnota x_i znaku X v souboru se vyskytuje (tj. udává počet statistických jednotek, u nichž byla zjištěna hodnota znaku $X = x_i$)

Relativní četnost – udává v jak velké části souboru (nejlépe v %) je hodnota znaku X rovna x_i .

Histogram četností – je grafickým znázorněním intervalového rozdělení četností. Při jeho konstrukci zobrazíme na ose X meze intervalů hodnot znaků X a nad těmito hodnotami zakreslujeme sloupce, jejichž základna je rovna šířce intervalu a výška odpovídá četnostem znaku.

Polygon četností – Polygonem četností nazýváme spojnicový graf rozdělení četností kvantitativního znaku. Vzniká tak, že na ose X zobrazíme hodnoty znaku X a na ose Y zobrazíme četnosti. Body spojíme lomenou čarou. V případě intervalového třídění bude každý interval hodnot znaku zastoupen středem intervalu. Polygon četností bývá obvykle názornější než tabulka rozdělení četností. Z tvaru lomené čáry lze vyčíst, která hodnota je nejčetnější – polygon má v tomto místě vrchol, do jaké míry je rozdělení znaku hodnot symetrické, zda má pouze jeden vrchol (tzv. jednovrcholové–unimodální rozdělení četností) nebo více vrcholů

(multimodální rozdělení), zda je rozdělení špičaté nebo ploché a podobně (Čermáková & Střeleček 1995, s. 8 - 9).

Míry polohy charakterizují obecnou úroveň (polohu) hodnot statistického znaku. Dělí se na průměry (aritmetický, harmonický, geometrický a další) a na ostatní střední hodnoty (tzv. robustní míry polohy). Průměry se počítají ze všech hodnot statistického znaku. Jsou tedy ovlivněny extrémně vysokými i extrémně nízkými (tzv. odlehlými) hodnotami znaku. Průměr proto nelze používat jako míry polohy v případě, že v souboru odlehlé hodnoty existují. V takovém případě použijeme některou z ostatních středních hodnot. Velikost těchto měr polohy není totiž ovlivněna velikostí hodnot znaku, ale závisí na pořadí či četnostech těchto hodnot (Čermáková & Střeleček 1995, s. 12).

Aritmetický průměr – je definován jako součet všech naměřených údajů vydělených jejich počtem.

Medián – znamená hodnotu, jež dělí řadu podle velikosti seřazených výsledků na dvě stejně početné poloviny. Medián je na rozdíl od aritmetického průměru málo citlivý k odlehlým hodnotám. Medián má optimální vlastnost v tom smyslu, že minimalizuje součet absolutních odchylek měření od zvoleného čísla.

Modus – nebo modální hodnota, je hodnota, jež se v datech vyskytuje nejčastěji. Tato charakteristika nalézá uplatnění především u kategoriálních dat.

Hladiny q někdy uvádíme v procentech. V tomto případě nalezené hodnoty označujeme jako percentily nebo přesněji empirické percentily na dané úrovni. Je tedy 25% percentil rovný kvantilu o hladině 0,25. Percentily s hladinou 25%, 50% a 75% nazýváme kvartily a označujeme je takto: Q_I je *první* neboli *dolní kvartil* ($q = 25\%$), Q_{II} je *druhý* neboli *medián* ($q = 50\%$), Q_{III} je *třetí* neboli *horní kvartil* ($q=75\%$) (Hendl 2004, s. 93 - 94).

Analýza rozptylu (ANOVA, analysis of variance) rozvinul R.A. Fisher začátkem 20. Století. Jedná se o třídu statistických modelů a technik, které lze využít v mnoha výzkumných situacích. Jádrem Fisherova postupu tvoří dva principy. První spočívá v klíčové roli, již hraje randomizace (znáhodnění) v experimentování. Randomizace také umožňuje validní odhady náhodné chyby, což má vztah k druhému principu, k možnosti kontrolovaně odhadovat náhodnou chybu opakování ošetření.

Obecně spočívá základní funkce analýzy rozptylu v posouzení hlavních a interakčních efektů kategoriálních nezávislých proměnných na závislé proměnnou kvantitativního typu. Nezávisle proměnné v ANOVA často nazýváme faktory a jejich hodnoty úrovně nebo kategorie. Nejjednodušším případem je analýza rozptylu jednoduchého třídění, kdy analyzujeme efekt jednoho faktoru na závislé proměnnou. Jde o přímé zobecnění případu zkoumání rozdílu mezi dvěma nezávislými skupinami pomocí t-testu na příklady zkoumání rozdílů mezi více skupinami (odpovídajícím jednotlivým úrovním neboli kategoriím faktoru)

Analýza rozptylu při jednoduchém třídění (one-way ANOVA) analyzuje difference průměrů sledované závislé proměnné mezi skupinami, které jsou určeny jednou kategoriální nezávislé proměnnou (faktorem). Zkoumá se, zda skupiny vytvořené tímto klasifikačním faktorem jsou podobné, nebo zda jednotlivé průměry tvoří nějaké identifikovatelné shluky (Hendl 2004, s. 338 - 339).

3.2.2.4 Výsledky marketingového výzkumu

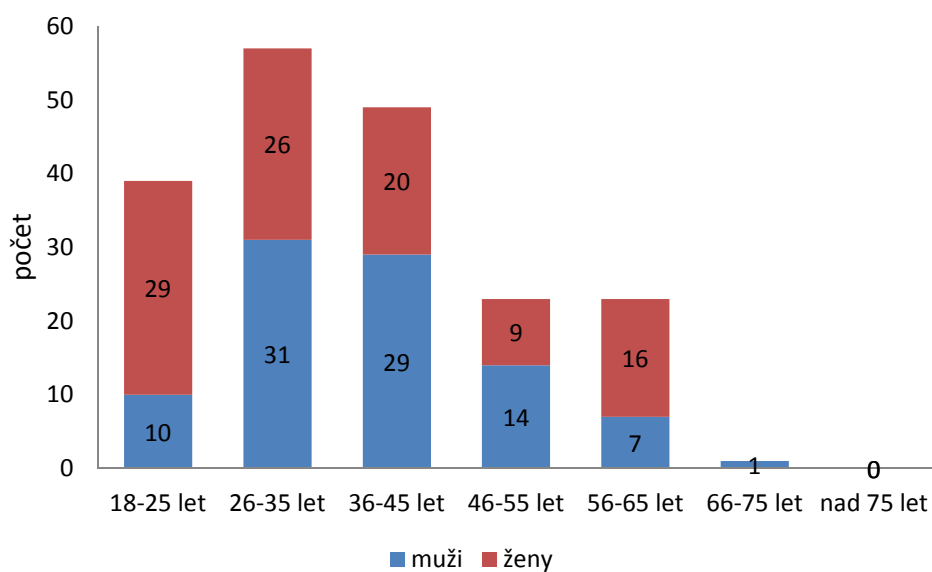
Vhodně použité segmentace trhu pomáhají pracovníkům marketingu identifikovat cílové skupiny zákazníků, kteří mají podobné potřeby, a navrhnout marketingový mix, která tyto společné potřeby uspokojí. (Horner & Swarbrooke, 2003)

Při segmentaci trhu se používá pět hlavních technik: demografická, socioekonomická, geografická, psychografická a behavioristická. (Horner & Swarbrooke, 2003).

A. Demografická segmentace

Nejvíce početnou skupinu tvořili návštěvníci ve věku 26-35 let (obrázek 1), hned po nich je věková skupina 36-45 let. Obecně lze říci, že návštěvníci byli mladších věkových skupin. V dotazovaném segmentu je poměr mužů a žen skoro vyrovnaný, jen o 2% převládají ženy.

Obrázek 1. Pohlaví a věk respondentů, n = 192.

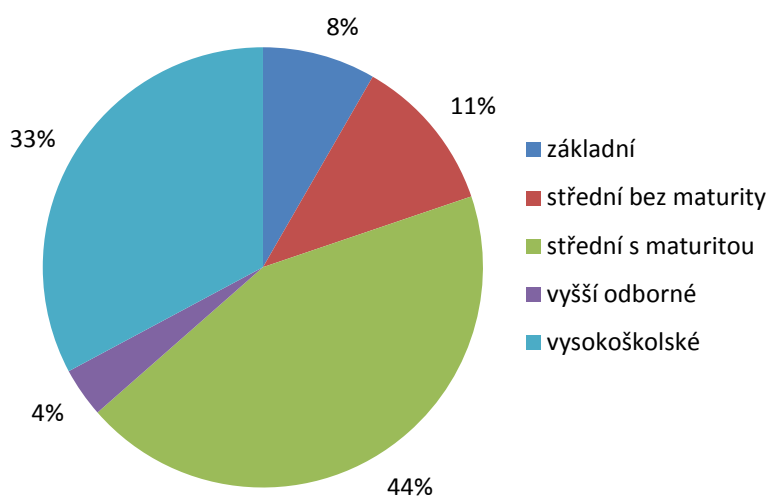

Zdroj: Vlastní výzkum

B. Socio-ekonomická segmentace

Většina respondentů má středoškolské vzdělání zakončené maturitou (obrázek 2). Dále převládají dotazovaní se základním vzděláním, naopak nejnížší počet dotazovaných má vyšší odborné vzdělání.

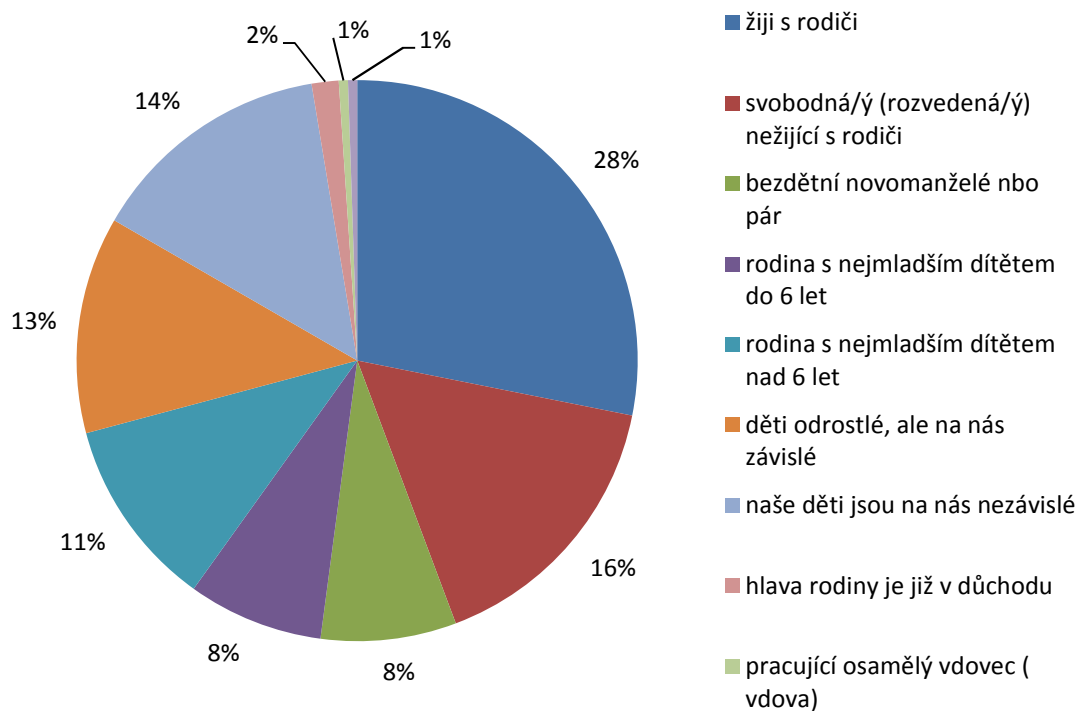
Obrázek 2. Vzdělání respondentů, n = 192.

Zdroj: Vlastní výzkum

Z dotazovaného vzorku většina respondentů uvedla, že žijí s rodiči (obrázek 3), anebo jsou svobodní (rozvedení) a nežijí s rodiči. Fáze životního cyklu je do značné míry ovlivňována i věkem respondentů.

Obrázek 3. Fáze životního cyklu respondentů, n = 192.

Zdroj: Vlastní výzkum

C. Geografická segmentace

Tabulka 1

Vzdálenost místa bydliště respondentů, n=192.

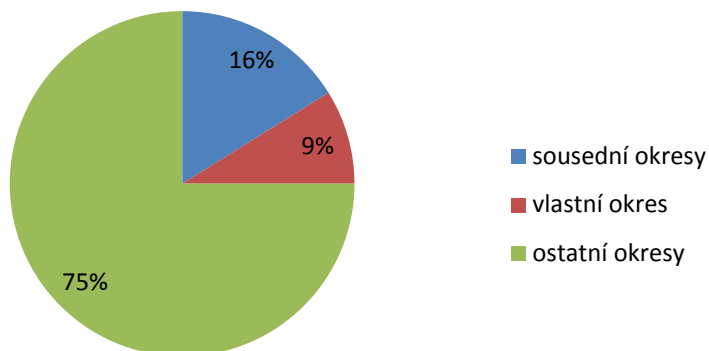
Kraj	Okres	Počet návštěvníků
Středočeský	Praha-východ	2
	Beroun	1
	Kolín	4
	Nymburk	2
	Příbram	1
	Rakovník	1
	Mladá Boleslav	1
	Praha-západ	5
Jihočeský	Tábor	7
	Strakonice	14
	Jindřichův Hradec	2
	Český Krumlov	1
	Prachatice	17
	České Budějovice	13
	Písek	5
Plzeňský	Plzeň-jih	1
	Plzeň-město	4
	Klatovy	3
	Domažlice	2
Karlovarský	Karlovy Vary	1
Ústecký	Most	5
	Teplice	1
Pardubický	Chrudim	2
	Pardubice	1
Vysočina	Jihlava	4
	Třebíč	9
	Pelhřimov	2
Jihomoravský	Blansko	2
	Brno-město	5
	Brno-venkov	3
	Znojmo	2
	Hodonín	2
	Břeclav	3
Olomoucký	Olomouc	3
	Šumperk	6
Zlínský	Uherské Hradiště	6
Moravskoslezský	Karviná	3
	Frýdek-Místek	1
	Opava	1
Praha	Praha	44

Zdroj: Vlastní výzkum

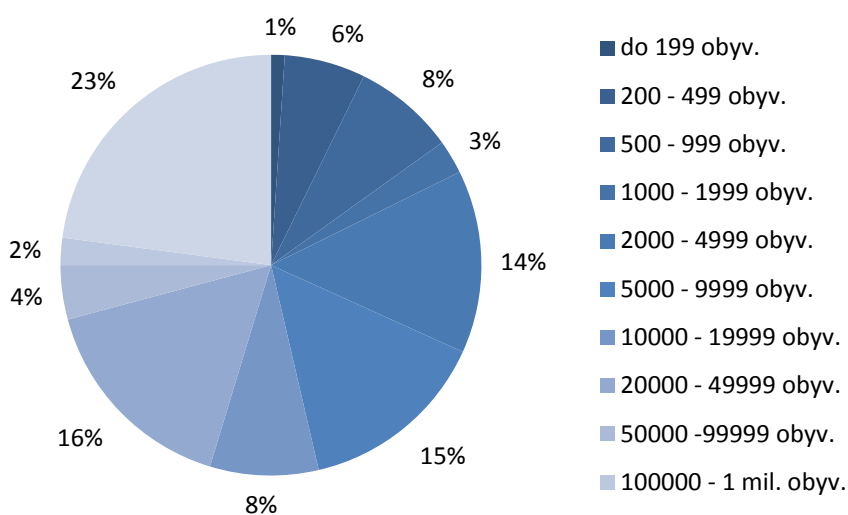
Nejvíce dotazovaných návštěvníků pochází z ostatních okresů (obrázek 4). Naopak z vlastního okresu - Prachaticko, zde bylo jen 9% respondentů, což je do značné míry ovlivněno inávštěvníky přijíždějících z Prahy (tabulka 1). Nejvíce návštěvníků pocházelo z měst 100 000 – 1 mil. obyvatel (obrázek 5). Naopak nejméně jich bylo z míst do 199 obyvatel.

Obrázek 4. Vzdálenost od místa bydliště respondentů, n = 192.

Zdroj: Vlastní výzkum

Obrázek 5. Velikost místa bydliště respondentů, n=192.

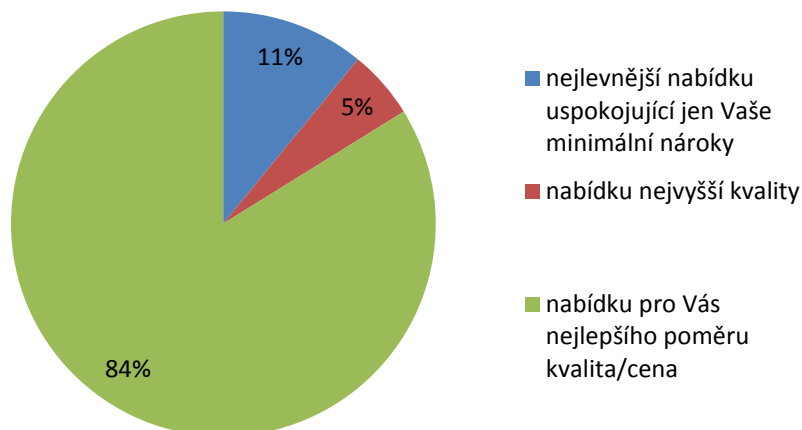

Zdroj: Vlastní výzkum

D. Psychografická segmentace

Při výběru dovolené (obrázek 6), většina respondentů se přiklání k nabídce pro ně nejlepšího poměru kvalita/cena (84%).

Obrázek 6. Preference respondentů ve výběru dovolené, n = 192.

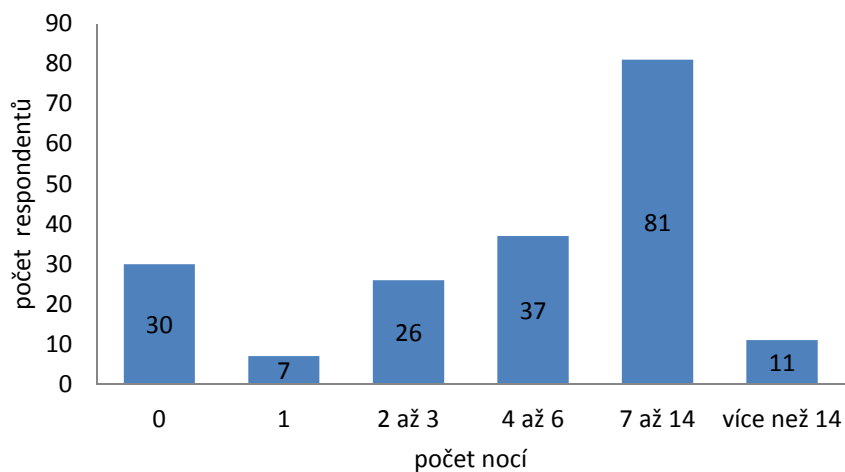

Zdroj: Vlastní výzkum

E. Behavioristická segmentace ve vztahu k cestování

Nejvíce respondentů uvedlo, že jejich délka dovolené trvá 7 - 14 dní (obrázek 7).

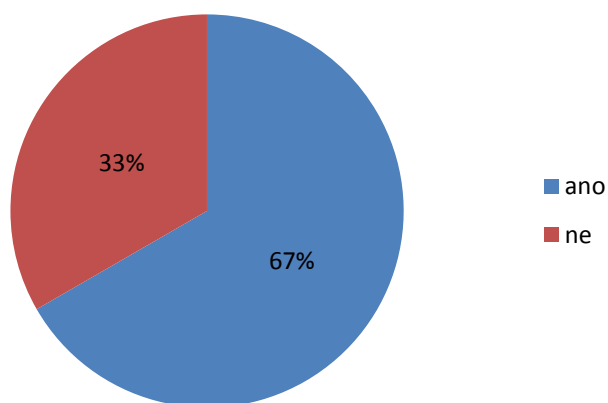
Obrázek 7. Délka dovolené, n = 192.

Zdroj: Vlastní výzkum

Většina respondentů už alespoň jednou lokalitu navštívila (obrázek 8).

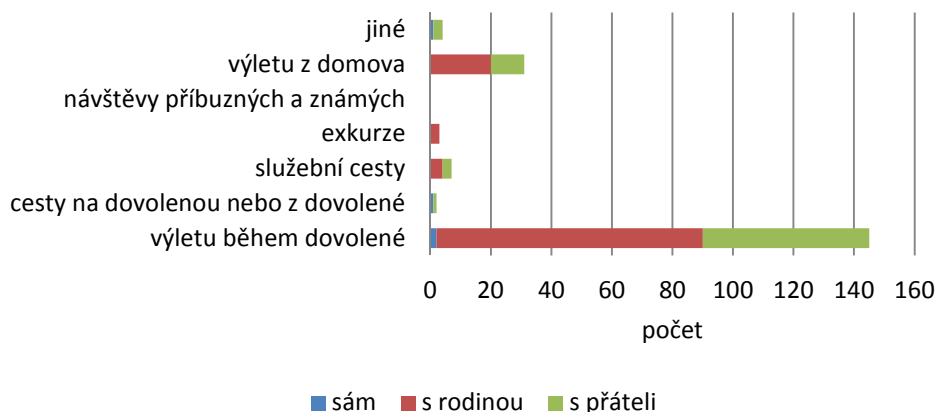
Obrázek 8. Opakovanost návštěvy, n = 192.

Zdroj: Vlastní výzkum

Většina respondentů navštívila lokalitu během výletu na dovolené (76%) a to s rodinou. Dále 16% návštěvníků si udělali výlet z domova taktéž převážně s rodinou (obrázek 9).

Obrázek 9. Typ cestování, n = 192.

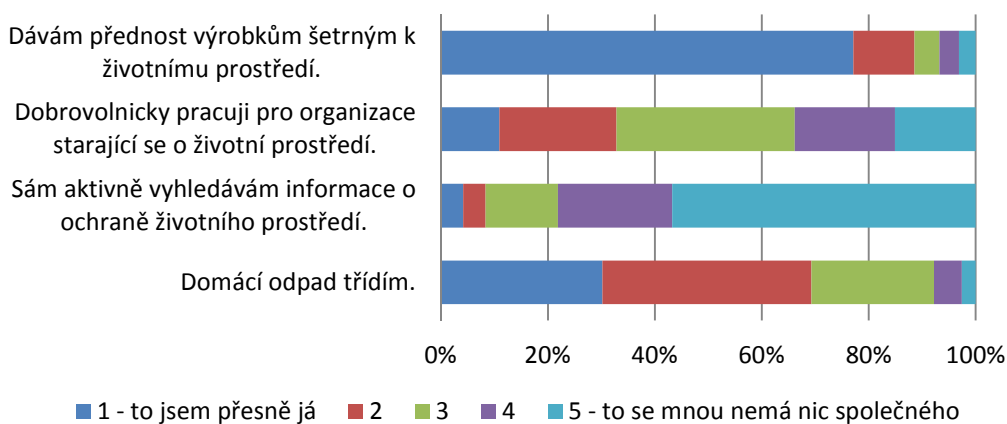

Zdroj: Vlastní výzkum

F. Behavioristická segmentace ve vztahu k prostředí

Většina respondentů dává přednost výrobkům šetrným k životnímu prostředí (obrázek 10). Naopak 58% dotazovaných nevyhledává informace o ochraně životního prostředí.

Obrázek 10. Vztah respondentů k životnímu prostředí, n = 192.

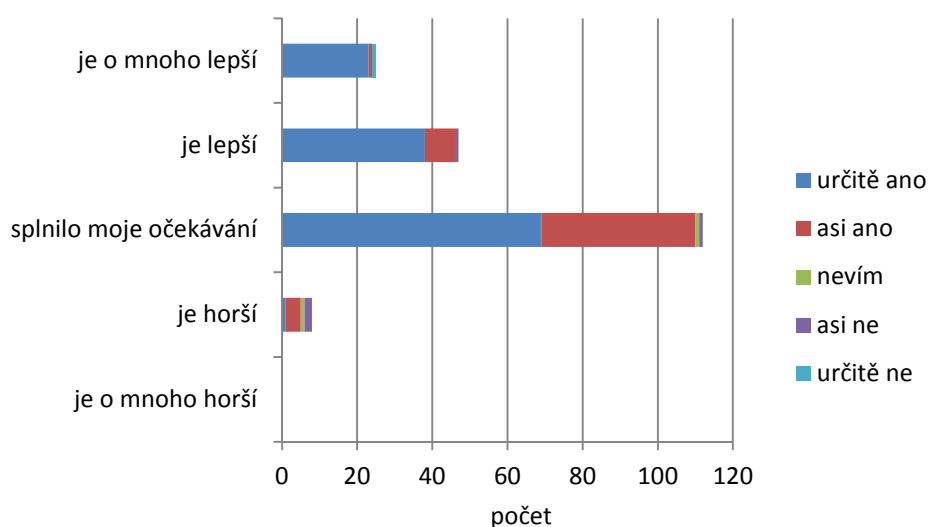

Zdroj: Vlastní výzkum

K dalším zásadním prvkům studovaným v případě chování zákazníků v cestovním ruchu ve vztahu k destinaci patří percepce spokojenosti s místem a jeho ceny vyúsťující v proklamované další chování – vztah těchto tří prvků pro daný vzorek respondentů je v grafech: vztahu spokojenosti a ceny, vztah spokojenosti a dalšího chování (Navrátil, 2011b).

Většina respondentů (58%) odpověděla, že návštěva dané lokality splnila jejich očekávání a stála za vynaložený čas, peníze i úsilí (obrázek 11).

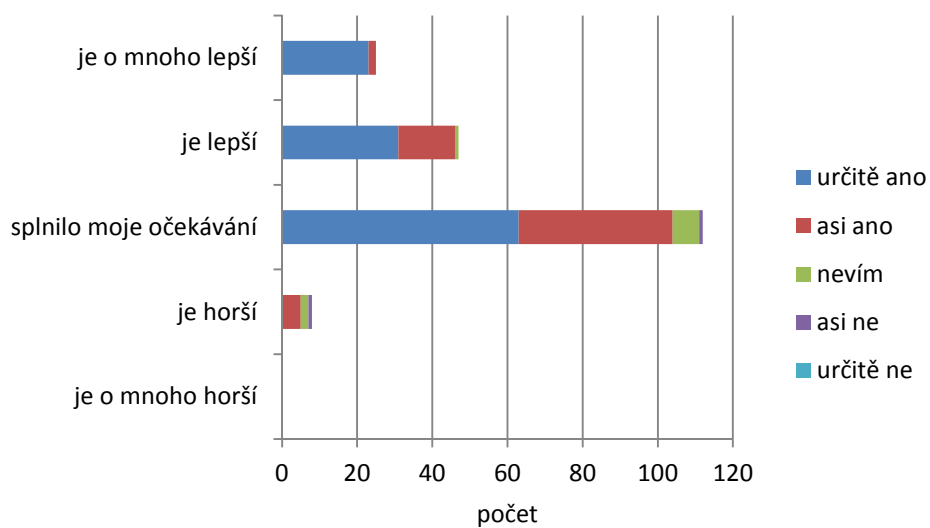
Obrázek 11. Vztah spokojenosti a ceny, n = 192

Zdroj: Vlastní výzkum

Při otázce, zda návštěvníci byli spokojeni s návštěvou dané lokality většina uvedla, že splnila jejich očekávání (58%) a určitě ho doporučí svým známým (obrázek 12).

Obrázek 12. Vztah spokojenosti a dalšího chování, n = 192.

Zdroj: Vlastní výzkum

4 VÝSLEDKY

4.1 Diverzifikace struktury předpokladů cestovního ruchu

4.1.1 Fyziognomie (přírodní předpoklady)

4.1.1.1 Předpoklady dané atmosférou

Předpoklady dané atmosférou vychází z klimatického členění podle Strnada (Strnad in Anděra & Zavřel 2003, s. 37). Podnebí Šumavy můžeme zhruba rozdělit na dvě klimaticky odlišné části. Zkoumaná oblast se nachází v hlavní části a zaujímá pohraniční pásmo Šumavy s přilehlým údolím Vltavické brázdy, horní Vltavy a Otavy v polohách nad 800 m a jihozápadní svahy Boubínské hornatiny a Želnavské hornatiny. Podle klimatického členění náleží většina Šumavy do chladné oblasti středoevropského středohorského typu podnebí. Celkový ráz podnebí Šumavy má přechodný charakter mezi podnebí oceánským (přímořským) a kontinentálním (vnitrozemským), v němž se projevují malé roční výkyvy teploty a poměrně vysoké srážky se stejným rozložením během roku.

Co se týče srážkových poměrů na Šumavě, tak českou část Šumavy můžeme v podstatě rozdělit do tří srážkových pásem. Zkoumanou oblast můžeme zařadit do třetího srážkového pásma, kam patří část Šumavy s vrcholy, jako je Javorník, Libín, Blanský les s Kletí. Nejnižší srážky jsou v podhůří Šumavy v prostoru Volyně – Vodňany – České Budějovice, kam také spadá sledované území.

Velký podíl, zhruba kolem 40% ročních srážek, činí v centrální části Šumavy zimní srážky – sněžení. Sníh zde tvoří jednak zásobu vláh pro prameny potoků a řek na jaře a v létě, jednak působí jako silná brzda pro nástup jarních teplot v těchto končinách. Sníh a sněhová pokrývka ovlivňují řadu lidských činností, zemědělstvím a dopravou počínaje a rekreací a sportem konče.

4.1.1.2 Předpoklady dané hydrosférou

Popis hydrosféry je sepsán podle Rudy a Tesaře z knihy Šumava (Anděra & Zavřel, 2003). Nejvýznamnější řekou sledované oblasti, je řeka Blanice. Tato řeka pramení u obce Křišťánov ve výšce 972 m n. m., je nejdelším přítokem Otavy. Délka jejího toku je 93,2 km. Blanice má na sledovaném území čtyři přítoky: Černý potok, Libotyňský potok, Zlatý potok a Živný potok.

Černý potok pramení nedaleko obce Želibořice a ústí zleva do řeky Blanice u Blanice. Dalším přítokem je Libotyňský potok, který pramení u obce Libotyně 5 km západně od Vlachova Březí a u Struhovic nad Blanicí se vlévá do Blanice. Délka toku je 13,5 km. Zlatý potok pramení blízko obce Skříněřov na západním svahu Rohanovského vrchu (1010), dále ústí do Blanice u obce Blanice. Délka toku je 35,5 km. Živný potok pramení u obce Chroboly a ústí zprava do Blanice mezi Husincem a Vitějovicemi. Délka toku je 11,4 km, na mapách bývá také uváděn jako Bělečský potok (Ruda in Anděra & Zavřel 2003, s. 109).

Údolní nádrž u Husince vznikla přehrazením řeky Blanice 34 m vysokou a 197 m dlouhou tížní přehradní hrází, zděnou z granulitu (bělokámen). Přehrada byla realizována asi 2 km nad Husincem v letech 1934 – 1939, elektrárna, která dodává kolem 1,5 milionů kWh ročně, byla dokončena v roce 1950. Vodní plocha má rozlohu 68 ha a maximální hloubka je 25,5 m. Celkový objem nádrže činí 6,53 milionů m³. Nádrž byla vystavěna pro účely vodárenství, hydroenergetiky, ochrany před povodňovými průtoky a dodávky vody pro závlahy (Tesař in Anděra & Zavřel 2003, s. 153).

4.1.1.3 Předpoklady dané litosférou

Do sledované oblasti zasahují tyto geomorfologické jednotky: Prachatické vrchovina, Bavorovská vrchovina a Vimperské vrchovina.

Prachatická vrchovina je rozsáhlý celek táhnoucí se od Prachatic k Českému Krumlovu. Nejvyšším bodem je Libín (1096 m) nad Prachaticemi. Turisté jej často navštěvují, neboť z rozhledny je široký výhled do kraje.

Bavorovská vrchovina tvoří severovýchodní okraj Šumavského podhůří. Z hlediska plošného rozsahu je největší podhorní jednotkou. Označení je podle městečka Bavorova

jihozápadně od Vodňan. Povrch je poměrně plochý a málo členitý. Nejvyšší bod Na Stráži dosahuje nadmořské výšky 700 m a leží jihovýchodně od Laziště (nedaleko Husince).

Vimperská vrchovina zaujímá část Vimperska a Prachaticka. Reliéf je poměrně členitý, ve střední části se zachovaly zbytky zarovnaných povrchů. Na některých vrcholech najdeme skalní útvary vzniklé zvětráváním a odnosem hornin. Znamé je například balvanové moře na Mařském vrchu (907 m). Nejvyšším bodem je Běleč (922 m) severovýchodně od Šumavských Hoštic (Kočárek in Anděra & Zavřel 2003, s. 119).

4.1.1.4 Předpoklady dané biosférou

Šumava je pohořím osobité a nenápadné krásy. Podobný ráz má i šumavská květena. Šumavská krajina je převážně lesnatá a na první pohled nevyniká mimořádnou různorodostí přírodních podmínek jako například členité vysokohorské masivy nebo vápencové oblasti. Přesto zde můžeme nalézt pestrou škálu stanovišť s rozličnou vegetací i poměrně bohatou květenou, o čemž svědčí více než 1100 druhů cévnatých rostlin. Bohatství místní květeny přitom nespočívá v ohromujícím počtu přítomných druhů, ale spíše v pozoruhodných kombinacích na úrovni společenstev a v pestrosti jemných ekologických vazeb.

Danou oblast, která se nachází ve srážkovém stínu hlavního horského hřebene, považujeme za mnohem teplejší a sušší než jiné části Šumavy. Lesní vegetace na horských svazích je z velké části tvořena horskými kyselými bučinami a květnatými bučinami, které zde vystupují, mimo jiné i díky bohatšímu horninovému podloží, pozoruhodně vysoko. Přírozené horské smrčiny jsou zde omezeny jen na nejvyšší hřebenové části a podmáčené smrčiny a rašeliniště se kromě inverzních údolních poloh vyskytují jen ojediněle (Buřková in Anděra & Zavřel 2003, s. 213).

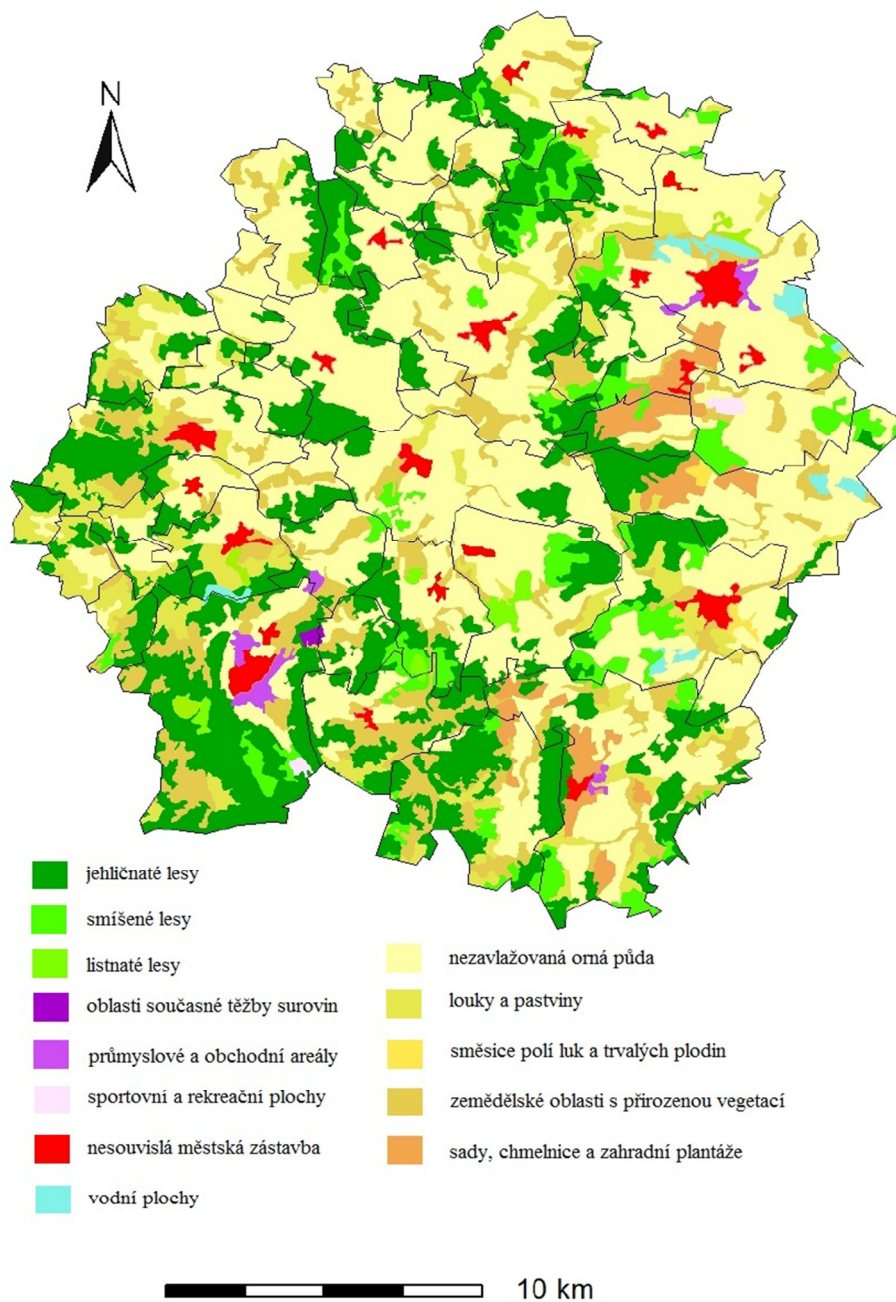
V současné době se na Šumavě a v jejím podhůří vyskytuje 67 druhů savců. Nejvíce jsou zastoupeny druhy vyskytující se v celém Pošumaví. Vedle většiny šelem a kopytníků jsou to drobní savci, kteří buď osidlují širokou škálu stanovišť (např.: rejsek obecný, rejsek malý a myšice křovinná), anebo kteří sice mají vyhraněné stanovištní nároky, avšak jimi obývaná místa jsou rozptýlená po celém území – břehy potoků (rejsek vodní), lesní porosty (norník rudý) a podobně.

Nedílnou součástí šumavské fauny je i devět původních druhů šelem: hranostaj, kolčava, tchoř tmavý, kuna lesní, kuna skalní, jezevec lesní, vydra říční, liška obecná a rys ostrovid. K nim přibyly i tři nové druhy: psík mývalovitý, norek americký a mýval severní. Z řádu zajíců jsou na Šumavě zastoupeny dva druhy: zajíc polní a králík divoký. Co se týče sudokopytníků, tak v současné době jich na Šumavě žije sedm druhů, z nichž tři nejsou původní. V dané lokalitě, obzvláště v okolí Prachatic se také můžeme setkat celkem s osmnácti druhy netopýrů. Zvláštností je doslova masový výskyt netopýra v období podzimních přeletů ve městech, kdy se usadí například v prostorách mezi okny, ve štěrbinách ve zdivu, za obrazy, ve skříních a na jiných neobvyklých místech. Mezi nejznámější druhy patří: netopýr velký, netopýr hvízdavý a netopýr ušatý (Černý in Anděra & Zavřel 2003, s. 315).

4.1.1.5 Předpoklady dané krajinou

Na obrázku 13 můžeme vidět, že v daném území převažuje nezavlažovaná orná půda. Co se týče lesů, tak zde převládají jehličnaté lesy. I nesouvislá městská zástavba se zde vyskytuje více, než v jiných oblastech Šumavy.

Obrázek 13. Corine (2000).

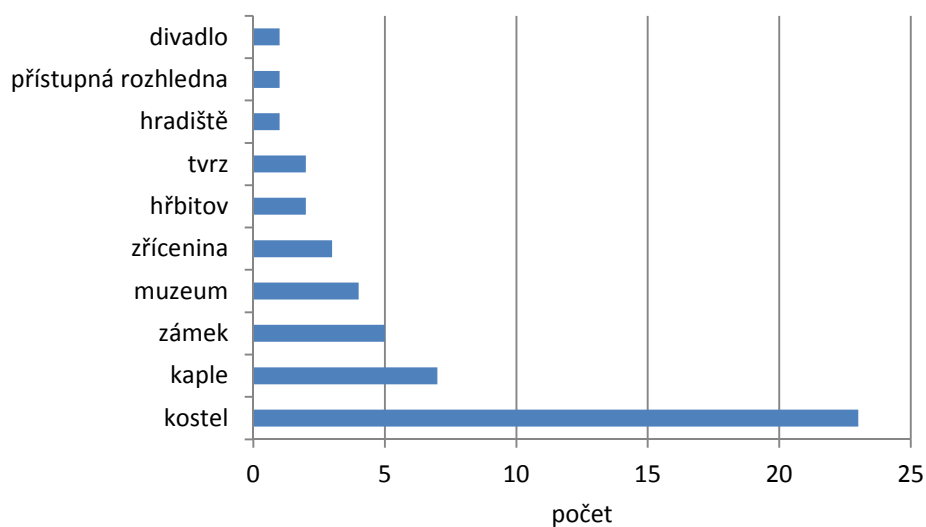

Zdroj: Janitor J/2.

4.1.2 Kultura (kulturně historické předpoklady)

Ve vymezené oblasti se nachází celkem deset druhů kulturně-historických památek. Jejich počet je znázorněn na obrázku. Nejvíce se ve zkoumaném území vyskytují kostely a kaple (obrázek 14).

Obrázek 14. Kulturně-historické památky

Zdroj: Vlastní výzkum

4.1.2.1 Tradice

Tato podkapitola je sepsána dle knihy Šumava (Anděra & Zavřel, 2003).

Mezi obyčeje, které se ještě do dnes dochovaly, patří například postní neděle zvaná „smrtná“ či „černá“. V ten den se vynáší „smrt“, což je obřad, jehož kořeny se táhnou až do pohanského dávnověku. Smrt představuje figurína ze slámy, obalená starými hadry, někdy s náhrdelníkem z vaječných skořápek, nasazená na dlouhé dřevěné tyči. Mládež za zpěvu donese „smrt“ k potoku, vhodí ji do vody a nechá uplavat. Tímto symbolickým aktem končí zima a nastupuje jaro.

Jeden z nejvýznamnějších církevních svátků – Vzkříšení – přináší konec půstu a na venkově se slaví vesele i okázale. V každém domě se připraví bohaté pohoštění, každý má mít na sobě oblečeno něco nového. Tradičním pokrmem jsou bochánky (mazance). Toho dne se odbývá pomlázka. Původně se pomlázkou nazývalo osm spletených vrbových proutků, jimiž chlapeři šlehali dívky a za to dostávali výslužku, později se tak označoval celý tento zvyk (Vondruška in Anděra & Zavřel 2003, s. 554).

4.1.2.2 Gastronomie

Jako každý region, tak i Šumava má svoji typickou (tradiční) kuchyni, která vychází jak z lidových tradic, tak i z plodů, masa a zvěřiny, které jsou typické pro tento kraj. Pro tento kraj jsou charakteristické zejména pokrmy z kysaného zelí, brambor, luštěnin, různých úprav jak masa, zvěřiny, drůbeže tak i lesních plodů. Typické jsou polévky, například šumavské zelňačka, bramboračka, oukrop (česnečka), kulajda, šumavské kyselo, na Vánoce rybí polévka (Vladař in Anděra & Zavřel 2003, s. 551).

4.1.2.3 Řemesla

Ve vrcholné době středověkých obchodních cest od 14. do 16. století patřila Zlatá stezka k nejvýznamnějším středoevropským spojnicím. Název „zlatá“ ji provází jako výraz výnosnosti na ní provozovaného obchodu mezi českými zeměmi, německým Podunajím a zeměmi kolem Středozemního moře. Zlatá stezka původně vedla z Pasova do dnešních Starých Prachatic. Kromě soli se z Pasova do Čech vozily drahé látky, zbraně, jižní plody, koření a víno a opačným směrem hlavně obilí, sled, chmel, med, vlna, kůže, pivo a další potravinářské produkty, např. i speciální prachatická pálenka (Hesková et al., 2006).

Jelikož, jak již zde bylo řečeno, byla Zlatá stezka významnou obchodní cestou, není divu, že se kolem ní zakládaly lesní sklárny jako například u hradu (dnes už u zříceniny) Hus (Fröhlich in Anděra & Zavřel, 2003).

V Prachaticích je doložena existence sirkárny v letech 1875 – 1880. V roce 1875 zde podle Jiřího Šperka údajně pracovalo 19 zaměstnanců u 10 základních strojů. Jedinou stopou vedoucí k vypátrání jména jejího majitele jsou informace obsažené ve stati Dr. Jindřicha Chylíka *Vývoj průmyslu na Šumavě z roku 1919*. Autor v roce 1878 vzpomíná v Prachaticích na sirkárnu firmy „Gleissner & Sohn“. Tento údaj, se zatím nepodařilo ověřit a vyhodnotit (Cihlář in Anděra & Zavřel, 2003).

4.1.2.4 Architektura

Intenzivní stavební činnost na Šumavě nastala za vlády Václava I. v letech 1230 – 1253, kdy začalo osídlování málo obydlených území. Tehdy vznikla celá řada malých později románských venkovských kostelíků s presbytářem pravouhle uzavřeným, či zakončeným apsidou, s věží na západě, koutovou věží po straně chóru či nad klenebním polem závěru. Takové stavby nalezneme na Prachaticku v Lažišti a v Lhenicích.

K nejstarším šumavským stavbám patří kostely sv. Petra a Pavla ve Starých Prachaticích. Kostel ve Starých Prachaticích byl legendicky spojován se sv. Vojtěchem, ve skutečnosti však byl založen až v 1. polovině 12. století (Royt in Anděra & Zavřel 2003, s. 411).

Rozkvět architektury nastal na Šumavě za vlády Jana Lucemburského a Karla IV. Půvabnou stavbou Karlovy doby je děkanský chrám v Bavorově. Jeho chór, k němuž se na západě váže ladné dvoulodí (barokizované), byl vysvěcen roku 1373. Právě dvoulodní kostely se velmi uplatnily od počátku 15. století v architektuře jižních Čech a Pošumaví (Royt in Anděra & Zavřel 2003, s. 412).

Mezi další architektonické památky řadíme i městské opevnění v Prachaticích. Prachatice totiž již byly při založení koncipovány jako opevněné město. Tomu odpovídal důsledně oválný obvod (z hlediska obrany nejvýhodnější) s fortifikačním systémem hradeb s dvěma branami. První pás opevnění a obě brány byly postaveny až koncem 14. století. Celé 16. století bylo obdobím největší prosperity města, proto se také přistoupilo k výstavbě

mohutnějšího vnějšího fortifikačního okruhu i nových městských bran. Z nich se dochovala Dolní brána, kterou se dodnes vchází na Velké náměstí. Sestává z vnější renesanční a vnitřní gotické brány, které náleží ke dvěma postupně vzniklým pásům městských hradeb (Hesková et al. 2006, s. 135).

4.1.2.5 Historie

Druhá polovina 16. století byla dobou, kdy sebevědomí šlechtických rodů, plynoucí ze vzrůstající politické moci, našlo výraz i ve stylu života. Feudálové se pustili do stavby okázaných rezidencí, letohrádků a „lusthauzů“, v nichž bavili sebe i hosty. Ztělesněním tohoto stylu je i Kratochvíle.

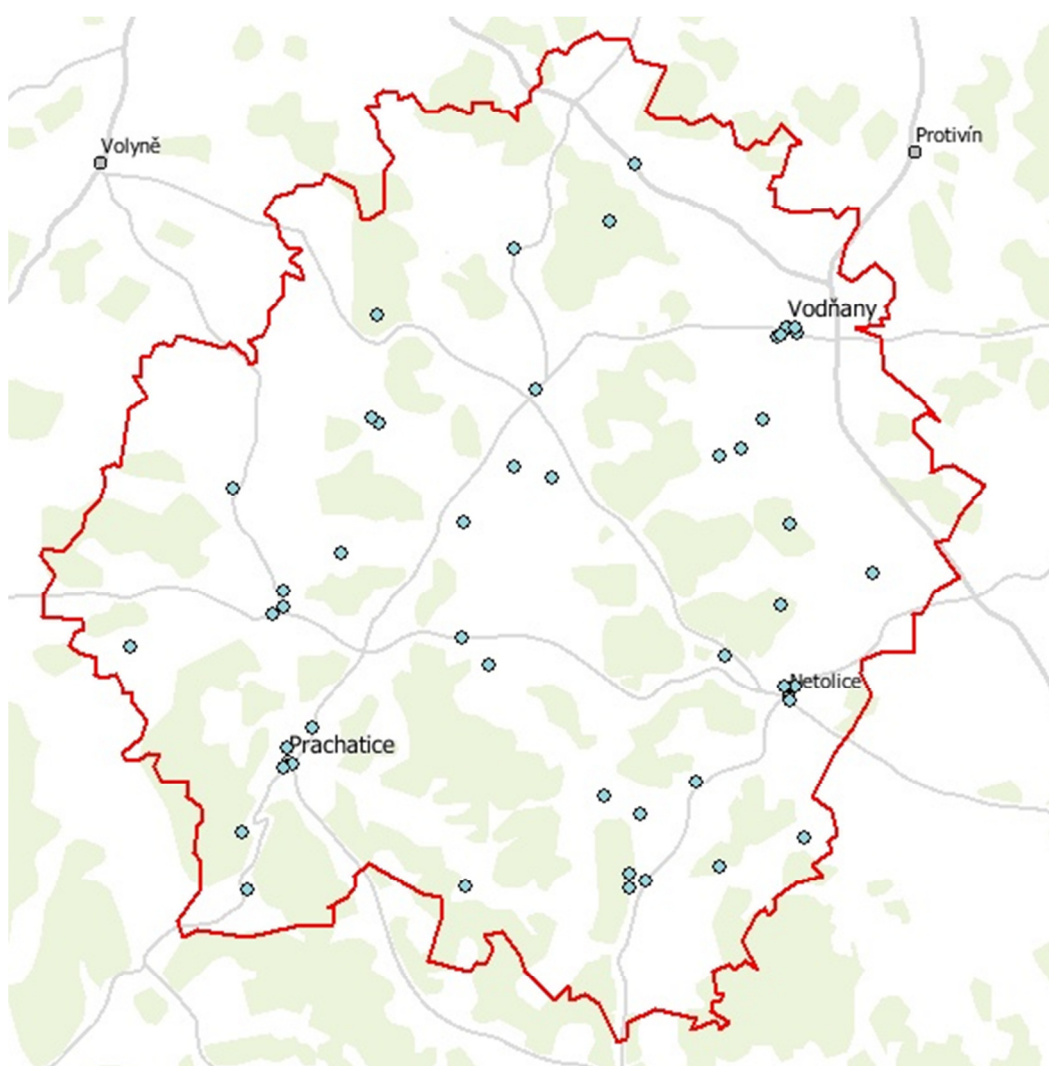
V roce 1582 začal Baltazar Maggi z Arogna v místě zbouraného Krčínova domu stavět. Výsledkem byla jednopatrová vila ve stylu italské renesance. Proti duchu doby byl objekt ještě více „opevněn“ dobovými fortifikačními znaky starších šlechtických sídel. Přestavba v letech 1758 – 62 nahradila valbovou střechou dvojíto střechou mansardovou a zámek tak získal dnešní podobu. Petr Vok prodal Netolicko císaři Rudolfovi II., ale ten se zámku brzy zbavil. Vztah k němu nenašli ani Schwarzenberkové. Pouhé údržbářské práce jeho chátrání nezastavily. Štuky rozežrala plíseň, kdosi dal zabít fresky... Teprve v r. 1954 nastoupili do objektu restaurátoři, kteří vrátili zámku jeho bývalou krásu. Kratochvíle se pro návštěvníky vrátila k obsahu svého názvu (Nováková, 1998).

Nedaleko Bavorova v Pošumaví stojí na zalesněném kopci rozsáhlá zřícenina hradu Helfenburk. Hrad založil v letech 1360 – 1370 Rožmberkové. Nikdy nebyl dobyt, dokonce ani husity. V roce 1593 jej Petr Vok z Rožmberka prodal městu Prachatice (Pohorecký, 2001). Po pozemkové reformě v r. 1919 se dostal do vlastnictví státu, od r. 1933 jej opravovali členové Klubu českých turistů (David & Soukup, 1999). Ti se zasloužili o opravu jedné z věží a upravili jí na rozhlednu.

Hrad Hus existoval přesně sto let. V roce 1341 povolil král Jan Lucemburský bratrům Jenšíkovi, Vavřinci, Herbortovi a Peškovi z Janovic vystavět na místě zvaném Na husi nový hrad k ochraně jejich nedávno založených vesnic v okolí Záblatí, které ležely na území bývalého liduprázdného pomezního hvozdu. Přitom si král vymínil právo volného vstupu pro své vojsko v případě nebezpečí zahraničního vpádu nebo boje proti zemským škůdcům. Proto

se na hradě zřejmě vybudovalo tak rozsáhlé předhradí. Po sto letech měnění svých vlastníků, hrad Hus osířel a brzy se jej zmocnila banda Habarta Lopaty z Hrádku, pověstného škůdce, který vytrvale přepadával kupecké karavany na Zlaté stezce. Zemská hotovost okolních šlechticů a královských měst proto v roce 1441 hrad Hus oblehla, dobyla a zcela zničila (Kubů, 2000). Na obrázku 15 je znázorněno rozmístění kulturně-historických atraktivit v dané oblasti.

Obrázek 15. Přehled rozmístění kulturně-historických atraktivit

Zdroj: Vlastní výzkum

4.1.3 Akce

V této oblasti se setkáváme s běžnými kulturními akcemi, jako jsou například: plesy, masopusty, koncerty, festivaly, poutě, taneční zábavy, triatlony a další. Můžeme zde však narazit i na specifické akce, kam bychom zařadili: Slavnosti solné Zlaté stezky, novoroční výstup na Libín, gastronomické přehlídky, národní přehlídky sýrů a vín, Rožmberská muzejní noc, divadelní hry, vernisáže, Parforsní hony, Svatojánské slavnosti, diskuze na různá témata, fotografické výstavy, pálení čarodějnic, letní škola staré hudby.

4.1.4 Zábava

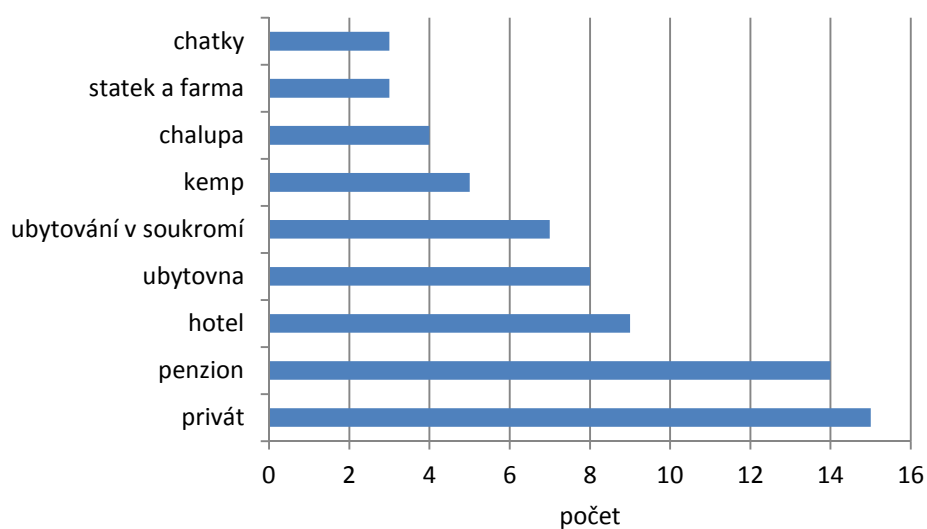
Co se týče kulturního či sportovního vyžití i zde můžeme najít například divadlo, muzea, galerie či kina. Dále pro sportovní nadšence je tu plavecké bazény, fotbalová hřiště, skate park, tenisové kurty či běžecké dráhy. Večer se můžeme jít podívat do různých klubů či diskoték.

4.1.5 Superstruktura

4.1.5.1 Materiálně-technická základna cestovního ruchu

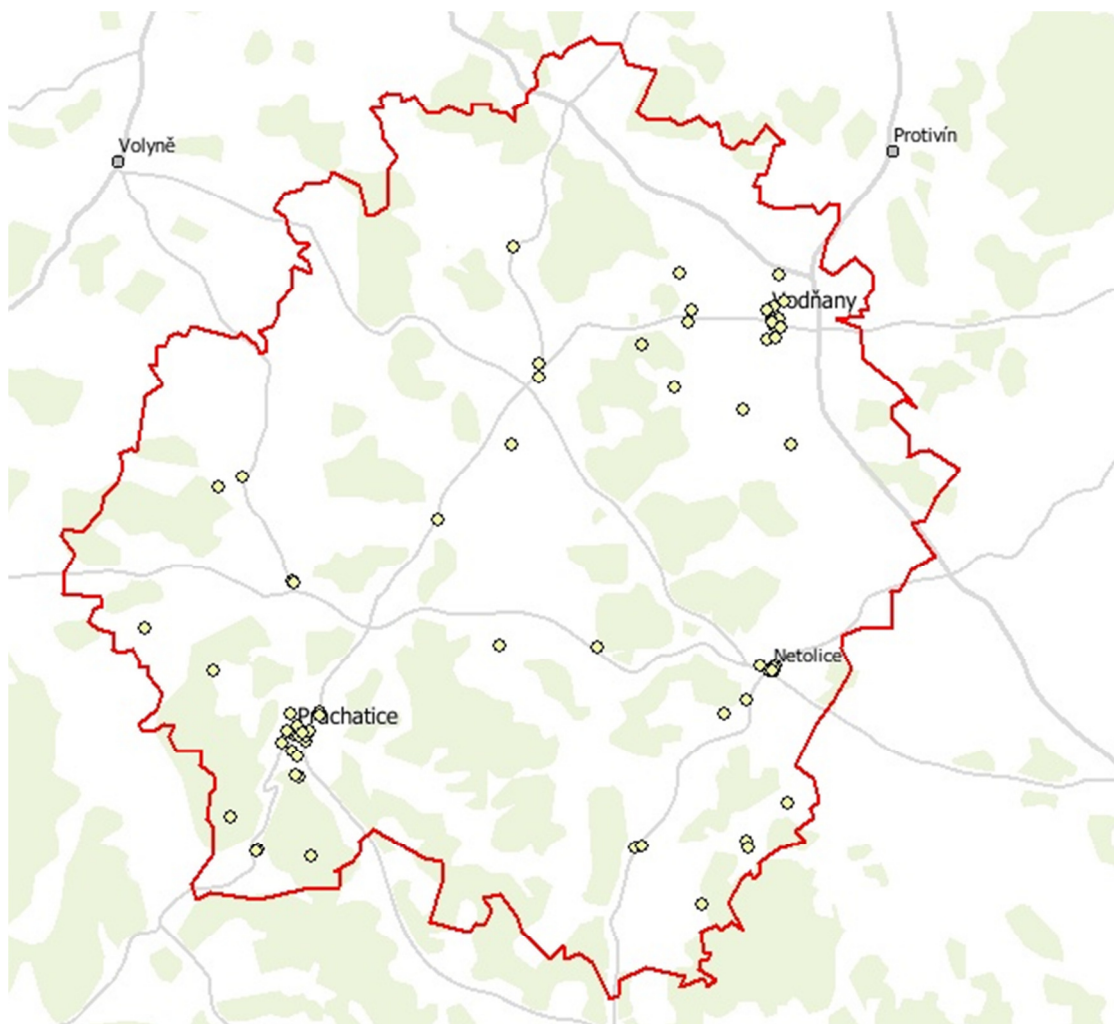
Na daném území jsem udělala přehled ubytovacích zařízení dle předem stanovených typů (apartmány, hotel, chalupa, chata, chatka, chatky, farma, hostel, kemp, konferenční zařízení, rodinný dům, roubenka, statek, tábořiště, ubytování v soukromí a ubytovna). V lokalitě převažuje ubytování v privátech, v penzionech a hotelech (obrázek 16). Na obrázku 17 je znázorněno rozmístění ubytovacích zařízení v dané oblasti.

Obrázek 16. Přehled ubytovacího zařízení

Zdroj: Vlastní výzkum

Obrázek 17. Přehled rozmístění ubytovacího zařízení

Zdroj: Vlastní výzkum

4.1.6 Vhodnost území pro provozování aktivit

Lokalizační podmínky v rámci jednotlivých složek cestovního ruchu jsou přirozeně někde vyšší, někde nižší, někde neexistují vůbec. V posledním případě jde o jejich nulový stupeň. Pro ostatní (kladné) případy zavádíme tři stupně vhodnosti lokalizačních podmínek cestovního ruchu:

Stupeň 1 – podmínky jsou v základní úrovni, tj. potenciálně relativní jev je v konkrétním prostoru registrovatelný.

Stupeň 2 – podmínky jsou ve zvýšené úrovni, tj. potenciálově relevantní jev vykazuje v konkrétním prostoru již zřetelný a výrazný stav.

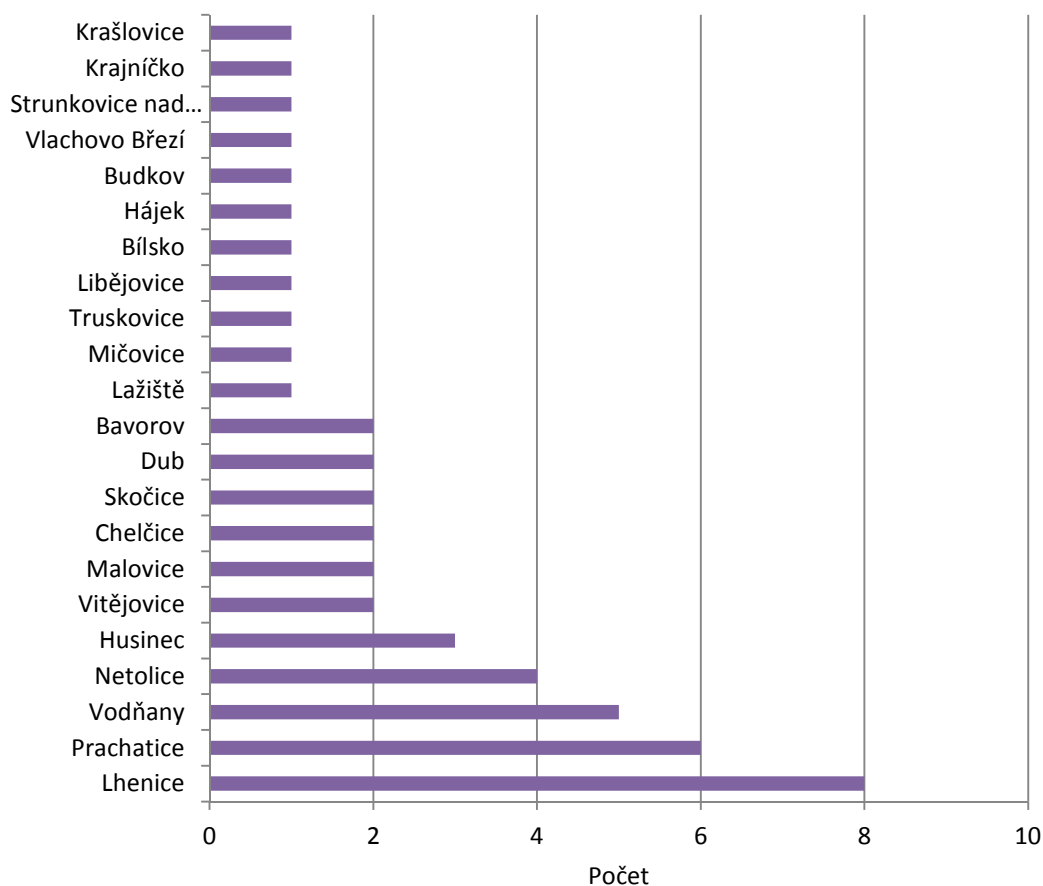
Stupeň 3 – podmínky jsou vysoké úrovni, tj. potenciálově relevantní jev dosahuje v konkrétním prostoru dominantního stavu (Bína, 2002).

V oblasti hradu Helfenburku je krajina vhodná k pěší turistice, pro rekreaci typu lesy, venkovskou turistiku a pro kulturně historické památky. V lokalitě zříceniny Hus je krajina vhodná pro pěší turistiku, rekreaci u vody, rekreaci typu lesy, pozorování vodních ptáků, pro sportovní rybolov a pro kulturně historické památky. V oblasti zámku Kratochvíle je krajina vhodná zejména pro kulturně historické památky, sportovní myslivost a kulturní akce. Co se týče okolí Prachatic, pro tuto krajinu jsou typické veletrhy a tematické trhy, skanzeny a muzea, kulturní a sportovní akce.

4.2 Rovnoměrnost rozmístění předpokladů cestovního ruchu.

Na obrázku (obrázek 18) je znázorněn přehled historicko-kulturních památek rozřazen dle obcí, pod které spadají. Největším počtem kulturních památek je město Lhenice (8). Je to menší městečko nedaleko Prachatic, které existuje již 700 let. Město Prachatice (6) je jako druhé s nejhojnějším počtem památek. Patří k největší městům v oblasti, známé hlavně svojí historií a tradicemi. Mezi další obce patří Vodňany (5), Netolice (4) a Husinec (3). Husinec proslavil jeho rodák - Mistr Jan Hus. V ostatních obcích je jen pár památek, které jsou skoro zanedbatelné.

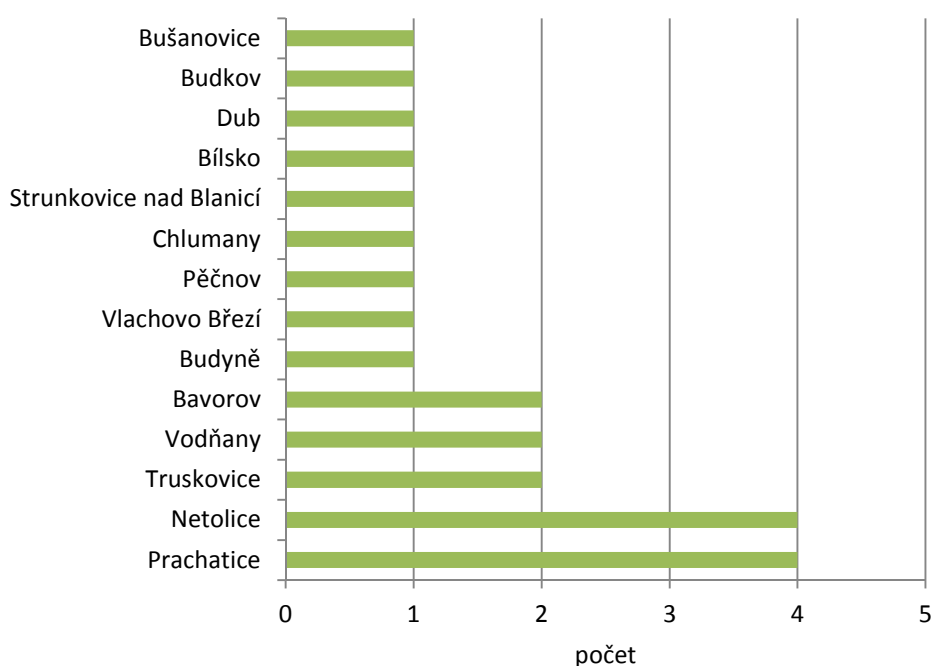
Obrázek 18. Rozmístění kulturně-historických atraktivit v obcích

Zdroj: Vlastní výzkum

Na obrázku (obrázek 19) je znázorněno rozmístění rekreačních atraktivit rozřazených podle měst, kde se nachází. Největší počet rekreačních zařízení se nalézá v Prachaticích (4) a Netolicích (4). Jelikož Prachatice a Netolice řadíme do větších měst v této oblasti, tak zde nalezneme různá sportovní zařízení pro volný čas. Převažují zde veřejné koupaliště, jezdeckví, kryté bazény a tenisová hřiště. V dalších obcích je rekreačních atraktivit poskromnu.

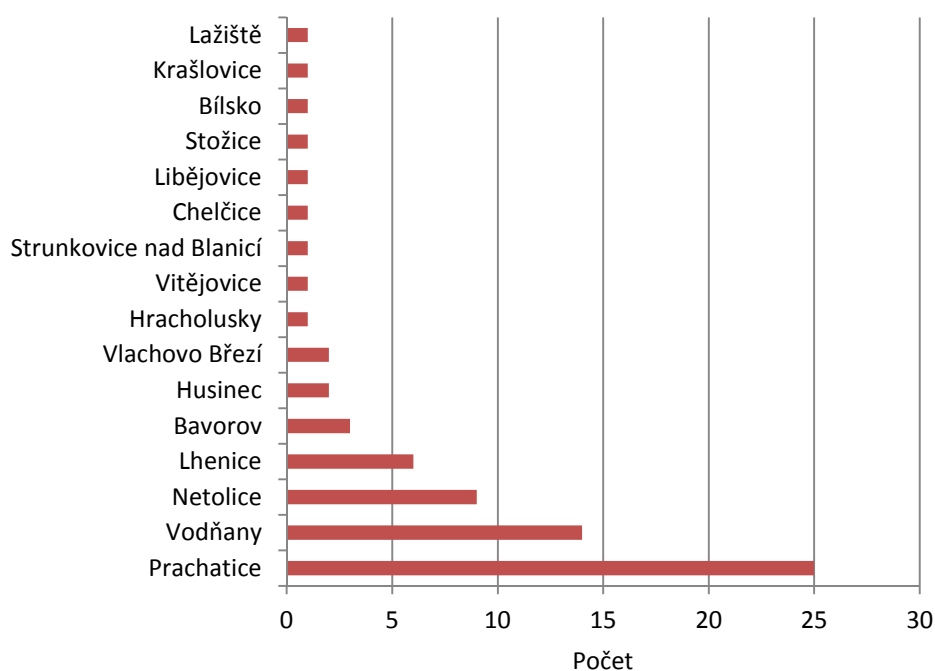
Obrázek 19. Rozmístění rekreačních atraktivit v obcích

Zdroj: Vlastní výzkum

Na obrázku 20 je znázorněn počet ubytovacích atraktivit a rozřazen podle měst, v kterých se nachází. Opět je nejvíce ubytovacích zařízení v Prachaticích, což může znovu zdůvodnit tím, že patří mezi největší města v oblasti. Vysktují se zde převážně hotely, penziony, priváty, ubytovny a chalupa. Další jsou Vodňany a Netolice, ktereré taktéž řadíme k větším městům této oblasti. Převažují zde penziony, hotely a chaty. Ve Vodňanech i autokempy, které slouží hlavně vodákům sjiždícím řeku Blanici. V ostatních obcích převládají většinou penziony a priváty. Kempy nebo autokempy najdeme v obcích u řeky.

Obrázek 20. Rozmístění ubytovacích atraktivit v obcích

Zdroj: Vlastní výzkum

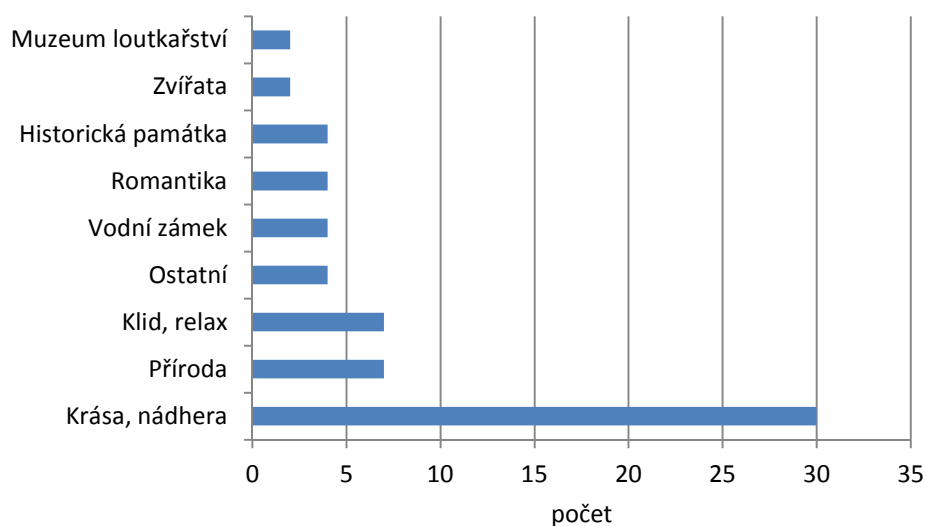
4.3 Návštěvníci atraktivit oblasti

4.3.1 Image

Respondenti měli uvést slovo nebo slovní spojení, které podle nich vystihuje danou lokalitu. Tato slova byla rozdělena do několika skupin stejných nebo podobných významů.

Na lokalitě Kratochvíle (obrázek 21) respondenti nejčastěji uváděli slova či slovní spojení související s jejich obdivováním místakrása, nádhera (30), s přírodou (7) a klidem s relaxací (7).

Obrázek 21. Asociace se zámek Kratochvíle, n = 64

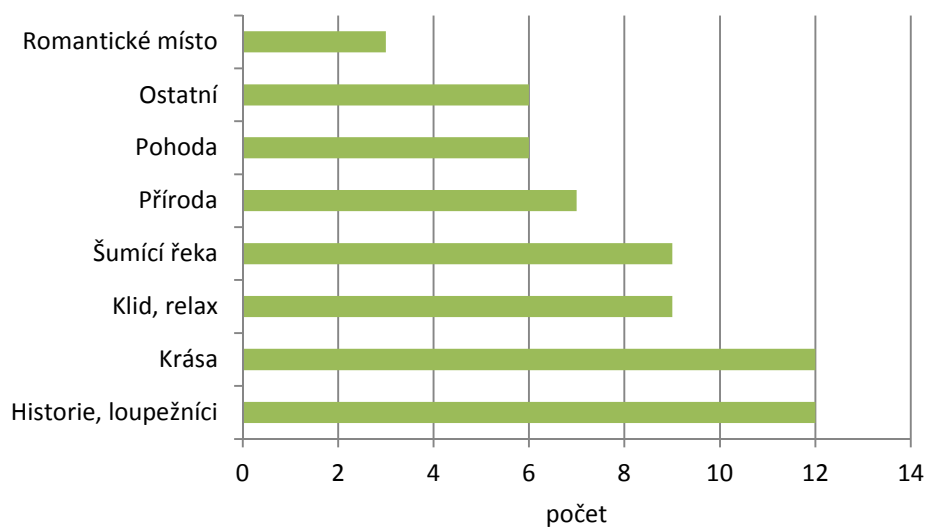

Zdroj: Vlastní výzkum

Na zřícenině Hus (obrázek 22) se respondentům nejvíce vybavovala slova spojená s historií a bájnými loupežníky (12) a zároveň s krásou daného místa (12). Dále se objevovala slova týkající se klidu a relaxace (9) společně se šumící řekou (9).

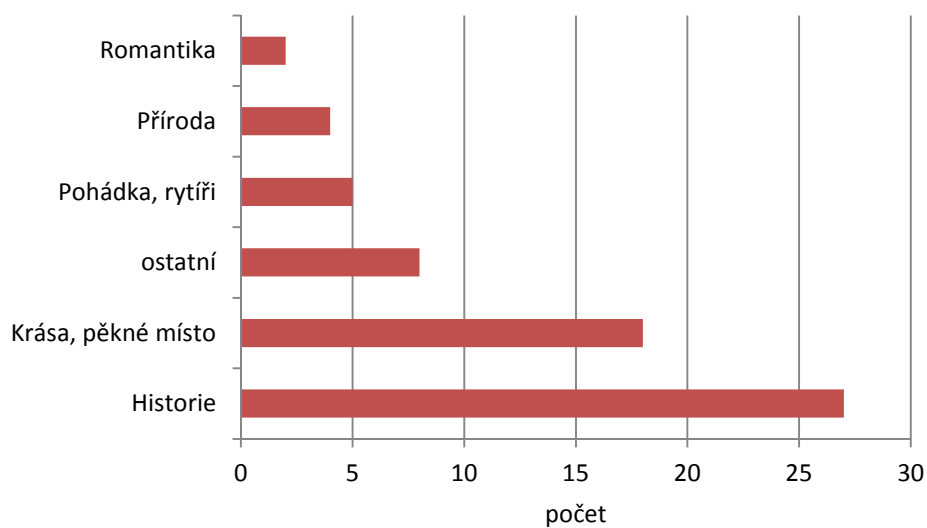
Obrázek 22. Asociace se zříceninou Hus, n = 64

Zdroj: Vlastní výzkum

Dotazovaným návštěvníkům hradu Helfenburk (obrázek 23) se nejvíce vybavovala slova, či slovní spojení související s historií tohoto místa (27). Dále i zde se pozastavovali nad krásou této lokality (18).

Obrázek 23. Asociace s Helfenburkem, n = 64

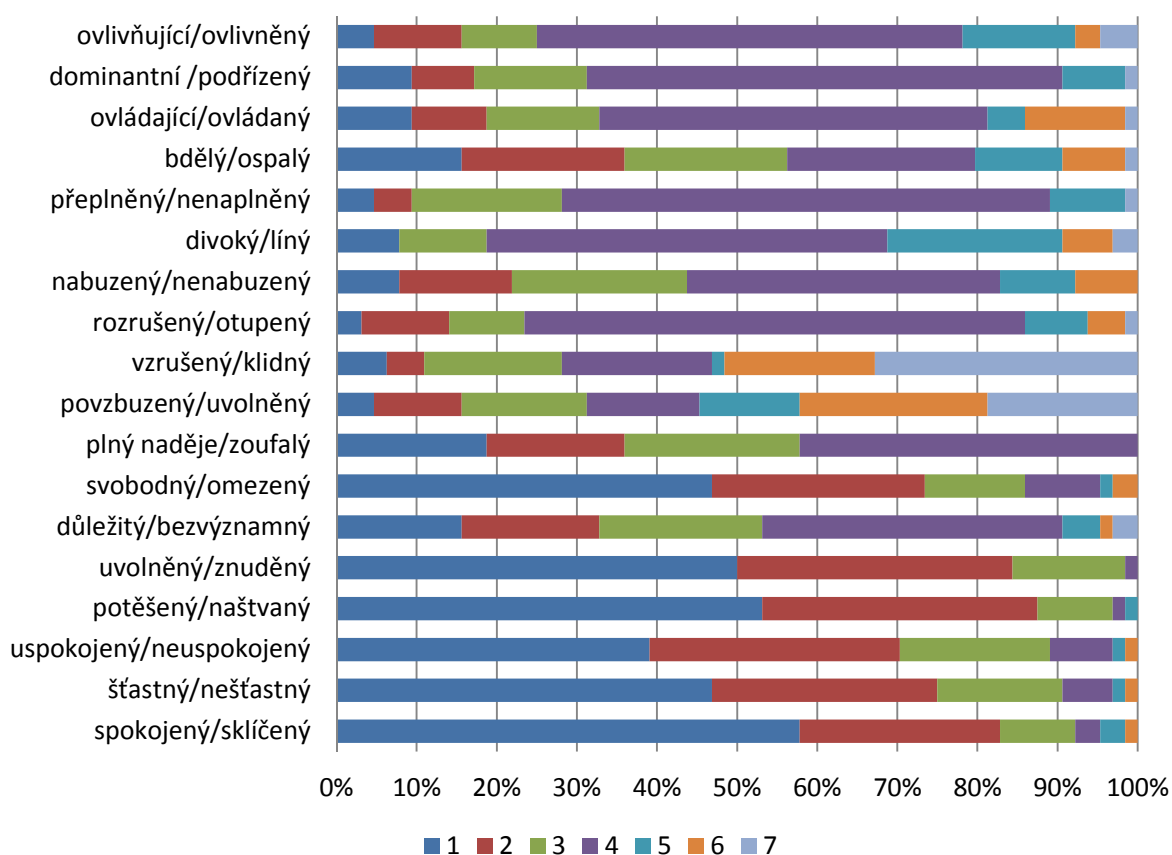

Zdroj: Vlastní výzkum

4.3.2. Zažívané emoce na lokalitách

Většina respondentů (58%) byla s návštěvou zámku Kratochvíle spokojena a dokonce 54% potěšena (obrázek 24). Dále u dotazovaných návštěvníků převládala uvolněný (50%) a svobodný (48%) pocit. Taktéž si můžeme povšimnout, že u dvojice ovlivňující – ovlivněný zaujala většina respondentů neutrální postoj.

Obrázek 24. Zažívané emoce na lokalitě Kratochvíle, n=64

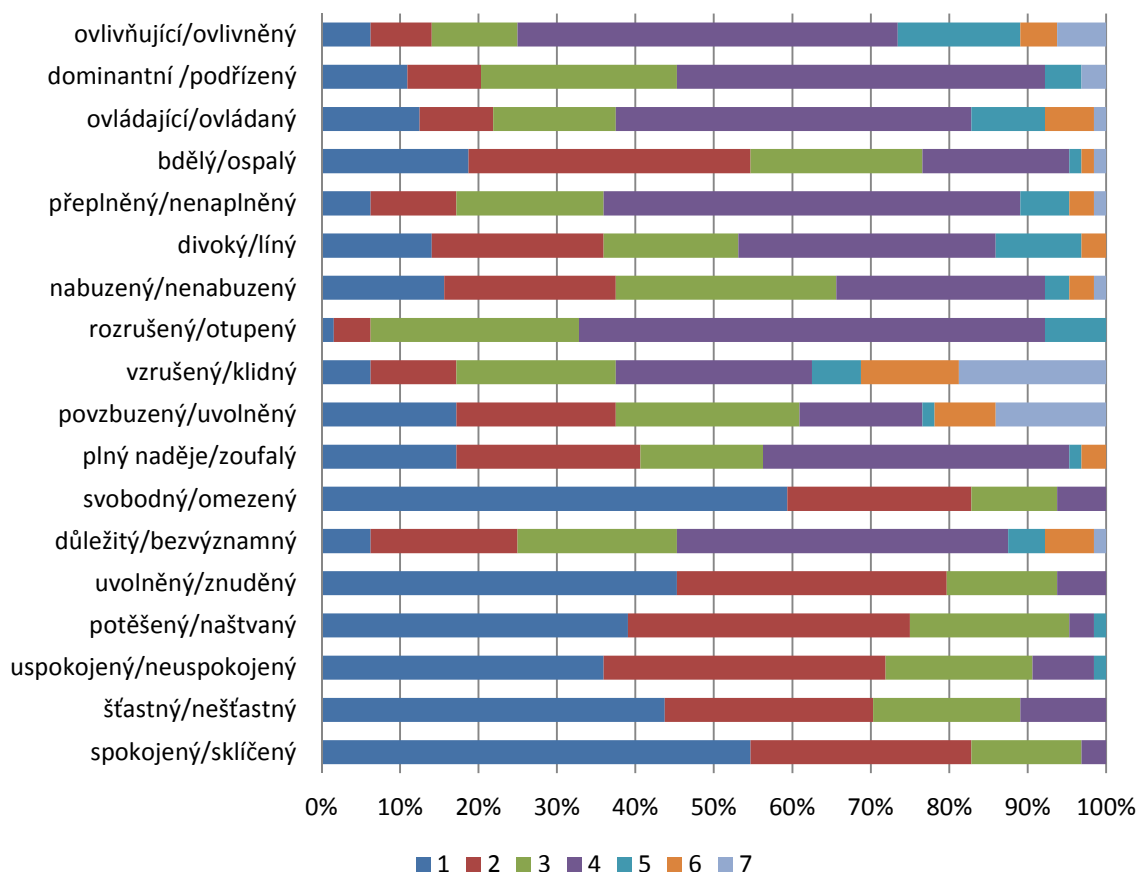

Zdroj: Vlastní výzkum

Poznámka: 1- zažívám pocit vlevo, 4 – neutrální postoj, 7- zažívám pocit vpravo.

Turisté se na lokalitě Hus cítili převážně svobodní (59%) a 55% jich bylo spokojeno s návštěvou (obrázek 25). Ovšem na škále rozrušený – otupený se respondenti nedokázali rozhodnout.

Obrázek 25. Zažívané emoce na lokalitě Hus, n=64

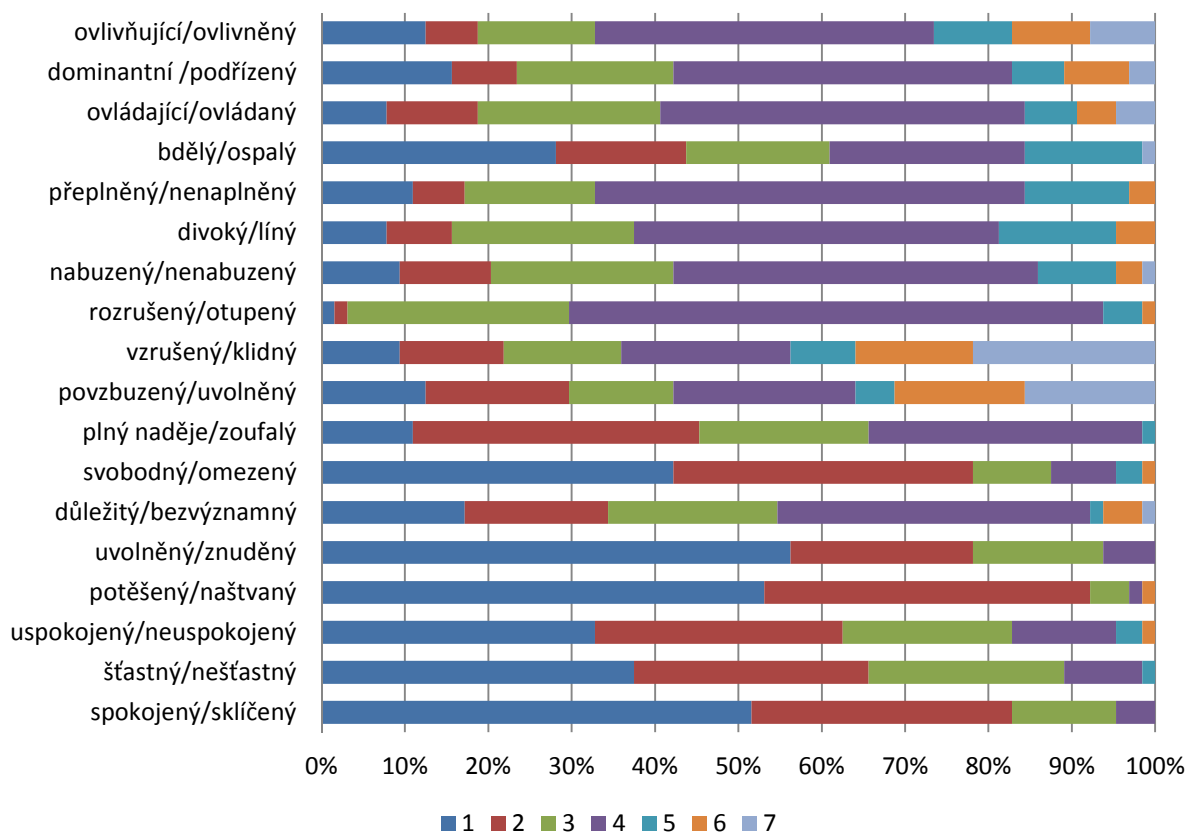

Zdroj: Vlastní výzkum

Poznámka: 1 – zažívám pocit vlevo, 4 – neutrální postoj, 7 – zažívám pocit vpravo.

Na lokalitě Helfenburk (obrázek 26) se lidé nejvíce cítili uvolněně (56%), potěšeně (52%) a spokojeně (51%). Největším problémem v rozhodování respondentů byla již zmíněna dvojice rozrušený – otupený, dále přeplněný – nenaplněný a nabuzený- nenabuzený. Nikdo nebyl zoufalý.

Obrázek 26. Zažívané emoce na lokalitě Helfenburk, n=64

Zdroj: Vlastní výzkum

Poznámka: 1- zažívám pocit vlevo, 4 – neutrální postoj, 7 – zažívám pocit vpravo.

Tabulka 2

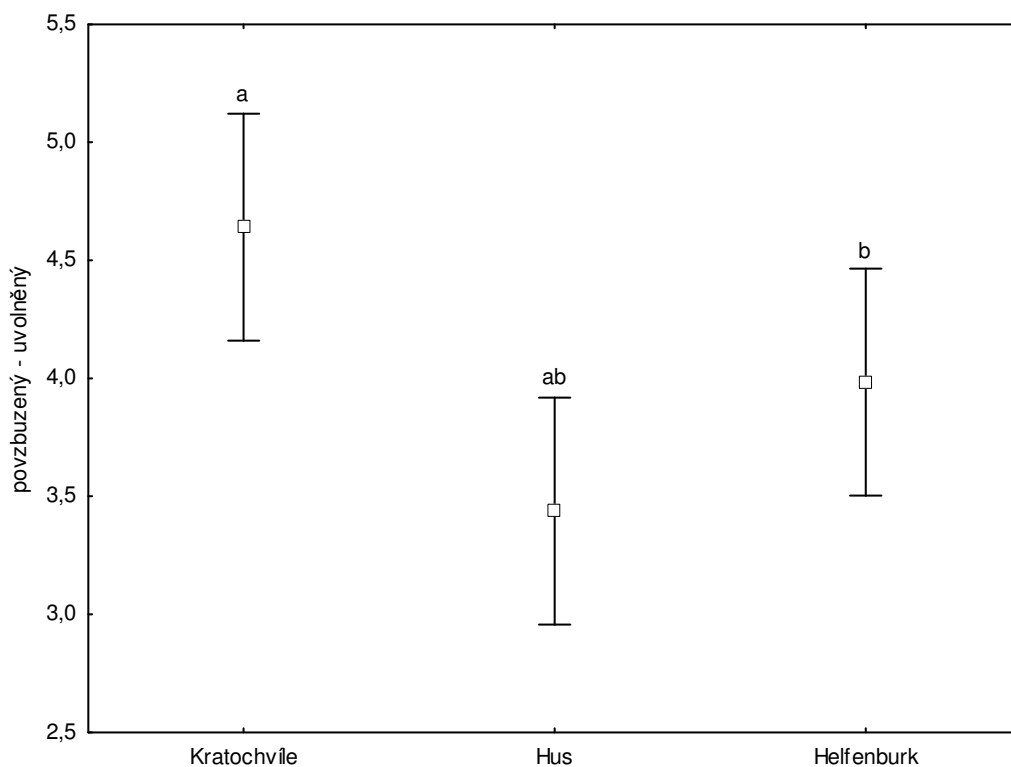
Porovnání rozdílů zažívaných emocí na lokalitách

	Kratochvíle		Zřícenina Hus		Helfenburk		F
	průměr	sm.odch.	průměr	sm.odch.	průměr	sm.odch.	
spokojený - sklíčený	1,73 a	1,13	1,66 a	0,84	1,70 a	0,87	0,1086 n.s.
šťastný - nešťastný	1,92 a	1,13	1,97 a	1,04	2,09 a	1,06	0,4341 n.s.
uspokojený - neuspokojený	2,06 a	1,14	2,03 a	1,01	2,28 a	1,23	0,9327 n.s.
potěšený - naštvaný	1,64 a	0,84	1,92 a	0,93	1,61 a	0,87	2,4445 n.s.
uvolněný- znuděný	1,67 a	0,78	1,81 a	0,91	1,72 a	0,95	0,4225 n.s.
důležitý - bezvýznamný	3,16 a	1,42	3,45 a	1,30	3,09 a	1,41	1,2465 n.s.
svobodný - omezený	2,02 a	1,28	1,64 a	0,91	1,98 a	1,18	2,1577 n.s.
plný naděje - zoufalý	2,88 a	1,16	2,94 a	1,30	2,80 a	1,07	0,2282 n.s.
povzbuzený - uvolněný	4,64 a	1,85	3,44 ab	1,98	3,98 b	2,02	6,1008 **
vzrušený - klidný	4,92 a	1,96	4,27 a	1,85	4,34 a	2,01	2,1784 n.s.
rozrušený - otupený	3,81 a	1,10	3,67 a	0,76	3,73 a	0,72	0,4160 n.s.
nabuzený - nenabuzený	3,52 a	1,30	2,95 a	1,34	3,48 a	1,27	3,7678 *
divoký - líný	4,09 a	1,26	3,14 ab	1,36	3,63 b	1,20	8,9734 ***
přeplněný - nenaplněný	3,72 a	0,98	3,58 a	1,17	3,58 a	1,22	0,3320 n.s.
bdělý - ospalý	3,23 a	1,56	2,59 a	1,27	2,86 a	1,53	3,1121 *
ovládající - ovládaný	3,73 a	1,42	3,55 a	1,40	3,63 a	1,39	0,2889 n.s.
dominantní - podřízený	3,55 a	1,15	3,38 a	1,25	3,50 a	1,53	0,2886 n.s.
ovlivňující - ovlivněný	3,89 a	1,29	3,98 a	1,39	3,88 a	1,65	0,1068 n.s.

Zdroj: Vlastní výzkum

Poznámka Počet odpovědí $n = 192$. Zobrazeny jsou průměry, směrodatné odchylky a hodnota F-statistiky jednofaktorové analýzy variance se signifikací rozdílů (n.s. = rozdíl není signifikantní, * = $p < 0,05$, ** = $p < 0,01$, *** $p < 0,001$). Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,05$).

Obrázek 27. Rozdíly ve vnímání zkoumaných lokalit na škále sémantického diferenciálu povzbuzený - uvolněný. Počet odpovědí $n = 192$. Zobrazeny jsou průměrné hodnoty odpovědí a 95% intervaly spolehlivosti. Výsledek jednofaktorové analýzy variance. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,05$). Současný efekt: $F(2,189) = 6,1008$, $p = 0,00271$.

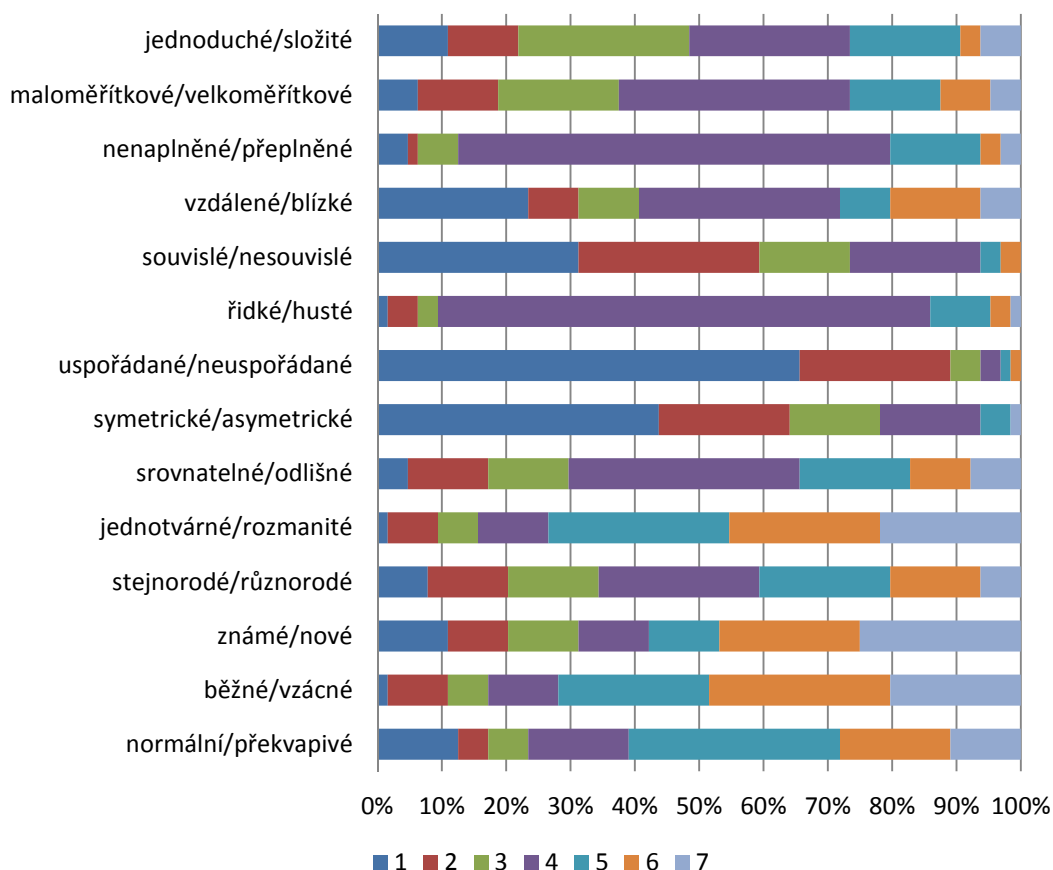
Zdroj: Vlastní výzkum

Na obrázku 27 můžeme vidět, že odpovědi návštěvníků hradu Helfenburk se neliší od odpovědí návštěvníků zříceniny Hus. Stejně tak se neliší odpovědi návštěvníků zříceniny Hus a návštěvníků zámku Kratochvíle. Návštěvníci Helfenburku se zde cítí více povzbuzený než návštěvníci zámku Kratochvíle.

4.3.2 Vnímání lokalit

Zde nás zajímalo, jak působí dané místo na respondenta. Na většinu dotazovaných působilo místo uspořádaně (65%). Pro 25% návštěvníků bylo navštívené místo nové. Největší problémem v rozhodování byly možnosti nenaplněné – přeplněné, řídké – husté (obrázek 28).

Obrázek 28. Vnímání lokality Kratochvíle, n = 64

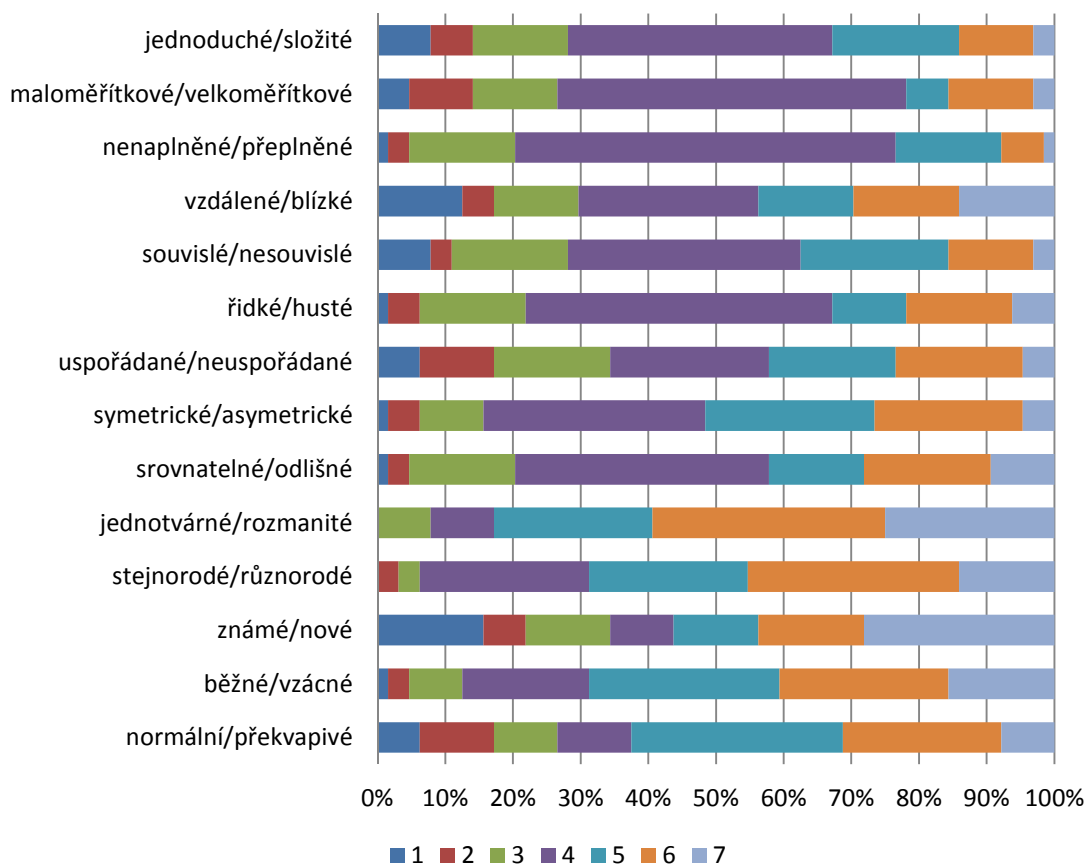
Zdroj: Vlastní výzkum

Poznámka: 1 - místo na mě působí charakterem uvedeným vlevo, 4 - neutrální postoj, nemohu se rozhodnout 7 - místo na mě působí charakterem uvedeným vpravo.

Zřícenina Hus, byla vnímána dotazovanými návštěvníky jako nová (28%), rozmanitá (25%) a vzácná (15%). Jako u předchozí lokality měli respondenti problém s rozhodováním, zda je místo: nenaplněné – přeplněné, maloměřítkové – velkoměřítkové (obrázek 29).

Obrázek 29. Vnímání lokality Hus, n = 64

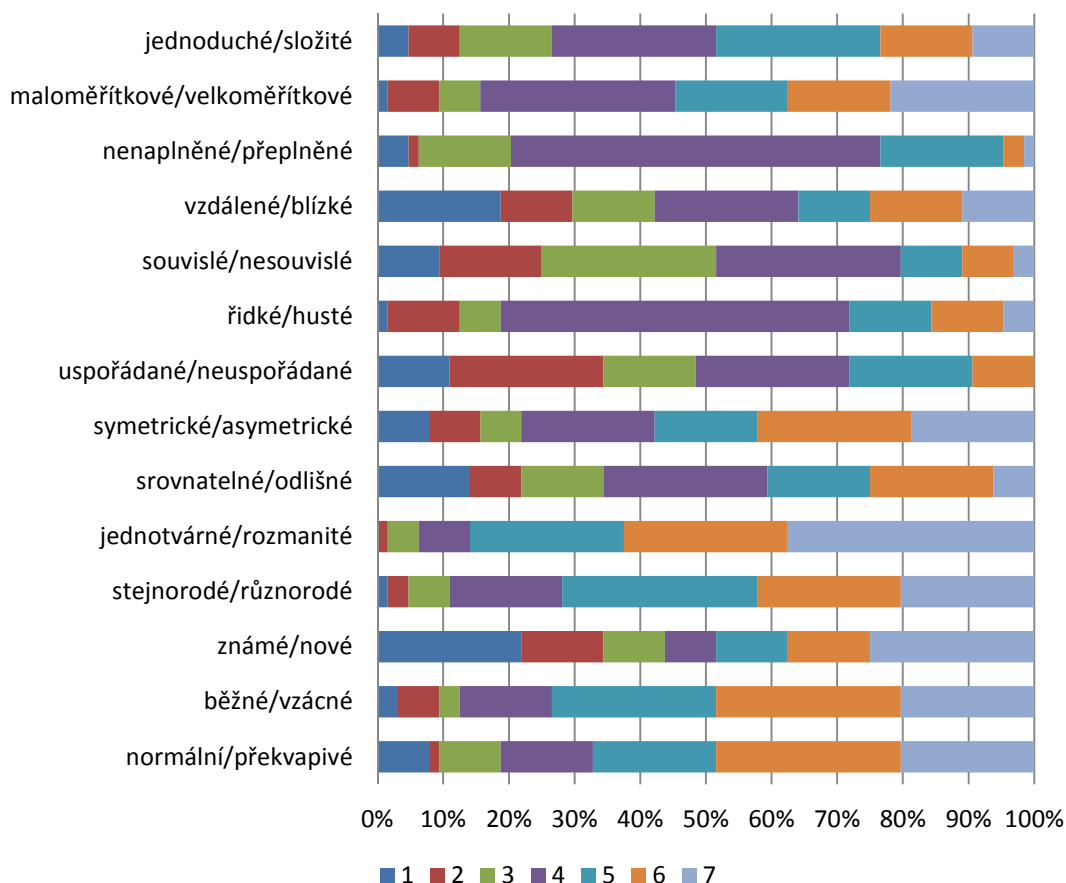

Zdroj: Vlastní výzkum

Poznámka.: 1 - místo na mě působí charakterem uvedeným vlevo, 4 - neutrální postoj, nemohu se rozhodnout 7 - místo na mě působí charakterem uvedeným vpravo.

Hrad Helfenburk působí na dotazované návštěvníky rozmanitě (38%), nově (25%) a velkoměřítkově (21%). Problémy s rozhodováním měli u dvojic: řídké – husté, nenaplněné – přeplněné (obrázek 30).

Obrázek 30. Vnímání lokality Helfenburk, n = 64

Zdroj: Vlastní výzkum

Poznámka: 1 - místo na mě působí charakterem uvedeným vlevo, 4 - neutrální postoj, nemohu se rozhodnout 7 - místo na mě působí charakterem uvedeným vpravo.

Tabulka 3

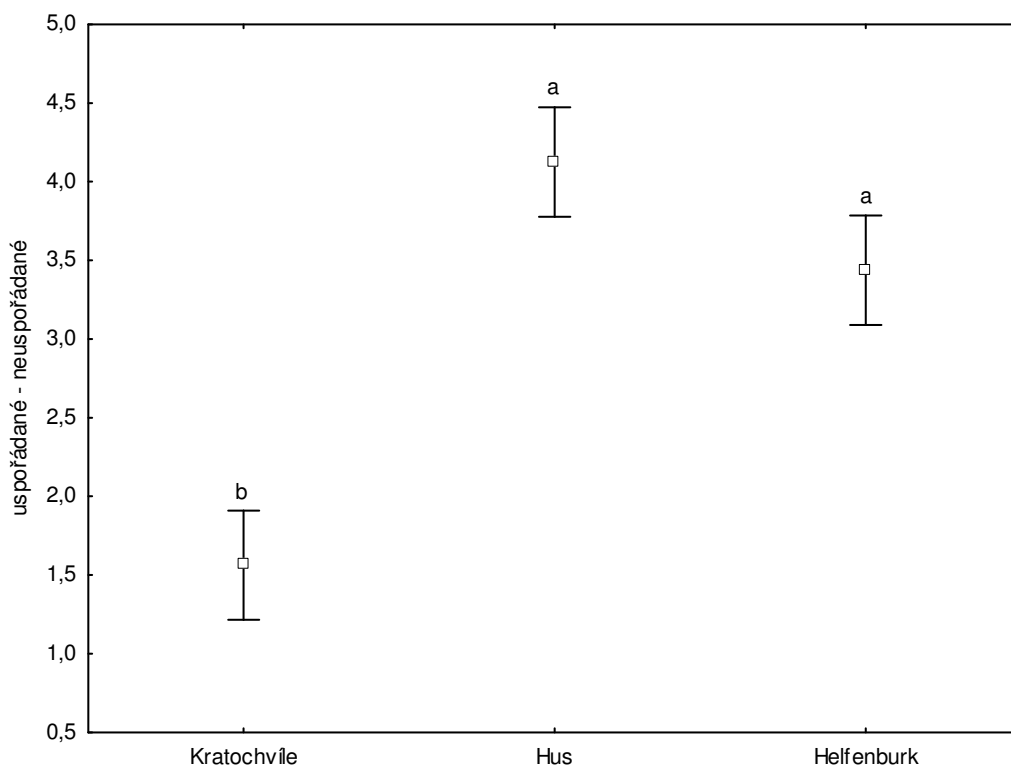
Porovnávání rozdílů vnímání lokalit

	Kratochvíle		Zřícenina Hus		Helfenburk		F	
	průměr	sm. odch.	průměr	sm.odch.	průměr	sm.odch.		
normální - překvapivé	4,47 a	1,79	4,52 a	1,68	5,00 a	1,75	1,8296	n.s.
běžné - vzácné	5,11 a	1,60	5,06 a	1,39	5,17 a	1,56	0,0833	n.s.
známé - nové	4,67 a	2,08	4,56 a	2,20	4,11 a	2,34	1,1668	n.s.
stejnorodé - různorodé	4,05 b	1,65	5,19 a	1,23	5,17 a	1,41	13,2107	***
jednotvárné - rozmanité	5,14 a	1,56	5,59 a	1,19	5,78 a	1,25	3,8355	*
srovnatelné - odlišné	4,08 a	1,53	4,53 a	1,38	4,02 a	1,79	2,0399	n.s.
symetrické - asymetrické	2,23 b	1,41	4,59 a	1,28	4,73 a	1,84	54,0596	***
uspořádané - neuspořádané	1,56 b	1,02	4,13 a	1,60	3,44 a	1,53	56,8178	***
řidké - husté	4,03 a	0,85	4,31 a	1,31	4,16 a	1,28	0,9378	n.s.
souvislé - nesouvislé	2,45 b	1,37	4,09 a	1,42	3,48 a	1,48	21,7046	***
vzdálené - blízké	3,59 a	1,90	4,28 a	1,86	3,81 a	1,98	2,1561	n.s.
nenaplněné - přeplněné	4,06 a	1,05	4,06 a	0,99	3,98 a	1,05	0,1227	n.s.
maloměřítkové - velkoměřítkové	3,81 a	1,46	3,95 a	1,34	4,88 b	1,60	9,8846	***
jednoduché - složité	3,61 a	1,56	4,00 a	1,43	4,38 a	1,56	4,0827	*

Zdroj dat: Vlastní výzkum

Poznámka Počet odpovědí $n = 192$. Zobrazeny jsou průměry, směrodatné odchylky a hodnota F-statistiky jednofaktorové analýzy variance se signifikací rozdílů (n.s. = rozdíl není signifikantní, * = $p < 0,05$, ** = $p < 0,01$, *** = $p < 0,001$). Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,05$).

Obrázek 31. Rozdíly ve vnímání zkoumaných lokalit na škále sémantického diferenciálu uspořádané - neuspořádané. Počet odpovědí $n = 192$. Zobrazeny jsou průměrné hodnoty odpovědí a 95% intervaly spolehlivosti. Výsledek jednofaktorové analýzy variance. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,05$). Současný efekt: $F(2,189) = 56,818, p = 0,0000$.

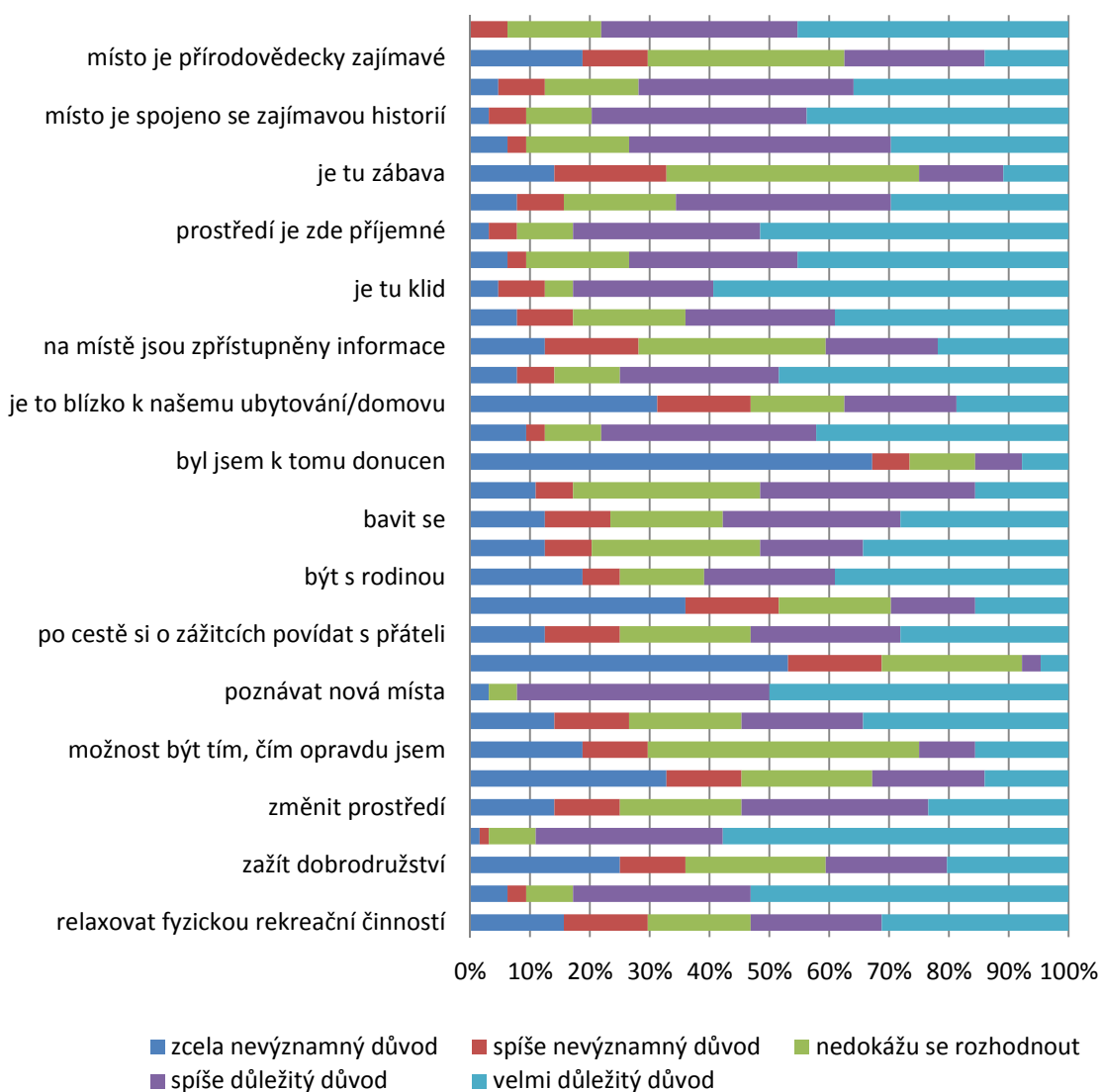
Zdroj: Vlastní výzkum

Respondenti vnímají zříceninu Hus a hrad Helfenburk co se týče uspořádanosti spíše jako neuspořádané, ovšem zámek Kratochvíle se od nich prokazatelně liší. Na toto vnímání má vliv hlavně technický stav památek a jejich zchovalost (obrázek 31).

4.3.3 Motivace k návštěvě

Respondenti měli na číselné stupnici od 1-5 uvést důvod k jejich návštěvě. Nejvíce je motivovalo k návštěvě zámku Kratochvíle (obrázek 32) navštívit zajímavá místa (58%), uvolnit se od stereotypu (52%) a je tu klid (59%). Co je rozhodně nemotivovalo bylo: být na místě, kde nebyli známí (53%) a být k tomu donucen (68%).

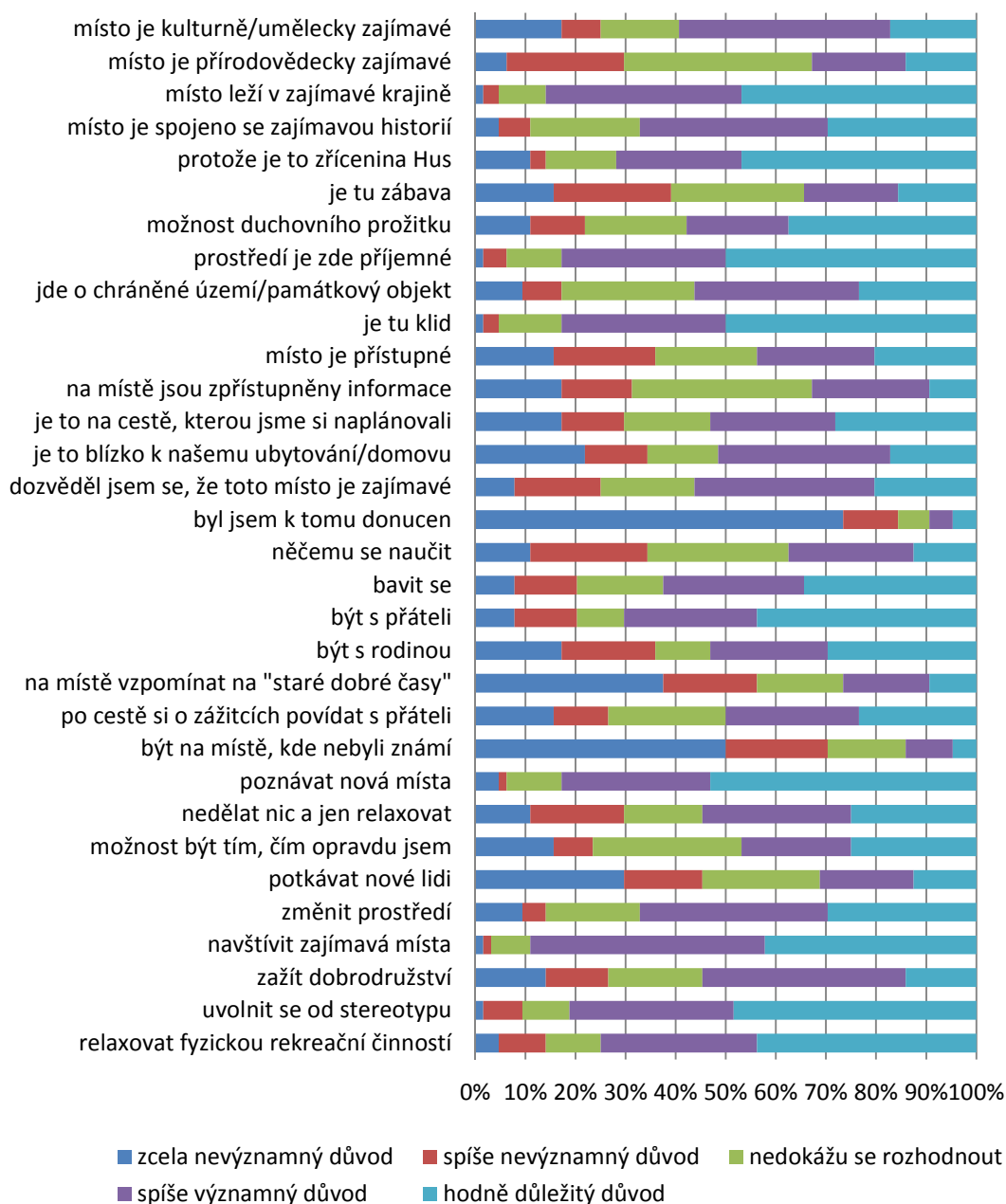
Obrázek 32. Motivace k návštěvě lokality Kratochvíle, n = 64

Zdroj: Vlastní výzkum

Respondety k návštěvě zříceniny Hus nejvíce motivovalo: prostředí je zde příjemné (50%), je tu klid (50%), uvolnit se od stereotypu (48%), relaxovat fyzickou rekreační činností (44%). Naopak zcela nevýznamný důvod pro ně byl: být k tomu donucen (obrázek 33).

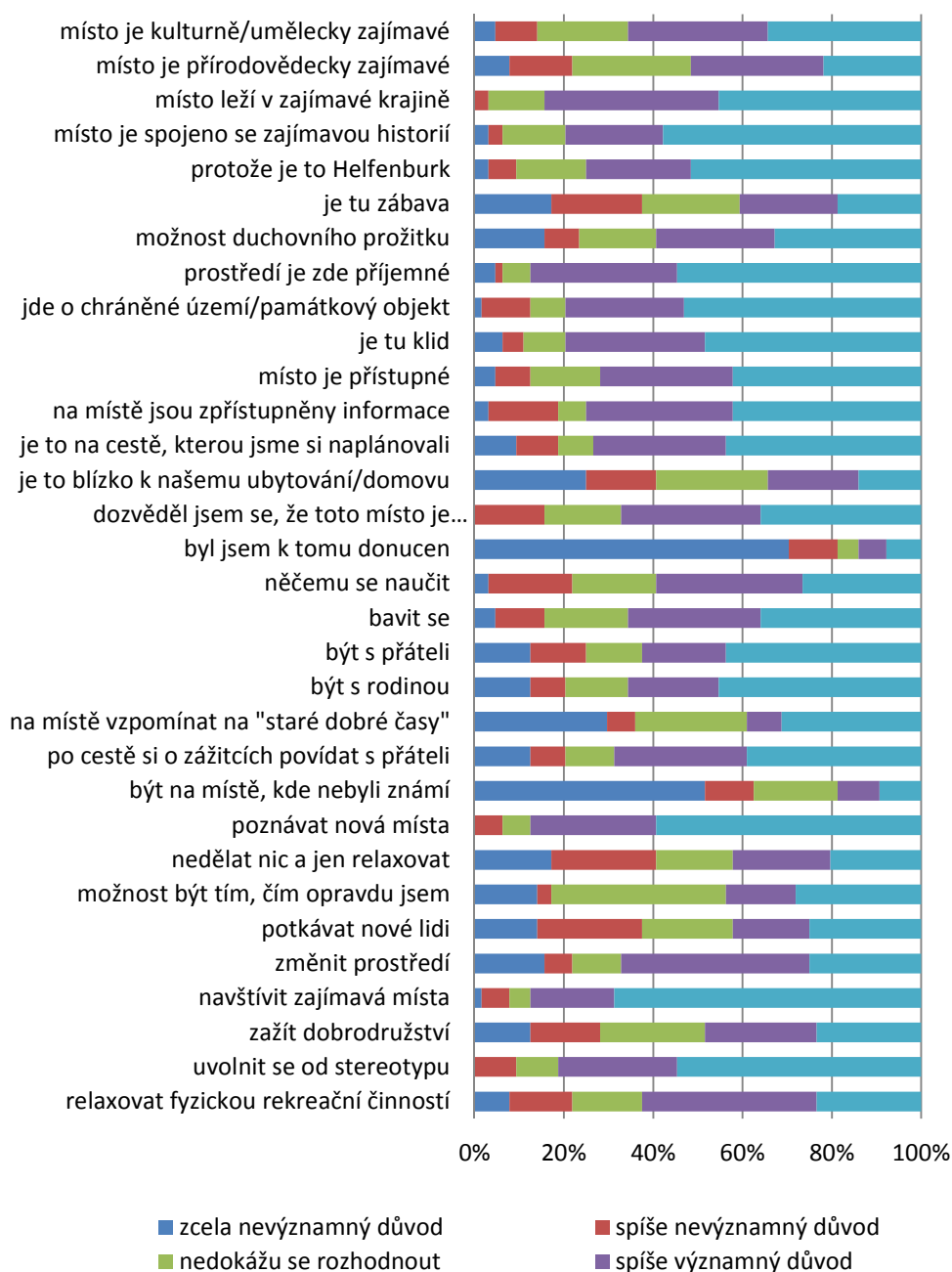
Obrázek 33. Motivace k návštěvě lokality Hus, n = 64

Zdroj: Vlastní výzkum

Respondenty nejvíce motivovalo k návštěvě Helfenburku, že je místo spojené se zajímavou historií (58%), prostředí je zde příjemné (55%) a navštívit zajímavá místa (69%). Naopak zcela nevýznamný důvod pro ně byl: byl jsem k tomu donucen (obrázek 34).

Obrázek 34. Motivace k návštěvě lokality Helfenburk, n = 64

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 4 *Motivace respondenta k návštěvě lokalit.*

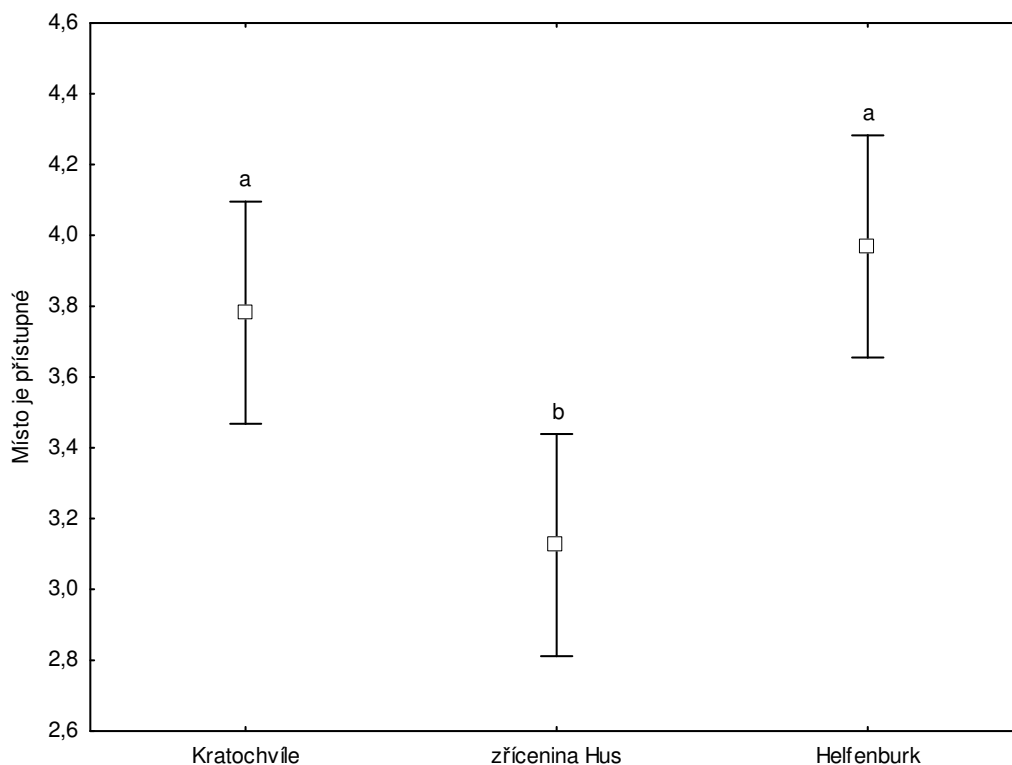
	Kratochvíle		zřícenina Hus		Helfenburk		F
	průměr	sm.odch.	průměr	sm.odch.	průměr	sm.odch.	
Relaxovat fyzickou činností.	3,39 a	1,45	4,00 a	1,17	3,56 a	1,22	3,82 *
Uvolnit se od stereotypu.	4,20 a	1,13	4,19 a	1,01	4,27 a	0,98	0,10 n.s.
Zažít dobrodružství.	3,00 a	1,47	3,28 a	1,27	3,31 a	1,33	1,03 n.s.
Navštívit zajímavá místa.	4,42 a	0,83	4,27 a	0,80	4,47 a	0,96	0,96 n.s.
Změnit prostředí.	3,39 a	1,34	3,73 a	1,21	3,55 a	1,36	1,11 n.s.
Potkávat nové lidi.	2,69 a	1,46	2,69 a	1,40	3,16 a	1,41	2,32 n.s.
Možnost být sám sebou.	2,92 a	1,26	3,33 a	1,36	3,41 a	1,32	2,51 n.s.
Nedělat nic a jen relaxovat.	3,48 a	1,44	3,39 a	1,34	3,05 a	1,41	1,74 n.s.
Poznávat nová místa.	4,36 a	0,84	4,25 a	1,04	4,41 a	0,87	0,49 n.s.
Být na místě, kde nebyli známí.	1,91 a	1,15	1,98 a	1,21	2,14 a	1,39	0,58 n.s.
Po cestě si o zážitcích povídat s přáteli.	3,44 a	1,36	3,31 a	1,37	3,75 a	1,38	1,74 n.s.
Vzpomínat na "staré dobré časy".	2,58 a	1,49	2,42 a	1,39	3,05 a	1,62	3,00 n.s.
Být s rodinou.	3,56 a	1,52	3,30 a	1,50	3,78 a	1,42	1,72 n.s.
Být s přáteli.	3,53 a	1,37	3,86 a	1,32	3,69 a	1,46	0,90 n.s.
Bavit se.	3,50 a	1,35	3,69 a	1,28	3,81 a	1,18	0,98 n.s.
Něčemu se naučit.	3,39 a	1,16	3,05 a	1,20	3,61 a	1,16	3,72 *
Byl jsem k tomu donucen.	1,83 a	1,34	1,56 a	1,11	1,70 a	1,28	0,73 n.s.
Toto místo je zajímavé.	3,98 a	1,23	3,44 a	1,22	3,88 a	1,08	3,87 *
Je to blízko našemu ubytování/domovu.	2,78 a	1,53	3,13 a	1,43	2,83 a	1,39	1,06 n.s.
Je to na cestě, kterou jsme si naplánovali.	4,02 a	1,25	3,34 a	1,45	3,89 a	1,32	4,52 *
Jsou zde zpřístupněny informace	3,22 a	1,30	2,94 a	1,21	3,95 b	1,19	11,57 ***
Místo je přístupné.	3,78 a	1,28	3,13 b	1,37	3,97 a	1,15	7,76 ***
Je tu klid.	4,25 a	1,15	4,27 a	0,91	4,11 a	1,16	0,41 n.s.
Jde o chráněné území/památkový objekt.	4,03 ab	1,15	3,53 a	1,21	4,19 b	1,08	5,69 **
Prostředí je zde příjemné.	4,23 a	1,02	4,25 a	0,94	4,31 a	0,94	0,11 n.s.
Možnost duchovního prožitku.	3,72 a	1,20	3,63 a	1,37	3,53 a	1,43	0,31 n.s.
Je tu zábava.	2,89 a	1,16	2,95 a	1,30	3,05 a	1,37	0,24 n.s.
Protože to je . . .	3,88 a	1,08	3,94 a	1,32	4,14 a	1,10	0,90 n.s.
Místo je spojeno se zajímavou historií.	4,11 a	1,04	3,81 a	1,08	4,28 a	1,03	3,26 *
Místo leží v zajímavé krajině.	3,91 a	1,12	4,27 a	0,88	4,27 a	0,80	3,09 *
Místo je přírodovědecky zajímavé.	3,03 a	1,30	3,11 a	1,11	3,44 a	1,21	2,04 n.s.
Místo je kulturně/umělecky zajímavé.	4,17 b	0,92	3,34 a	1,34	3,81 ab	1,15	8,37 ***

Zdroj dat: Vlastní výzkum.

Poznámka Počet odpovědí $n = 192$. Zobrazeny jsou průměry, směrodatné odchylky a hodnota F-statistiky jednofaktorové analýzy variance se signifikací rozdílů (n.s. = rozdíl není signifikantní, * = $p < 0,05$, ** = $p < 0,01$, *** $p < 0,001$). Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,05$).

Obrázek 35. Rozdíly v motivaci k návštěvě daných lokalit – místo je přístupné. Počet odpovědí $n = 192$. Zobrazeny jsou průměrné hodnoty odpovědí a 95% intervaly spolehlivosti. Výsledek jednofaktorové analýzy variance. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,05$). Současný efekt: $F(2,189) = 7,7624$, $p = 0,0058$.

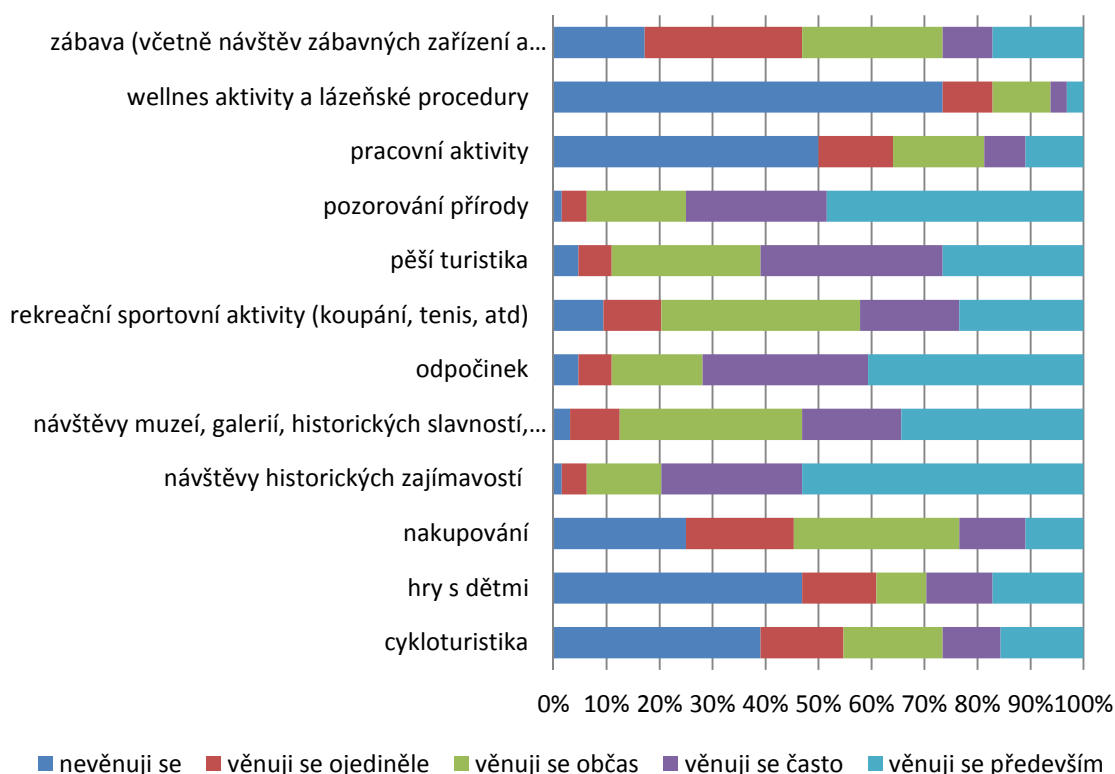
Zdroj: Vlastní výzkum

Respondenti vnímají zříceninu Hus hůře dostupnou, než je zámek Kratochvíle a Helfenburk. Zřícenina Hus je totiž na rozdíl od Kratochvíle a Helfenburku přístupná pouze pěšky (obrázek 35).

4.3.4 Aktivity provozované v rámci cesty

Respondenti měli uvést na stupnici 1-5, jaké aktivity provozují v rámci cesty. Nejvíce se respondenti věnovali návštěvě historických zajímavostí (52%) a pozorování přírody (48%). Naopak většina se nevěnovala wellnes aktivitám a lázeňským procedurám (73%) a pracovním aktivitám (obrázek 36).

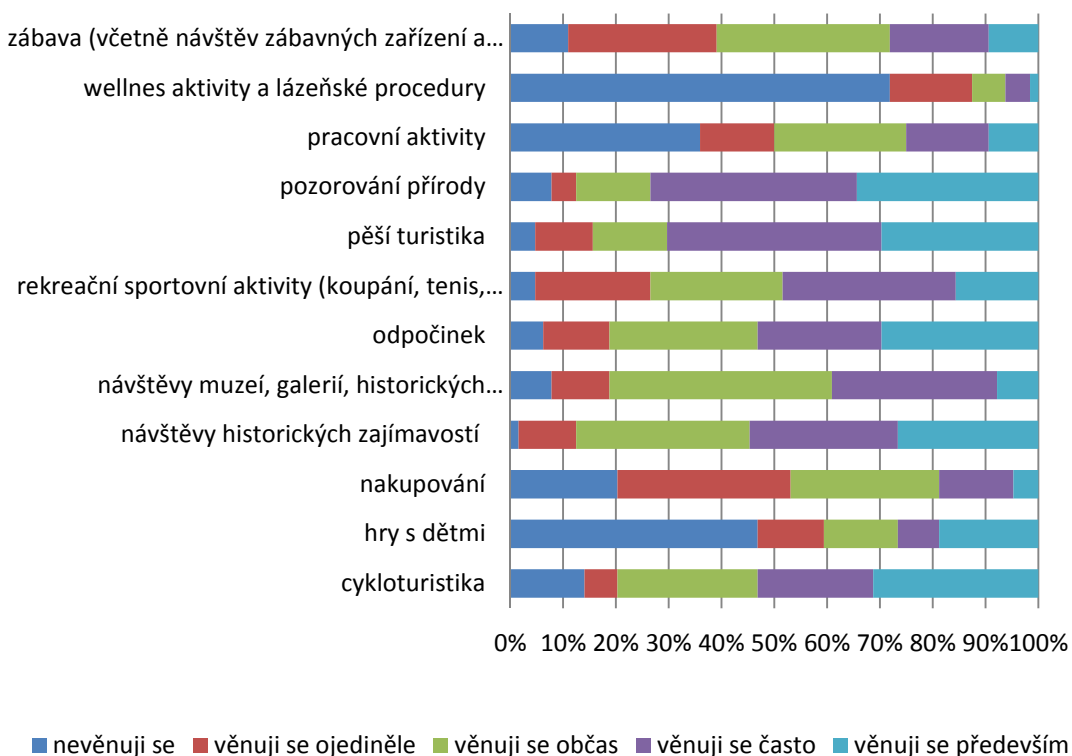
Obrázek 36. Aktivity provozované v rámci dovolené – lokalita Kratochvíle, n = 64

Zdroj: Vlastní výzkum

Respondenti na lokalitě Hus preferovali pozorování přírody (35%), cykloturistiku (31%) a pěší turistiku (30%). Naopak se nevěnovali wellnes aktivitám a lázeňským procedurám (71%) a hry s dětmi (obrázek 37).

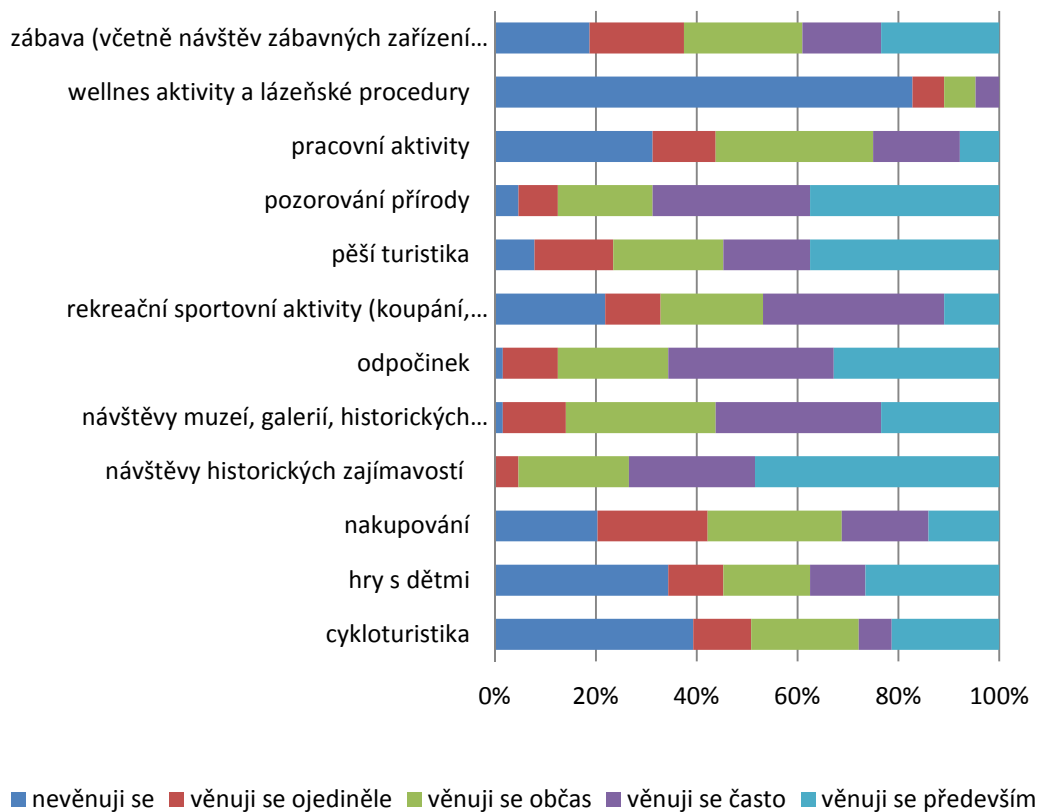
Obrázek 37. Aktivity provozované v rámci dovolené – lokalita Hus, n = 64

Zdroj: Vlastní výzkum

Respondenti na lokalitě Helfenburk nejvíce preferují návštěvy historických zajímavostí (48%), pěší turistiku a pozorování přírody (38%). Naopak se nevěnují wellnes aktivitám a lázeňským procedurám (82%) a cykloturistice (obrázek 38).

Obrázek 38. Aktivity provozované v rámci dovolené – lokalita Helfenburk, n = 64

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 5

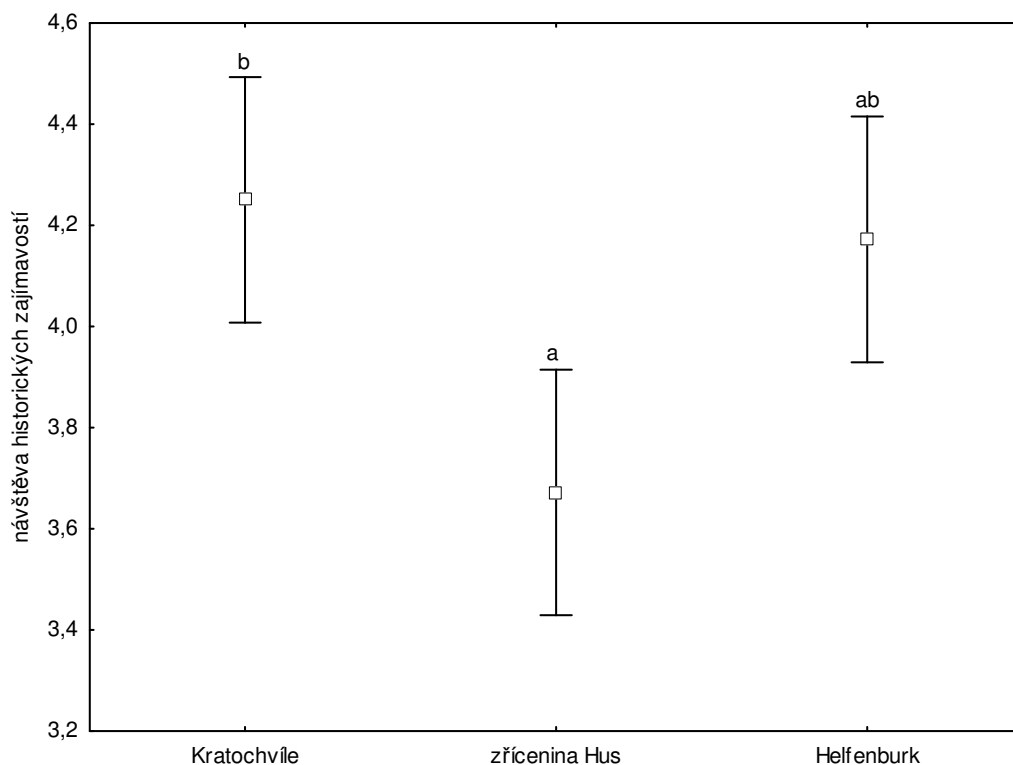
Rozdíly v chování návštěvníků v rámci cesty

	Kratochvíle		Zřícenina Hus		Helfenburk		F
	průměr	sm.odch.	průměr	sm.odch.	průměr	sm.odch.	
cykloturistika	2,48 a	1,49	3,50 b	1,37	2,66 a	1,57	8,67 ***
hry s dětmi	2,39 a	1,58	2,39 a	1,58	2,84 a	1,64	1,71 n.s.
nakupování	2,64 a	1,29	2,50 a	1,11	2,83 a	1,33	1,12 n.s.
návštěvy historických zajímavostí	4,25 b	0,98	3,67 a	1,04	4,17 ab	0,94	6,50 **
návštěvy muzeí, galerií...	3,72 a	1,13	3,20 a	1,01	3,64 a	1,03	4,41 *
odpočinek	3,97 a	1,13	3,58 a	1,22	3,84 a	1,06	1,97 n.s.
rekreačně sportovní aktivity	3,36 a	1,23	3,33 a	1,13	3,03 a	1,34	1,37 n.s.
pěší turistika	3,72 a	1,08	3,80 a	1,13	3,61 a	1,34	0,40 n.s.
pozorování přírody	4,16 a	1,00	3,88 a	1,18	3,89 a	1,14	1,30 n.s.
pracovní aktivity	2,16 a	1,41	2,48 a	1,37	2,58 a	1,31	1,70 n.s.
wellness aktivity a lázeňské procedury	1,53 a	1,02	1,48 a	0,93	1,33 a	0,80	0,86 n.s.
zábava	2,80 a	1,32	2,88 a	1,13	3,06 a	1,44	0,70 n.s.

Zdroj: Vlastní výzkum

Poznámka Počet odpovědí $n = 192$. Zobrazeny jsou průměry, směrodatné odchylky a hodnota F-statistiky jednofaktorové analýzy variance se signifikací rozdílů (n.s. = rozdíl není signifikantní, * = $p < 0,05$, ** = $p < 0,01$, *** $p < 0,001$). Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,05$).

Obrázek 39. Rozdíly v chování respondentů v rámci cesty – návštěva historických zajímavostí. Počet odpovědí $n = 192$. Zobrazeny jsou průměrné hodnoty odpovědí a 95% intervaly spolehlivosti. Výsledek jednofaktorové analýzy variance. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,05$). Současný efekt: $F(2,189) = 6,4956$, $p = 0,00187$.

Zdroj: Vlastní výzkum

Nejvýznamnější rozdíl v chování návštěvníků v rámci cesty je návštěva historických zajímavostí. Návštěvníci zámku Kratochvíle se při své cestě nejvíce věnovali návštěvě historických zajímavostí. Ovšem návštěvníci zříceniny Hus uváděli, že se návštěvám historických zajímavostí věnují jen ojediněle (obrázek 39).

5 NÁVRHY OPTIMALIZACE VYUŽITÍ ÚZEMÍ CESTOVNÍM RUCHEM

Na základě provedených výzkumů nabídky a poptávky cestovního ruchu ve vymezeném území lze nejen identifikovat potenciál rozvoje cestovního ruchu oblasti, ale i rámcově navrhnout doporučení pro podnikatelskou praxi cestovního ruchu ve vybraném území (Navrátil, 2011b).

5.1 Potenciální možnosti dalšího rozvoje cestovního ruchu

Podpora turistiky a cykloturistiky

Do oblasti zříceniny Hus zavítají většinou turisté se zájmem o historii. Přichází sem především relaxovat, uvolnit se od stereotypu, souznít s přírodou. Převážně se věnují pěší turistice nebo cykloturistice. Pro podporu těchto aktivit bych navrhovala zavedení tzv. Kombinovaných cyklotras, které by vedly kolem nejzajímavějších míst. Součástí takové cyklostezky by byl vedle jízdního pruhu pro cyklisty i pruh pro pěší sdílený s in – line bruslaři. Pro podporu cykloturistiky by bylo vhodné rozšířit i půjčovny kol a koloběžek.

Festivaly či jiné kulturní akce

Dalším možným způsobem, jak přilákat návštěvníky a tím zvýšit zájem o tuto lokalitu, jsou kulturní akce typu hudebního festivalu, které by oslovily mladší generaci. Atraktivitu by zajistily také vhodně zvolená divadelní představení, noční prohlídky s hranými „živými obrazy“ a gurmánské dny zaměřené na dobové speciality hradní kuchyně, které by jistě zvýšily návštěvnost hradu.

Více informací o dané lokalitě

Na zámku Kratochvíle a na hradu Helfenburk jsme neměli nouzi o informace, dokonce i cesta k těmto historickým památkám byla dobře značena. Totéž však nemohu říci o zřícenině hradu Hus. K této památce je přístup úzkými vyšlapanými stezkami pouze pěšky a informace o ní můžeme na požádání získat v kempu Křišťalovický rybník, který se nachází 2 km od zříceniny. O Husi je možné se dočíst i v Muzeu Mistra Jana Husa v Husinci.

Mým návrhem je lépe označit cestu k památce a instalovat informační tabuli o historii hradu Hus například u paty hradu či na jiném vhodném místě.

Místo odpočinku

Většina respondentů uvedla, že se během dovolené věnují především pěší turistice a cykloturistice (obrázek 37). Proto bych danou oblast rozšířila o místa odpočinku, která by se mohla nacházet kolem historických památek a podél vodních toků. Jednalo by se převážně o zřízení dřevěných zastřešených posezení (s dřevěnými lavicemi a stoly pro občerstvení) s možností parkování kol.

Tematické naučné stezky

Další alternativou jak zvýšit návštěvnost dané lokality je zřízení tematických naučných stezek. Je to druh venkovní značené turistické trasy, který seznamuje návštěvníky s přírodovědnými nebo kulturními zajímavostmi v okolí. Charakteristickým znakem je série informačních tabulí. Stezky mohou být zaměřeny na faunu a floru či historické památky v této oblasti. Dalším tématem by mohly být významné osobnosti, jako je Mistr Jan Hus, který má ve městě Husinec památník na místě jeho dřívějšího domu, a jehož jméno je spjato i se zříceninou hradu Hus.

5.2 Doporučení pro praxi

Návštěvníci

Z dotazovaného výzkumu vyplývá, že převážná většina turistů strávila v dané lokalitě průměrně týden a mezi důvody jejich návštěvy patří relaxovat fyzickou rekreační činností. Na tyto fakta, by se měli zaměřit hlavně majitelé kempů či jiní podnikatelé a rozšířit nabídku rekreačních zařízení.

Propagace

Respondenty nejvíce motivovalo k návštěvě dané lokality navštívit zajímavá místa a uvolnit se od stereotypu. Tyto poznatky by mohly být pro odborníky přínosné a pomohly by jim při propagaci daného území. Dále by se mohly orientovat na historické památky a jiné vzácnosti místa. Mohli by využít známých osobností, které jsou s touto lokalitou spjaty. Například vymyslet trasu vedoucí z Husince na zříceninu Hus nazvanou „Po stopách Mistra Jana Husa“, která by byla doplněna seznámením s jeho životem ve formě informačních tabulí. Při dotazu jaké emoce zažívají na lokalitách, respondenti uvedli, že se cítí potěšení, uvolnění, spokojení a svobodní. Tyto pocity by se daly využít jak při informacích o daném území, tak i při reklamních kampaních.

6 ZÁVĚR

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zhodnocení současného stavu cestovního ruchu v dané oblasti. Výzkum probíhal na třech lokalitách Kratochvíle, zřícenina Hus a Helfenburk.

Na základě posouzení struktury předpokladů rozvoje cestovního ruchu bylo zjištěno, že ve vybrané oblasti existuje diverzifikovaná struktura předpokladů cestovního ruchu, které jsou nerovnoměrně rozmístěny. Jednalo se o přírodní, kulturně-historické, rekreační a ubytovací atraktivity. Kulturně-historické atraktivity se nalézají většinou v okolí Prachatic, Vodňan a Netolic. Co se týče ubytovacích atraktivit zde převládají hlavně priváty, penziony a hotely. Jejich rozmístění je nerovnoměrné, nejvíce se jich nachází v okolí Prachatic a Vodňan.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že většina respondentů přijela do dané oblasti z Jihočeského kraje. Průměrná délka jejich dovolené byla 7 až 14 dní. Lokalitu navštívili během výletu na dovolené a to převážně s rodinou nebo s přáteli. Co se týče vzdělání, převládalo středoškolské s maturitou a nejvíce početnou skupinu tvořili návštěvníci ve věku 26-35 let. Dané lokality Kratochvíle, Hus, Helfenburk, v některých případech rozdílně působily na návštěvníky. Zatím co na zámku Kratochvíle měli dotazovaní povzbuzující pocit, na Helfenburku se cítili spíše uvolněně. U zříceniny Hus převládal pocit smíšený. Nejvýznamnějším motivem k navštívení daného místa bylo příjemné prostředí, návštěva zajímavých míst a uvolnění od stereotypu. Návštěvníci se na lokalitách převážně věnují návštěvě historických zajímavostí, pozorování přírody, cykloturistice a pěší turistice.

K zvýšení návštěvnosti těchto míst by dozajista přispěly nové naučné stezky, informační tabule a upravení dosavadních cyklotras či vznik nových, které by vedly méně navštěvovanými místy. Další alternativou, která by mohla přilákat návštěvníky, jsou festivaly a jiné kulturní akce zaměřené například na divadelní představení či noční prohlídky. Návštěvníci by zajisté taktéž uvítali zřízení dřevěných zastřešených posezení s možností parkování kol, pro odpočinku a nabrání nových sil k další cestě.

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zhodnocení současného stavu cestovního ruchu ve vybrané oblasti. Tato oblast disponuje s vysokým až zvýšeným potenciálem cestovního ruchu. Jedná se převážně o přírodní potenciál. Na základě zjištění nabídky a poptávky cestovního ruchu na daném území jsme došli k poznatkům, že většina respondentů nedokázala návštěvou

dané lokality maximálně uspokojit své potřeby. Touto informací by se mohli inspirovat místní podnikatelé a rozšířit či zlepšit své služby.

7 SUMMARY

Based on the assessment of the structure of tourism development assumptions were found in the selected area has a diversified structure of the expected tourism, which are unevenly spaced. It was the natural, cultural, historical and recreational attractions and accommodation. Cultural and historical attractions are found mostly near Prachatice, Vodňany and Netolice. As far as attractions, of accommodation are mostly dominated by apartments, guesthouses and hotels. Their distribution is uneven, most of them located near Prachatice and Vodňany.

The primary order this thesis was to assessing the current state of tourism in selected area. This area has high potential to increase in tourism. It is mostly a natural potential. Based on the findings of supply and demand of tourism on the territory we have come to the knowledge that most respondents could not visit the sites more than meet their needs. This information might inspire local entrepreneurs and to expand or improve their services.

8 SEZNAM PRAMENŮ A POUŽITÉ LITERATURY

- Anděra, M., Zavřel, P. *Šumava: příroda-historie-život*. Praha: Baset, 2003
- Bína, J. Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky. *Urbanismus a územní rozvoj*, 2002.
- Čermáková, A., & Střeleček, F., *Statistika I.*(1.vydání). České Budějovice: Zemědělská fakulta.
- David, P., & Soukup, V. *999 turistických zajímavostí*. (1.vydání). Praha: Kartografie Praha, a.s. & Euromediagroup, k.s., 1999.
- Francová, E., *Cestovní ruch*.(1.vydání). Olomouc: Univerzita Palackého, 2003.
- Goeldner, Ch. R., & Ritchie, J. R. B. (2009). *Tourism: Principles, Practices, Philosophies*. (11th Edition). New York: Wiley.
- Hendl, J., *Přehled statistických metod zpracování dat*. (1.vydání). Praha: Portál. 2004.
- Hesková, M., *Cestovní ruch*.(1.vydání). Jindřichův Hradec: Fakulta managementu JU v Jindřichově Hradci, 1997.
- Hesková, M., et al. *Unikátní technické atraktivity jižních Čech*.(1.vydání) Praha : ProfessConsultings.r.o, 2006.
- Hesková, M., et.al. *Cestovní ruch pro vyšší odborné školy a vysoké školy*.(1.vydání). Praha: Fortuna, 2006.
- Holeček, M., Mariot, P., & Střída, M. (2001). *Zeměpis cestovního ruchu*. (1. vydání). Praha: Nakladatelství ČGS.
- Horner, S., & Swarbrooke, J. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. (1. vydání). Praha: Grada. 2003.
- Hrala, V., *Geografie cestovního ruchu*. (1.vydání). Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1996.
- Indrová, J., et al. *Cestovní ruch I*. (1.vydání). VŠE Praha: Oeconomia, 2004.
- Jakubíková, D., *Marketing v cestovním ruchu*. (1.vydání). Praha: GradaPublishing,a.s., 2009.

- Jakubínová, D., Ježek, J., Pavlák, M. *Cestovní ruch*. (1.vydání). Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 1999.
- Kubů, F., *Hrad se po sto letech proměnil v malebnou zříceninu*. MF Dnes: Jihočeské vydání. 2000.11, 99,s.4.
- Kunešová, E., & Nedvědová, A. *Technika cestovního ruchu*. (1.vydání). Praha: Grada a.s. 2003.
- Katedra cestovního ruchu, (2006). *Technické památky v produktech cestovního ruchu: vrstva lokalizace technických památek v měřítku 1 : 500 000, JTSK* [CD-ROM]. Tábor: Katedra cestovního ruchu.
- Kocourek, J., *Český atlas - Jižní čechy*. (1.vydání). Praha : Freytag&berndt, 2004.
- Malá, V., *Cestovníruch*.(1.vydání). Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1999.
- Malá, V., et.al., *Základy cestovního ruchu*. (1.vydání). VŠE Praha: Oeconomia, 2002.
- Mariot, P. (1983). *Geografia cestovného ruchu*. (1. vydání). Bratislava: Akadémia.
- Mírvald, S., Dokoupil, J., Matušková, A., Novotná, M., Suda, J., &Reitspiess, Z. *Geografie cestovního ruchu*. (1. vydání). Plzeň: Pedagogická fakulta ZČU.1994.
- Moutinho, L. (ed.). *Strategic Management in Tourism*. (1. vydání). Oxon: CABI Publishing. 2000.
- Nováková, M., *Navštivte... hrady a zámky v Čechách, na Moravě, ve Slezsku*. (2.vydání). Praha: Olympia a.s., 1998.
- Pala, P. *Manuál k aplikaci JanMapv.2.4.7* [online]. c2008 [cit. 2009-04-27]. Dostupné na: <<http://janitor.cenia.cz/www/public/manual/janmap/index.html>>.
- Parmová, D., *Provoz služeb v cestovním ruchu*.(1.vydání). České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, 2003.
- Podhorský, M., *Jižní Čechy*. (2.vydání). Praha: Freytag&Berndt, 2000.
- Pohorecký, V., *Tipy na výlety (2). Po rozhlednách a starých hradech*. (1.vydání). Praha: Radioservis, a.s., 2001.
- Ritchie, J. R. B., &Crouch G. I. (2003). *TheCompetitiveDestination: A SustainableTourismPerspective*. (1. vydání). Oxon: CABI Publishing.

- Ryglová, K., *Cestovní ruch*. (1.vydání). Brno: B.I.B.S., a.s., 2005
- Šlachta, M., et al., *Česká republika – atlas výletních cílů*.(1.vydání). Praha: Kartografie Praha, a.s., 2004.
- Šprincová, S., *Úvod do geografie cestovního ruchu*.(2.vydání). Olomouc : Rektorát Univerzity Palackého v Olomouci, 1981.
- Tesaříková, P., & Sládková, J., *Česká republika – atlas turistických zajímavostí*. (1.vydání). Praha: Kartografie Praha, a.s., 2002.
- Toušek, V., Kunc, J., Vystoupil, J., et al., *Ekonomika a sociální geografie*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o, 2008.
- WorldTourismOrganizationSeminarProceedings: *Thefutureofnationaltourismoffices*, Prague, Czech republic, 27.May 1999.

Internetové zdroje

- Albatros Hotels&Resort. *Hotel Albatros*[online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na: (<http://hotelalbatros.cz/>).
- Antee s.r.o. *Obec Malovice – Rabín* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.malovice.cz/index.php?nid=7307&lid=CZ&oid=1240960>).
- BAZA graphic[a]. *Autokemp Zichovec* [online]. c2004 – 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na: (<http://www.autocamp-zichovec.cz/>).
- BAZA graphic[b]. *Hotel Rychta – Netolice* [online]. c2006-2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.hotelrychta.com/>).
- BAZA graphic[c]. *Penzion Ingrid* [online]. c2006-2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na: (<http://www.penzioningrid.cz/>).
- Beskydy,s.r.o. *Kostel nanebevzetí panny Marie v Netolicích* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://zajimavosti.infocesko.cz/content/sumava-historicke-zajimavosti-cirkevni-stavby-sakralni-objekty-kostel-nanebevzeti-panny-marie-v-netolicich.aspx>).

- Blanský les – Netolicko[a]. *Poutní kostel Lomec* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.blanet.cz/?artid=30&lang=cz&mode=normal>,<http://www.kudyznudy.cz/cs/fotografie/2008-07/2008-07-01-201027-pamatky-malovice.html>).
- Blanský les – Netolicko[b]. *Osule – zřícenina hradu* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.blanet.cz/?artid=24&lang=cz&mode=normal>).
- Castles.cz[a]. *Kostel sv. Dominika* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.castles.cz/turisticke-zajimavosti/kostel-sv-dominika-strunkovice-nad-blanici.html>).
- Castles.cz[b]. *Románský kostel sv. Jiljí* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.castles.cz/turisticke-zajimavosti/romansky-kostel-sv-jilji-blanice.html>).
- Cesty krajem s.r.o., 2010. *Tvrz Budkov* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.cestykrajem.cz/katalog/dle-lokalit/objekty/tvrz-budkov/>).
- Český internet s.r.o.[a]. *Dagmar Chánová – ubytování v soukromí* [online] c2001 -2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na: (<http://www.hotelypenziony.cz/dagmar-chanova>).
- Český internet s.r.o.[b]. *Horská chata – chalupa Bláhů* [online] c2001 – 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na: (<http://www.hotelypenziony.cz/blahu-chalupa>).
- Český internet s.r.o.[c]. *Chata – Eva Kubaštová* [online] c2001 – 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na: (<http://www.hotelypenziony.cz/chata-eva-kubastova>).
- Český internet s.r.o.[d]. *Josef Grill – Chalupa v jižních Čechách* [online] c2001 – 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na: (<http://www.hotelypenziony.cz/josef-grill-chalupa-v-jiznich-cechach>).
- Český internet s.r.o.[e]. *Penzion u Blanice* [online]. c2001 – 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na: (<http://www.hotelypenziony.cz/penzion-u-blanice>).
- Čížek, J.[a]. *Zámek Dub* [online]. c1995-2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.hrady.cz/index.php?OID=3184>).
- Čížek, J.[b]. *Hrad Helfenburk* [online]. c1995-2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.hrady.cz/index.php?OID=357>).

- Čížek, J.[c].*Zámek Libějovice* [online]. c1995-2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.hrady.cz/index.php?OID=2571>).
- Čížek, J.[d].*Zámek Vlachovo Březí* [online]. c1995-2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.hrady.cz/index.php?OID=4635>).
- Domů. *Rekreační zařízení Karas* [online]. 3.12.2010 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na: (<http://www.rs-karas.wz.cz/>).
- Družba Vodňany. *Ubytování* [online].16.9.2009 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na: (http://www.ganymed-cs.cz/04_ubytovani.htm).
- Hlaváčová, T. *Hotel Parkan* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na: (<http://www.hotelparkan.cz/>).
- Hotel Koruna Prachatice. *Hotel Koruna* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na: (<http://www.pthotel.cz/>).
- Hubertus Prachatice. *Turistická ubytovna Hubertus* [online]. 18.12.2010 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na: (<http://www.hubertusprachatice.wz.cz/>).
- Hurt, V. *Horský hotel – Libín* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na: (<http://www.libin.cz/>).
- Chlumecký,J., Adineo s.r.o.[a].*Město Husinec – hřbitovní kostel* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.husinec.cz/fotogalerie/kompletni/husinec-hrbitovni-kostel-pamatky/>).
- Chlumecký,J., Adineo s.r.o.[b].*Město Husinec – muzeum Mistra Jana Husa* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.husinec.cz/mistr-jan-hus/rodny-dum/>).
- InternetTrading,s.r.o. *Tenisové centrum Vodňany* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://produkty.topkontakt.idnes.cz/p/tenisove-centrum-vodnany-volejbalove-skoly-kluby/2067936/>).
- iŠumava.[a].*Kostel sv. Filipa a Jakuba* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.isumava.cz/rservice.php?akce=tisk&cisloclanku=2006010005>).
- iŠumava.[b].*Kostel sv. Petra a Pavla* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.isumava.cz/rservice.php?akce=tisk&cisloclanku=2006010005>).

- iŠumava.[c].*Kostel sv. Jakuba* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na:
(<http://www.isumava.cz/rservice.php?akce=tisk&cisloclanku=2006010005>).
- Jezdecký klub Stožice [online].2007 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na:
(<http://www.jezdeckyklub.estranky.cz/>).
- Jezdecký klub Žitná [online]. 2007 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.jk-zitna.com/>).
- Kis Prachatice. *Městské divadlo* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na:
(<http://www.kisprachatice.cz/index.php?navi=3>).
- Knesl, J., *Kostely u nás – Hrbov – sv. Václava a Izidora* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (http://kostelyunas.net/?url=hrbov_vi_1.html&action=gallery).
- Mach, B., *Autocamp Podroužek* [online]. c2005 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na:
(<http://www.autocamp-podrouzek.cz/>).
- Miton.cz. *Turistik.cz - Plavecký bazén Prachatice* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22].
Dostupné na: (<http://www.turistik.cz/cz/kraje/jihocesky-kraj/okres-prachatice/prachatice/sportovni-areal-tatran-prachatice/>).
- Město Vodňany.[a].*Autokemp Pražák* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné
na:
(http://www.vodnany.eu/vismo/o_utvar.asp?d=11&u=18428&id_org=18428&id_u=3667&p1=2849).
- Město Vodňany.[b].*Hotel PRAJER* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na:
(http://www.vodnany.eu/vismo/o_utvar.asp?d=11&u=18428&id_org=18428&id_u=2909&p1=2849).
- Město Vodňany.[c].*Hotel Šumava Bavorov* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23].
Dostupné na:
(http://www.vodnany.eu/vismo/o_utvar.asp?d=11&u=18428&id_org=18428&id_u=4827&p1=2849).
- Město Vodňany.[d].*Chatová osada „Na drahách“ Bavorov* [online]. 2011 [citováno dne
2011-04-23]. Dostupné na:

http://www.vodnany.eu/vismo/o_utvar.asp?d=11&u=18428&id_org=18428&id_u=4727&p1=2849).

Město Vodňany.[e].*Městské kulturní středisko Vodňany* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na:

http://www.vodnany.eu/vismo/o_utvar.asp?d=11&u=18428&id_org=18428&id_u=15188&p1=2849).

Město Vodňany.[f].*Prázdninový penzion „Zátiší“* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na:

http://www.vodnany.eu/vismo/o_utvar.asp?d=11&u=18428&id_org=18428&id_u=4327&p1=2849).

Město Vodňany.[g].*Sportovní areál Blanice* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na:

http://www.vodnany.eu/vismo/o_utvar.asp?d=11&u=18428&id_org=18428&id_u=3009&p1=2849).

Město Vodňany.[h].*Statek Blanice u Bavorova* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na:

http://www.vodnany.eu/vismo/o_utvar.asp?d=11&u=18428&id_org=18428&id_u=4927&p1=2849).

Město Vodňany.[i].*Statek „U Šťástků“* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na:

http://www.vodnany.eu/vismo/o_utvar.asp?d=11&u=18428&id_org=18428&id_u=4627&p1=2849).

Město Vodňany.[j].*Ubytování v Domově mládeže* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na:

http://www.vodnany.eu/vismo/o_utvar.asp?d=11&u=18428&id_org=18428&id_u=15479&p1=2849).

Město Vodňany.[k].*Ubytování v soukromí rodinného domu* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na:

http://www.vodnany.eu/vismo/o_utvar.asp?d=11&u=18428&id_org=18428&id_u=15279&p1=2849).

- Město Vodňany.[1].*Ubytování v soukromí – Chata na Pražáku* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na: (http://www.vodnany.eu/vismo/o_utvar.asp?d=11&u=18428&id_org=18428&id_u=15679&p1=2849).
- Město Vodňany.[m].*Ubytovna ZD Chelčice* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na: (http://www.vodnany.eu/vismo/o_utvar.asp?d=11&u=18428&id_org=18428&id_u=5027&p1=2849).
- Mikroregion Vlachovo Březí. *Kostel sv. Mikuláše* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.vlachovobrezi.cz/view.php?cislocianku=2009010003>).
- Navrátil J.[a]. (2011): Dotazník – verze A [online].c2011 [citováno dne 2011-04-14]. Dostupné na: (<http://moodle09.ef.jcu.cz//mod/resource/view.php?inpopup=true&id2914>).
- Navrátil J.[b]. (2011): Kostra BP oblasti, ver.2 (11.2.2011) [online].c2011 [citováno dne 2011-02-21]. Dostupné na: (<http://moodle09.ef.jcu.cz//mod/resource/view.php?id=7430>).
- Paseo s.r.o. *Pootaví – Skočický hrad* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (http://www.vyletnik.cz/mistopisny-rejstrik/jizni-cechy/strakonicko/4204-skocicky_hrad/).
- Pension. *Pension Zikovi* [online]. 20.4.2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na: (<http://www.zikovi.cz/pension/pension.html>).
- Penzion Helena. *Ubytování* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.penzionhelena.cz/>).
- Penzion Prachatice.[online]. 27.8.2009 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na: (<http://www.penzion-pt.cz/>).
- Popis vybraného subjektu. *Privát Cempírkovi*[online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na: (http://www.prachatice.cz/n_subject.html?LANG=1&TextVersion=1&Subj=125&Menu_Polozka=4).

- Prachatice.[a].*Hospůdka U Brabců* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na:
(http://www.prachatice.cz/n_subject.html?Subj=276&K=0).
- Prachatice.[b].*Chalupa „Pod rozhlednou“ v obci Sviňovice*[online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na:
(http://www.prachatice.cz/n_subject.html?LANG=1&TextVersion=&Subj=590&Menu_Polozka=4).
- Prachatice.[c].*Městský stadion* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na:(<http://www.inline-online.cz/node/108>).
- Prachatice.[d].*Prachatické muzeum* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na:
(http://www.prachatice.cz/n_subject.html?LANG=1&TextVersion=&Subj=20&K=3&Menu_Polozka=1).
- Prachatice.[e].*Privát Konzálovi* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na:
(http://www.prachatice.cz/n_subject.html?LANG=1&TextVersion=&Subj=126&Menu_Polozka=4).
- Prachatice.[f].*Ubytování Vachta* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na:
(http://www.prachatice.cz/n_subject.html?LANG=1&TextVersion=&Subj=290&Menu_Polozka=4).
- Prachatice.[g].*Ubytovna DM* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na:
(http://www.prachatice.cz/n_subject.html?LANG=1&TextVersion=&Subj=131&Menu_Polozka=4).
- Prachatice.[h].*Ubytovna Dřípatka* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na:
(http://www.prachatice.cz/n_subject.html?LANG=1&TextVersion=1&Subj=130&Menu_Polozka=4).
- Prachatice.[i].*Ubytovna Stonožka* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na:
(http://www.prachatice.cz/n_subject.html?LANG=1&TextVersion=1&Subj=545&Menu_Polozka=4).
- Prachatice.[j].*Ubytovna TJ Banka Praha* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na:
(http://www.prachatice.cz/n_subject.html?LANG=1&TextVersion=1&Subj=129&Menu_Polozka=4).

- Průvodce ČR – pomátky a okolí. *Kostel sv. Anny – Libinské sedlo* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://expedice.rps.cz/pamatky.php?id=12122>).
- Sorm, L. & spol.[a]. *Turistické regiony ČR – Židovský hřbitov Vodňany* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://tourism.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=127233>).
- Sorm, L. & spol.[b]. *Šumava – východ – zbytky zlaté stezky* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.sumavavychod.tourism.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=131245>).
- Sportovní zařízení Prachatice [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.prachatice.cz/sport/>).
- Starý zámek Libějovice. *Ubytování* [online]. 22.4.2009 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.zameklibejovice.cz/>).
- Šumavské cyklotrasy. *Lhenice-kostel sv.Jakuba Většího*[online]. 2010 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://sumavskecyklotrasy.euweb.cz/fotogalerie41/lhenicekos.html>).
- Tosscy. *Městské muzeum a galerie Vodňany* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.muzeumvodnany.cz/muzeum-a-galerie>).
- TravelGuide.cz. *Pension návštěvnického centra textilu – Lažiště* [online]. 14.11.2007 [citování dne 2011-04-23]. Dostupné na: (<http://www.travelguide.cz/cz/ubytovani/pension-navstevnickeho-centra-textilu-laziste>).
- Topinfo. *Středověká krčma – Husinec* [online] c2008 – 2011 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na: (<http://www.krcma.org/>).
- Ubytování Vodňany. *Jihočeská krčma*[online]16.9.2009 [citováno dne 2011-04-22]. Dostupné na: (<http://www.jihoceskakrcma.cz/>).
- Zvláště chráněná území (§14) *PP Hrádeček* [online]. 2010 [citováno dne 2010-11-07]. Dostupné z: (http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=1616).

Zvláště chráněná území (§14) *PP Iru Dvůr* [online]. 2010 [citováno dne 2010-11-07]. Dostupné na:

http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=1600).

Zvláště chráněná území (§14) *PR Kralovické louky* [online]. 2010 [citováno dne 2010-11-07]. Dostupné na:

http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=1574).

Zvláště chráněná území (§14) *PP Koubovský rybník* [online]. 2010 [citováno dne 2010-11-07]. Dostupné na:

http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=1062).

Zvláště chráněná území (§14) *PR Libín* [online]. 2010 [citováno dne 2010-11-07]. Dostupné na:

http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=1063).

Zvláště chráněná území (§14) *PP Mastnice* [online]. 2010 [citováno dne 2010-11-07].

Dostupné na:

http://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/zchru/index.php?frame&SHOW_ONE=1&ID=1058).

Židovské památky. *Židovský hřbitov Čichtice* [online]. 2011 [citováno dne 2011-04-22].

Dostupné na:

http://pamatky.kehilaprag.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=30&Itemid=26).

4page.cz. *Penzion Frimma* [online]. c2010 [citováno dne 2011-04-23]. Dostupné na: <http://www.frimma.cz/>).

9 SEZNAM TABULEK

Tabulka 1	Vzdálenost místa bydliště respondentů, n = 192	29
Tabulka 2	Porovnání rozdílů zažívaných emocí na lokalitách	59
Tabulka 3	Porovnávání rozdílů vnímání lokalit	64
Tabulka 4	Motivace respondenta k návštěvě lokalit.....	69
Tabulka 5	Rozdíly v chování návštěvníků v rámci cesty	74

10 SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1.</i>	Pohlaví a věk respondentů, n = 192.....	26
<i>Obrázek 2.</i>	Vzdělání respondentů, n = 192.....	27
<i>Obrázek 3.</i>	Fáze životního cyklu respondentů, n = 192.....	28
<i>Obrázek 4.</i>	Vzdálenost od místa bydliště respondentů, n = 192.....	30
<i>Obrázek 5.</i>	Velikost místa bydliště respondentů, n=192.	30
<i>Obrázek 6.</i>	Preference respondentů ve výběru dovolené, n = 192.....	31
<i>Obrázek 7.</i>	Délka dovolené, n = 192.....	32
<i>Obrázek 8.</i>	Opakovanost návštěvy, n = 192.....	32
<i>Obrázek 9.</i>	Typ cestování, n = 192.	33
<i>Obrázek 10.</i>	Vztah respondentů k životnímu prostředí, n = 192.....	33
<i>Obrázek 11.</i>	Vztah spokojenosti a ceny, n = 192.....	34
<i>Obrázek 12.</i>	Vztah spokojenosti a dalšího chování, n = 192.	35
<i>Obrázek 13.</i>	Corine(2000).....	40
<i>Obrázek 14.</i>	Kulturně-historické památky	41
<i>Obrázek 15.</i>	Přehled rozmístění kulturně-historických atraktivit	45
<i>Obrázek 16.</i>	Přehled ubytovacího zařízení.....	47
<i>Obrázek 17.</i>	Přehled rozmístění ubytovacího zařízení.....	48
<i>Obrázek 18.</i>	Rozmístění kulturně-historických atraktivit v obcích.....	50
<i>Obrázek 19.</i>	Rozmístění rekreačních atraktivit v obcích.....	51
<i>Obrázek 20.</i>	Rozmístění ubytovacích atraktivit v obcích.....	52
<i>Obrázek 21.</i>	Asociace se zámekem Kratochvíle, n = 64.....	53
<i>Obrázek 22.</i>	Asociace se zříceninou Hus, n = 64.....	54
<i>Obrázek 23.</i>	Asociace s Helfenburkem, n = 64.....	55

<i>Obrázek 24.</i>	Zažívání emocí na lokalitě Kratochvíle, n=64	56
<i>Obrázek 25.</i>	Zažívání emocí na lokalitě Hus, n=64	57
<i>Obrázek 26.</i>	Zažívané emoce na lokalitě Helfenburk, n=64	58
<i>Obrázek 27.</i>	Rozdíly ve vnímání zkoumaných lokalit na škále sémantického diferenciálu povzbuzený - uvolněný. Počet odpovědí n = 192. Zobrazeny jsou průměrné hodnoty odpovědí a 95% intervaly spolehlivosti. Výsledek jednofaktorové analýzy variance. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,05$). Současný efekt: $F(2,189) = 6,1008$, $p = 0,00271$	60
<i>Obrázek 28.</i>	Vnímání lokality Kratochvíle, n = 64	61
<i>Obrázek 29.</i>	Vnímání lokality Hus, n = 64.....	62
<i>Obrázek 30.</i>	Vnímání lokality Helfenburk, n = 64.....	63
<i>Obrázek 31.</i>	Rozdíly ve vnímání zkoumaných lokalit na škále sémantického diferenciálu uspořádané - neuspořádané. Počet odpovědí n = 192. Zobrazeny jsou průměrné hodnoty odpovědí a 95% intervaly spolehlivosti. Výsledek jednofaktorové analýzy variance. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,05$). Současný efekt: $F(2,189) = 56,818$, $p = 0,0000$	65
<i>Obrázek 32.</i>	Motivace k návštěvě lokality Kratochvíle, n = 64	66
<i>Obrázek 33.</i>	Motivace k návštěvě lokality Hus, n = 64	67
<i>Obrázek 34.</i>	Motivace k návštěvě lokality Helfenburk, n = 64.....	68
<i>Obrázek 35.</i>	Rozdíly v motivaci k návštěvě daných lokalit – místo je přístupné. Počet odpovědí n = 192. Zobrazeny jsou průměrné hodnoty odpovědí a 95% intervaly spolehlivosti. Výsledek jednofaktorové analýzy variance. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,05$). Současný efekt: $F(2,189) = 7,7624$, $p = 0,0058$	70
<i>Obrázek 36.</i>	Aktivity provozované v rámci dovolené – lokalita Kratochvíle, n = 64.....	71
<i>Obrázek 37.</i>	Aktivity provozované v rámci dovolené – lokalita Hus, n = 64.....	72
<i>Obrázek 38.</i>	Aktivity provozované v rámci dovolené – lokalita Helfenburk, n = 64	73

Obrázek 39. Rozdíly v chování respondentů v rámci cesty – návštěva historických zajímavostí. Počet odpovědí $n = 192$. Zobrazeny jsou průměrné hodnoty odpovědí a 95% intervaly spolehlivosti. Výsledek jednofaktorové analýzy variance. Průměry se stejnými písmeny se neliší signifikantně (na základě Tukeyho HSD testu; hladina významnosti $p < 0,05$). Současný efekt: $F(2,189) = 6,4956$, $p = 0,00187$ 75

11 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1	Zámek Kratochvíle
Příloha 2	Zřícenina Hus
Příloha 3	Výhled ze zříceniny Hus na řeku Blanici
Příloha 4	Hrad Helfenburk
Příloha 5	Hrad Helfenburk

PŘÍLOHY

Příloha 1   Zámek Kratochvíle

Zdroj: Vlastní výzkum

Zdroj: Vlastní výzkum

Příloha 3   *Výhled ze zříceniny Hus na řeku Blanici*

Zdroj: Vlastní výzkum

Příloha 4   Hrad Helfenburk

Zdroj: Vlastní výzkum

Zdroj: Vlastní výzkum